საქართველოს რესპუბლიკა

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, 25 აგვისტო, 2012 წელი.

№163 (7039)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

ეკატერინე ხვედელიძე:

7 10

„ერთი კაცი ვერაფერს შეძლებს, თუ ქვეყანა ერთ მუშტად არ შეიკვრება და ყველას ერთი მიზანი და სურვილი არ გაუჩნდება...“

ცოტა ლენინიზმი და კომისრის მანტია

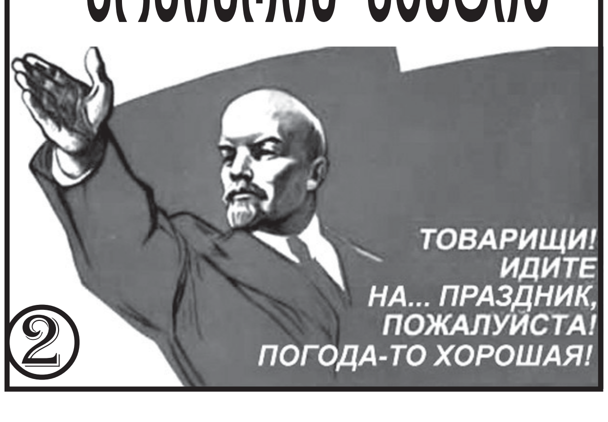

2

„გორშიც მინდა ასეთი ციხე!!!“

3

სარედაქციო ფოსტიდან: საქართველო დაყადაღებულია!

კი, ნაციონალები ნამდვილად მოუტანენ სარგებელს ხალხს, თანაც დიდ სარგებელს, თუ გუდა-ნაბადს დროზე აიკრავენ!..

პატივცემულო საქართველოსრესპუბლიკელებო,

ნამდვილად კარგ საქმეს შვრებით, რომ თქვენს მკითხველებს გაზეთის ფურცლებს უთმობთ და თავიანთი პირუთვნელი აზრის გამოთქმის საშუალებას აძლევთ. კონკრეტულად ლაპარაკი მაქვს მკითხველ ნუგზარ გაბაშვილზე, რომელიც ამას წინათ ძალიან სწორად წერდა, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებას თითქმის მთელი ცხრაწლიანი პარპაშის განმავლობაში ზარალის მეტი არაფერი არ მოუტანია საქართველოს მოსახლეობისთვის. მაგათ ჰგონიათ, ჩვენ, ხალხს, მახსოვრობა ან არა გვაქვს, ან არ გვივარგა და აღარ გვახსოვს, რა ფუფუნებასაც გვპირდებოდნენ თუგინდ პირველი ვადით და თუგინდ მეორე ვადით მოსვლის არჩევნების წინ. იმ თავზე საყრელად გულუხვი დაპირებების ერთი მეასედი მაინც რომ შეესრულებინათ, დღეს, ალბათ, ასეთ საშინელ დღეშც არ ვიქნებოდით და იქნებ მცირეოდენი აზრი მაინც ჰქონოდა მესამე ვადით ასე თავგადაკლულად მოსვლის ჟინს.. მაგრამ ჟარგონი უნდა ვიხმარო და ისე მივმართო კარგცხოვრებაგამტკბარ სააკაშვილსა და მაგის გუნდს: ტყუილად ძვრებით, ბატონებო ნემსის ყუნწში, ჯერ ეს ერთი, უკვე ისე გასუქდით და გაზულუქდით, რომ ვერანაირ ყუნწში ველარ გაეტევით და, მეორეც, ამ ხნის მანძილზე თქვენი ანტიხალხური, მოძალადე და უსამართლო პოლიტიკით თან იმდენი ჭკუაც გვასწავლეთ, რომ, როგორც იტყვიან, ველარ „გვაჭმევთ“, ყველამ საკუთარ ყელზე ვიწვნიეთ თქვენი ეგრეთ წოდებული ვაირეფორმატორული მარყუჟის არაკანონიერად და არადამიანურად მოჭერის სიმწარე.

ისე, მთელი თქვენი ვაირეფორმატორობის არსი იყო და არის თქვენივე საკუთარი კეთილდღეობა, რასაც ძალიან მალე გაღატაკებული ქვეყნისა და ხალხის ხარჯზე მიაღწიეთ კიდეც. კორუფცია მოვსპეთო. ყოველთვიურად ხუთი, ათი და თხუთმეტი თუ ოცი ათასი ხელფასი ისეთ ქვეყანაში, სადაც ნახევარზე მეტი ხალხი უმუშევარი და გამათხოვრებულია, განა პირადად სააკაშვილის მხრიდან თავის მომხრე თანამდებობის პირთა, პოლიტიკურ და საზოგადო მოღვაწეთა აშკარა მოსყიდვა არ არის?!. ქურდობა და კრიმინალი წარსულს ჩაბარდაო. თქვე არდალოცვილებო, როცა ადამიანს გასაქურდავი აღარაფერი დაუტოვეთ, ხოლო ბევრ კრიმინალს (მაგალითისთვის ვინმე უდესიანიც კმარა!ძ თქვენს რიგებში ვხედავთ, თქვენებური ლოგიკა მთლად ჯანსაღად ვერ გამოიყურება. გზები გავიყვანეთ, დენი და გაზი გაქვთო. თქვე, ისევ არდალოცვილებო, ჯერ ერთი, იმ გზებზე ჩვენზე მეტად თქვენ თვითონ დაგრიალებთ (ბევრ ჩვენგანს ჩვენ-ჩვენს რაიონებში წასვლის სახსარიც არა გვაქვს, არათუ კერძო მანქანები და ბენზინის ჩასასხმელი ფული!ძ, მეორეც დღეს გზები რომელ ქვეყანაში აღარ არის?! აფრიკის ქვეყნებშიც კი გაუგონარი ავტობანებია. ასევე გაზიც და დენიც. ოღონდ, ჩვენგან განსხვავებით, არც გაზი და არც დენი ასე ოთუსბირი არსად არ ღირს. ხოლო დენზე ნაგვის მიბმა (არ ვიცოდი, მგონი, ახლა წყალიც მიუბამთ!ძ ისევ და ისევ ამჟამინდელი საქართველოს ხელისუფლების „რეფორმატორული“ სვლაა.

შე გასააკვიშვილებულო უგულავა და გაუგულავებულო სააკაშვილო, მეტი სარგებელი ხალხსო, ჰაერზე რომ გველაპარაკებით და მხოლოდ და მხოლოდ თქვენს სარგებელზე ფიქრობთ, ეს ერთი სარგებელი მაინც თვალნათლივ დაგვანახვეთ, ადექით და ჩამოაცილეთ ეს ნაგავი (ახლა წყალიც, რა თქმა უნდა!ძ ამ დენს. კარგი, სიღარიბე ვერ დაძლიეთ, უმუშევრობას ვერ მოერიეთ, ეს ხომ შეგიძლიათ, რომ ჯერ ისედაც გაათმაგებული დენის გადასახადი ახლა ნაგვის გაორმაგებული გადასახადით არ გაგვიზარდოთ! ნეტავი მაცოდინა, პირადად რომელმა ნაგავმა მოიგონა ეს დენზე ნაგვისა და ახლა კიდევ წყლის მიბმა, ნამდვილად ნაგვის ბუნკერში ვუკრავდი თავს!

ღმერთმანი, არ ვიცი, რომელი ერთი დაპირება, რომელი ერთი საქმე გაგიხსენოთ, რომელთაც თავი დაადგით და რომელთაც ჭეშმარიტად სული მოათქმევინეს თქვენგან ესოდენ გაბითურებულ ხალხს!

ანდა თუნდაც ეს წინასაარჩევნო გარემოება ავიღოთ. რას ჰგავს თქვენი საქციელი, თქვენ რა, სინგაპურის ხელისფლებასავით მართლა ორმოცდაათი წელიწადი ხომ არ აპირებთ ჩვენი სისხლის წოვას?! აშკარად სწორს წერდა ჩემი წინამორბედი ავტორი, რომ ახალი ცოცხი კარგად გვის, ძველი მოიტანს ქვიშასაო (უფრო სწორი იქნება, მიშასაო!..ძ თან დემოკრატიაზე და სამართლიანობაზე გაჰყვირით და თან ლამის მთელი საქართველო დააყადაღეთ და დააჯარიმეთ! უკვე მთელმა მსოფლიომ დაინახა, რომ ოპოზიციას ახჩრობთ ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით, ეს პირდაპირ, დაუფარავად გითხრათ აგერ ახლა ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის დელეგაციამაც! სირცხვილია, ხალხო, თქვენ რა, საქართველოში ცხოვრებას აღარ აპირებთ?! მარტო კარგა გვარიანად ნაყიდი ჩიორა თაქთაქიშვილის, რუსუდან კერვალიშვილის, ხათუნა ოჩიაურის, ხათუნა გოგორიშვილის, ნინო ლაპიაშვილის, თეა თუთბერიძის, ეკა ხერხეულიძის, ხათუნა კალმახელიძის, ხატია დეკანოიძის და, რაც მთავარია, აშკარა ნაციონალ-სოციალისტის ნათია მოგელაძის თავის მოსაჯაყი ანტილოგიკით გინდათ ფონს გასვლა?!.

რაც შეეხება პრეზიდენტს, ორ ვადაში ქვეყანას როგორც მოუარა, დღეს ყველანი ვხედავთ, ახლა ბევრად აჯობებს, არჩევნების შემდეგ ყვარელში თავის ჯერ-ჯერობით დაუსეტყვავ ვენახს მიხედოს და დაგვანახვოს, როგორი მეზვრე და მევენახეა. ოღონდ თვითონ მიხედოს, იქაურ ყოფილ ნაციონალ-აქტივტისტთა დაუხმარებლად!..

ასე რომ, თუ ნაციონალები მართლა ხალხზე ფიქრობენ და მართლა გადაწყვეტილი აქვთ, რომ რამე სარგებელი მოუტანონ საქართველოს მოსახლეობას, უფრო უკეთესი რამ, თვით ვარდების რევოლუციის ჩათვლით, არც ადრე უქნიათ და ვერც მომავალში იზამენ, თუ თავს დაანებებენ ამდენ სამარცხვინო ჩირთიფირთს და დროზე აიკრავენ თავიანთ არცთუ მცირე ზომისა და მცირე წონის გუდა-ნაბადს, მაშინ იქნებ ძველი ცოდვებიც ძველი, დამპალი ხახვივით შერჩეთ. რა იცით, ჩვენი ხალხი, ცოტა არ იყოს, გულჩვილიც არის, მით უმეტეს (ყოველთვის ასე იყოძ, თვითდამარცხებულს ძველ ცოდვებს დიდსულოვნად შეუნდობს და აპატიებს ხოლმე.. თუმცა უპატიებელი დანაშაულის მოკითხვაც მუდამ სამართლიანად იცის!

ხათუნა მინაშვილი,

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი.

◎ ენას — კბილი, ბატონებო!

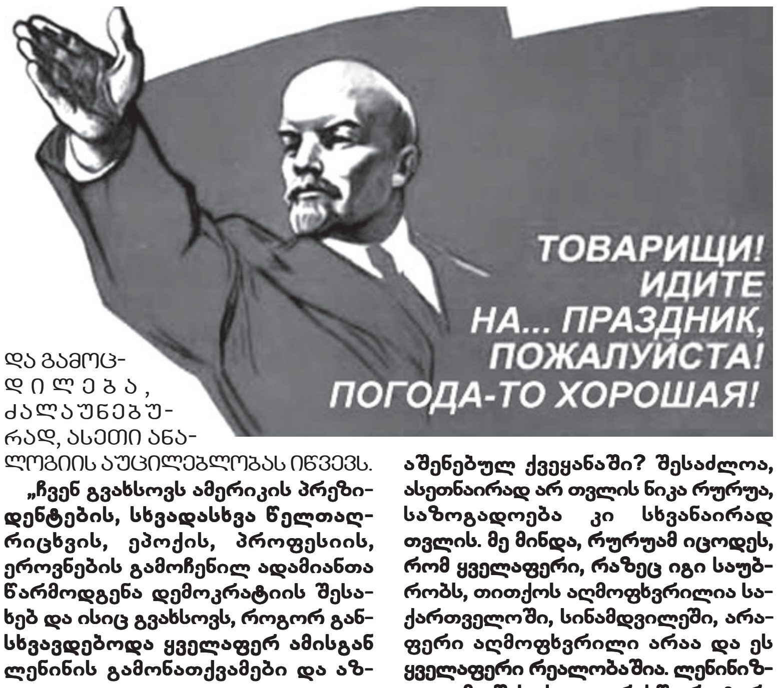

ცოტა ლენინიზმი და კომისრის მანტია

ნეტავ ვინ აიძულებდა სისულელეების როშვას ნიკა რურუას, ბოლოს რომ საბოდიშოდ გაიხადა საქმე?

ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტის რიკარდო მილიორის შეფასებას უკვე მოჰყვა ხელისუფლების წარმომადგენლების სიტყვიერი გაპაექრება. რიკარდო მილიორის თქმით, წინასაარჩევნო კამპანიაში ლენინიზმის ნიშნებია. ლენინიზმში კი რიკარდო მილიორი გულისხმობს იმას, რომ პარტიები საკუთარ პროგრამებს არ წარადგენენ და ცდილობენ, ერთმანეთი გაანადგურონ. ეს მაშინ, როცა ამ ქვეყნაში არიან არა მტრები, არამედ არიან განსხვავებული პარტიები.

მართალია, რიკარდო მილიორი ჩვენს წინასაარჩევნო კამპანიაში ლენინიზმის ნიშნებს ხედავს, მაგრამ კულტურის მინისტრი ნიკა რურუა ლენინიზმის არსის უცოდინრობაში ამხელს ეუთოს წარმომადგენელს. მისი განმარტებით, **„იმან, ვინც საქართველოში ლენინიზმის ნიშნებს ხედავს, ლენინიზმის მნიშვნელობა არ იცის“.** მეტიც, რურუას თვალსაწიერით, ასეთი განცხადება სრული სისულელეა.

კულტურის მინისტრი „ლენინიზმის ნიშნების“ დამნახავი უცხოელის მოტივაციასაც კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს და რიკარდო მილიორის შესახებ კატეგორიული ტონით საუბრობს — თუ მას ასეთი შთაბეჭდილება დარჩა საქართველოში, უმჯობესია, აღარ იყოს.

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პრეს-სპიკერი ჩიორა თაქთაქიშვილი, მართალია, ასეთი ულმობელი არ არის რიკარდო მილიორის მიმართ, მაგრამ მისი მოსაზრებაც ნიკა რურუას ხაზს მიჰყვება. მეტიც, ეუთოს დელეგაციის წევრების შეფასებები ჩიორა თაქთაქიშვილმა კონკრეტული პარტიის ლობისტების მიერ მათთვის მიწოდებულ არაზუსტ ინფორმაციას დაუკავშირა.

რიკარდო მილიორის არც ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის ვიცე-პრეზიდენტი ტონინო პიცულა ჩამორჩა. იგი საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოების შესაძლო არაობიექტურობაზე საუბრობს:

„ვხედავთ რამდენიმე პრობლემას — შეიძლება, ეს იყოს არაობიექტურობა სამართალდამცავი ინსტიტუტების მოქმედებებში. ძირითადად, ეს შეიძლება იყოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახური. ამ ინსტიტუტების მოქმედებები განვიხილეთ ექსპერტებთან და დაინტერესებულ მხარეებთან და გავაფრთხილეთ, რომ ისინი მოქმედებენ „არანათელი“ ინსტრუქციებით. ჩვენი შეშფოთების მეორე საკითხია სასამართლო. გვინდა, ვიხილოთ ნათელი და ნაკლებად არაობიექტური ინსტრუქციებით მოქმედება და ნეიტრალური ჩარევა სხვადასხვა საქმეში“, — განაცხადა ტონინო პიცულამ.

For.ge-სთან საუბრისას ექსპერტი სოსო ცისკარიშვილი ეუთოს წარმომადგენელთა შეფასებებს ნაციონალური მოძრაობისთვის შოკისმომგვრელად მიიჩნევს. მისი თქმით, ჩვენი ხელისუფლების მხრიდან ძალზე უსუსურია საუბარი ლობისტებზე, რომლებიც, თურმე, იმდენად ზემოქმედებენ ასეთი მაღალი რანგის ევროპელ ჩინოვნიკებზე, რომ საკუთარ პასუხისმგებლობასაც კი ავიწყებენ და, პრაქტიკულად, საკუთარ კარიერას საფრთხეს უქმნიან.

ექსპერტის პროგნოზით, ის განცხადებები, რომლებსაც ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პირველი პირები აკეთებენ, სექტემბერში უაღრესად მოიმატებს, როგორც ევროპაში, ისე ამერიკაში და ჩვენი ხელისუფლებისგან კვლავაც მოვისმენთ, რომ ისინი ისევ ლობისტების ინფორმაციას ეყრდნობიან.

„უკაცრავად, მაგრამ, როდესაც ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტი ასეთ განცხადებას საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარესთან შეხვედრის შემდეგ აკეთებს, ნიშნავს თუ არა ეს, რომ ბატონი ბაქრაძე ასევე მოხიბლულია ივანიშვილის ლობისტებით და ისეთ ინფორმაციას აძლევს, რომ ეუთოს ლიდერებისთვის საქართველოში ლენინიზმის აღზევება საეჭვო აღარ იყოს?!“

სოსო ცისკარიშვილის აზრით, ის, რომ ვინმემ ლენინიზმის არსი არ იცოდეს, დიდ უბედურებას არ მოასწავებს. თუმცა, საბჭოთა კავშირის არსებობის პერიოდი და გამოცდილება, ძალაუნებურად, ასეთი ანალოგიის აუცილებლობას იწვევს.

„ჩვენ გვახსოვს ამერიკის პრეზიდენტების, სხვადასხვა წელთაღრიცხვის, ეპოქის, პროფესიის, ეროვნების გამოჩენილ ადამიანთა წარმოდგენა დემოკრატიის შესახებ და ისიც გვახსოვს, როგორ განსხვავდებოდა ყველაფერ ამისგან ლენინის გამონათქვამები და აზრები. რატომ ხდება, რომ საქართველოში ზუსტად ისე ეწყობა ყველაფერი, როგორც წარმოედგინა ლენინს და არა ისე, როგორც კაცობრიობის სიმდიდრის შემქმნელ მოაზროვნე ადამიანთა გამონათქვამები გვასწავლის. თვითკრიტიკა არც არასდროს ყოფილა ნაციონალების მახასიათებელი და, რასაკვირველია, ოპონენტებთან საუბარი მათთვის მიუღებელია. ყველაფერი სისულელეა, რაც მათ არ მოსწონთ, მაგრამ, რაც მათ მოსწონთ, სწორედ ეს არის ლენინიზმი და პუტინიზმი“, — აცხადებს სოსო ცისკარიშვილი.

ექსპერტი გია ხუხაშვილი მიიჩნევს, რომ, თავისთავად, ნიკა რურუა ძალიან ეკლექტური, წინააღმდეგობრივი მოვლენაა ქართულ სინამდვილესა და ქართულ პოლიტიკაში. ექსპერტის აზრით, რიკარდო მილიორის მიმართ ნიკა რურუას მკვახე შეფასება, სახელმწიფო მოღვაწისგან, მინიმუმ, არაკორექტული და წარმოუდგენელია.

„რაც შეეხება ლენინიზმს, რურუას არგუმენტაცია მოჰყავს, რომ ლენინიმიზმი არის ის, როცა არ არის თავისუფლება, როცა მედია თავისუფალი არ არის და შეზღუდვები მოქმედებს. განა ასე არ არის მათ მიერ აშენებულ ქვეყანაში? შესაძლოა, ასეთნაირად არ თვლის ნიკა რურუა, საზოგადოება კი სხვანაირად თვლის. მე მინდა, რურუამ იცოდეს, რომ ყველაფერი, რაზეც იგი საუბრობს, თითქოს აღმოფხვრილია საქართველოში, სინამდვილეში, არაფერი აღმოფხვრილი არაა და ეს ყველაფერი რეალობაშია. ლენინიზმი, შესაძლოა, არასწორი ტერმინია, ნიკა რურუას უფრო მეტად შეეფერება ბოლშევიზმი, კომისრის მანტია და ა.შ. ასე რომ, მცირედ დავაზუსტებდი ჩვენი უცხოელი მეგობრის გამონათქვამს“, — აცხადებს გია ხუხაშვილი For.ge-სთან საუბარში.

დღის ბოლოს კი, ნიკა რურუამ საკუთარი გამონათქვამების შერბილება ჟურნალისტებზე გადაბრალებით სცადა და შეიძლება ითქვას მოიბოდიშა კიდეც.

„ბატონი რიკარდო მილიორის სრული კომენტარის წაკითხვის შემდეგ, როგორც გავარკვიე მის განცხადებაში არანაირად არ იგულისხმებოდა საქართველო, როგორც „ლენინისტური“ ქვეყანა, როგორც მე ეს ფაქტი არასწორად მომაწოდეს ჩემი კომენტარის გაკეთებამდე, ანუ მაშინ, როდესაც მე მისი განცხადება წაკითხული არ მქონდა. განცხადების გაცნობის შემდეგ, ვაცხადებ, რომ ავტორი იქ სხვა საკითხებთან ერთად იხილავს ქართული პოლიტიკური კულტურის ცალკეულ თავისებურებებს, როგორც ეს ახალგაზრდა დემოკრატიებს ახასიათებთ და აკეთებს საკუთარ შეფასებას, რისი საწინააღმდეგოც ბუნებრივია, არაფერი მაქვს. რადგან მისი კომენტარი ჟურნალისტის ციტირების შედეგად გავიგე, ამდენად ჩემი წანადადებაც არასწორად იქნა ინტერპრეტირებული, თითქოს მე ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტის გადადგომა მოვითხოვე, რაც სიმართლეს არანაირად არ შეესაბამება. აქ საქმე გვაქვს ციტირებულ კომენტარზე კომენტირებასთან, რითაც ამგვარი მცდარი ინტერპრეტაციის საშუალება შეიქმნა“, — ნათქვამია ნიკა რურუას განცხადებაში.

მანანა ნოზაძე

◎ ინფორმაცია

რატომ ცვივა მუშები „ქუთაისის პარლამენტიდან?“

ქუთაისში პარლამენტის მშენებარე შენობის ხარაჩოდან ჩამოვარდნილი 24 წლის მამაკაცის სიცოცხლეს საფრთხე აღარ ემუქრება . როგორც ქუთაისის ინტერვენციული მედიცინის ცენტრის დირექტორმა ანჟელა ორჯონიკიძემ განაცხადა, პაციენტი ქალა-შიდა ტრავმით კლინიკაში მიიყვანეს. რეანიმაციული მკურნალობის შედეგად, დაშავებული მუშის ჯანმრთელობის მდგომარეობა სტაბილურია.

— 24 წლის ჯანმრთელი ვაჟკაცია და მისი მდგომარეობა უკვე სტაბილურად, დინამიკაში უმჯობესდება. მის სიცოცხლეს საფრთხე აღარ ემუქრება, — განაცხადა ანჟელა ორჯონიკიძემ.

პარლამენტის მშენებლობაზე დასაქმებული 24 წლის მამაკაცი ხარაჩოდან გუშინ გადმოვარდა, რომელიც სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების ბრიგადამ აღნიშნულ კლინიკაში გადაიყვანა.

კახი კალაძე მიხეილ სააკაშვილის განცხადებას გამოეხმაურა

კახი კალაძე საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის განცხადებას facebook-ის საშუალებით გამოეხმაურა.

— მე მას საქართველოს პრეზიდენტად არ ვთვლი. ის არის „ნაციონალების“ პრეზიდენტი. რას აკეთებს და რას გააკეთებს, სიმართლე გითხრათ, არ მაინტერესებს, — აღნიშნავს კალაძე.

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა სამტრედიაში გუშინ განაცხადა, რომ „კარებში გოლების გამტანების დიდი ბრიგადაა შემოსეული საქართველოში“. სააკაშვილის თქმით, ისინი ვერასდროს გაიმარჯვებენ.

ქვეყნის პირველი პირის შეფასებით, სწორედ საკუთარ კარში გოლის გატანის მცდელობაა იმაზე საუბარი, რომ რუსეთთან ომი საქართველომ დაიწყო, რომ იმ ენერგეტიკულ თუ ეკონომიკურ ემბარგოში, რომელიც ჩვენს ქვეყანას დაატყდა თავს, დამნაშავე სწორედ ქართული მხარე იყო.

ინტერპრესნიუსი

◎ ნაცების ხელწერა

სვანეთის საგანძური დაუმთავრებელ შენობაში გადააქვთ(?!)

სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის დაუმთავრებელი შენობის გახსნა 5 სექტემბერისთვისაა დაგეგმილი. ეს და სხვა სიახლეები, ასევე ფოტომასალა for.ge-ს სვანეთიდან ჩამოუვიდა. აქვე აღვნიშნავთ იმასაც, რომ მუზეუმის გახსნის თარიღის შესახებ ინფორმაცია სააგენტო „პირველმა“ გამოაქვეყნა, რომელშიც მესტიის ახლადდანიშნული გამგებელი ილია ჯაფარიძე ამ ინფორმაციას ადასტურებს.

აქვე კიდევ ერთი სიახლის შესახებ გაცნობებთ — ეროვნული მუზეუმი ვალდებულია, მოგვაწოდოს ის საჯარო ინფორმაცია და დოკუმენტები, რისი მოწოდებაც თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლემ მიმდინარე წლის 29 მარტს დაავალა.

შეგახსენებთ, რომ ეროვნული მუზეუმისგან საჯარო ინფორმაცია გასული წლის ნოემბერ-დეკემბერში გამოვითხოვეთ, რაც ეხებოდა: სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმში დაცული საგანძურისა და სხვა ექსპონატების კონტეინერებში მოთავსებას, მათი მესტიის მუსიკალურ სკოლაში გადატანას, კონტეინერების შემადგენლობას, ექსპონატების მდგომარეობას, მათ ტრანსპორტირებას, დაცვის რეჟიმს და სხვა საკითხებს. ყოველი კითხვის ბოლოს მითითებული გვქონდა, რომ მუზეუმს ჩვენთვის მათი პასუხის დამადასტურებელი ასლი უნდა გადმოეცა.

ეროვნული მუზეუმისგან პასუხი კანონით დადგენილ ვადაში მივიღეთ. რადგან ეს პასუხი არაფრისმთქმელი იყო, ჯერ ადმინისტრაციული საჩივარი დავწერეთ. ეს საჩივარი უპასუხოდ დარჩა. შემდეგ თბილისის საქალაქო სასამართლოს მივმართეთ. სასამართლოში ჩვენს უფლებებს ყოველგვარი ანგარებისა და ანაზღაურების გარეშე იცავდა მამუკა ნოზაძე, რისთვისაც მადლიერებას კიდევ ერთხელ გამოვხატავთ.

29 მარტს გამართულ სხდომაზე მოსამართლე დიმიტრი გვრიტიშვილმა ჩვენი სარჩელი განიხილა და ეროვნულ მუზეუმს დაავალა **„სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის ექსპონატებთან დაკავშირებით 2011 წლის 30 ნოემბერს და 6 დეკემბერს წარდგენილი განცხადებებით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის სრულყოფილად გაცემა“.**

ეროვნულმა მუზეუმმა საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. 6 ივნისს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლემ მუზეუმის საჩივარი განიხილა, მაგრამ არ დააკმაყოფილა — მოსამართლე ნანა ჭიჭილეიშვილმა უცვლელად დატოვა 29 მარტს პირველი ინსტანციის მოსამართლის დიმიტრი გვრიტიშვილის მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილება.

ეროვნული მუზეუმის დირექტორს დავით ლორთქიფანიძეს 22 აგვისტოს წერილობით მივმართეთ. ამჯერად მუზეუმისგან მოვითხოვთ სასამართლო გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულებას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სააღსრულებო ფურცელს ავიღებთ და საქმეში აღმასრულებელი ჩაერთვება.

ახლა რაც შეეხება სვანეთიდან მიღებულ უახლეს ინფორმაციას - მუზეუმის დაუმთავრებელი შენობა გაიხსნება 5 სექტემბერს, სადაც საგანძურის და ექსპონატების ნაწილის გადატანას აპირებენ. სექტემბრის ბოლოსთვის კი სამშენებლო სამუშაოების სრულად დამთავრებას და იქ მუზეუმის სრული კოლექციის გადატანას ვარაუდობენ.

სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმში დაცული საქართველოს საგანძური და სხვა ექსპონატები ისევ მესტიის მუსიკალურ სკოლაშია დაბინავებული. დაცვის თანამშრომლები ირწმუნებიან, რომ საგანძური საგულდაგულოდაა დაცული და რომ ყოველდღე ამოწმებენ ტემპერატურას, ტენიანობას.

რეალურად კი არავინ იცის, რა მდგომარეობაშია გასული წლის გაზაფხულიდან ქაღალდებში შეფუთული შუა საუკუნეების ჭედური და ფერწერული ხატები, ჯვრები და ოთხთავები. უცნობია, როგორ იმოქმედა მათზე ხუთი თვის განმავლობაში (2011 წლის 28 ივნისიდან 2011 წლის 3 დეკემბრამდე) სამშენებლო ნაგავში ყოფნამ, ვიბრაციამ, მტვერმა, ტემპერატურის ცვალებადობამ, რასაც დენის პერიოდული გათიშვა და კლიმატ-კონტროლის აპარატის დაზიანება იწვევს.

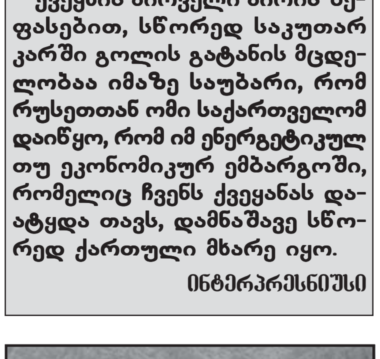

ასევე უცნობია, როგორ აისახა ხატებზე, ჯვრებსა და ხელნაწერებზე ტრანსპორტირება თოვლსა და ყინვაში - საგანძური და სხვა ექსპონატები ხომ გასული წლის 3 დეკემბერს სახელდახელოდ შეკრული კონტეინერებიდან შვიდი მანქანით გადაზიდეს მუსიკალური სკოლის შენობაში.

ნინო მიქიაშვილი

რა სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს!

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია რაბათის ციხესთან პრეზიდენტის მიერ დაშვებული შეცდომების გამოსწორებას შეეცადა და საკუთარ საიტზე — president.gov.ge „ვეფხისტყაოსნის“ ციტატები სწორ ფორმას, ანუ რუსთველისეულ დედანს დაუბრუნა. მართალია, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საიტის ვიდეოგალერეაში არსად ჩანს მიხეილ სააკაშვილის წარმოთქმული სიტყვის ზუსტი ჩანაწერი, მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში, „გამოსვლებისა და განცხადებების გრაფაში“ აღარ იკითხება ისეთი სიტყვები, როგორიცაა, რომ თურმე ვინმე მესხ მელექსეს „მაგარი ლექსი“ დაუწერია, აღარც ისეთი აბსურდი იკითხება, რომ „ჩვენ კაცმა მოგვცა ქვეყანა“ და აღარც მეფე როსტევანია ერთდროულად „მაღალიცა და დაბალიც, უხვლაშქრიანიცა და ლაშქარიანიც“...

„გორშიც მინდა ასეთი ციხე!!!“

მოკლედ, პრეზიდენტის ადმინისტრაციის საიტზე შეცდომა სრულყოფილად არის აღმოფხვრილი.

რაბათის ციხესთან პრეზიდენტის ისტორიული სიტყვის შეფასებისას რესპუბლიკელ დავით ზურაბიშვილს ისეთი შთაბეჭდილება დარჩა, რომ თვით ის ფაქტი, რომ თურმე როსტევანი ახალციხის რაბათის ციხეში ცხოვრობდა, ახალი „სიტყვაა“ რუსთველოლოგიაში. თუმცა, ციტატების უზუსტობაზე მეტად, დავით ზურაბიშვილს პრეზიდენტის პროვინციულ-დიქტატორული სურვილი კიდევ ერთხელ აოცებს — გორში მინდა ასეთი ციხე! ასეთია პრეზიდენტის ბრძანება!

„გორში ასეთი ციხე მინდა — ეს არის ავტორიტარი მმართველის, ტიპური პატარა პროვინციელი დიქტატორის სურვილი. მე მინდა ციხე! გინდა რა — რადგან ბაბუამისს თურმე გორში უცხოვრია, ასეთი რამ უნდა მოითხოვოს? რახან მას უნდა, ე.ი. ასე უნდა მოხდეს! იქ, თურმე, ლაზიკა აქვს ასაშენებელი, აქ — გორის ციხე“.

ციტატების აღრევასთან დაკავშირებით კი დავით ზურაბიშვილი აცხადებს, რომ „ნეტავ, ამ კაცს ციტატების მეტი არაფერი ეშლებოდეს“.

„სულ ეშლება ამ კაცს ციტატები, ეს პირველი არ არის. „ვეფხისტყაოსანი“ წაკითხული რომც ჰქონდეს, ხომ შეიძლება, მაინც შეეშალოს?! ეს შეცდომები მნიშვნელოვანი არ არის, არამედ მთავარია, ადამიანი როგორ აზროვნებს, როგორ აღიქვამს მოვლენებს, როგორ ლაპარაკობს. ამიშენეთ, გორშიც ასეთი ციხე მინდა, — სწორედ ეს არის აღმაშფოთებელი. თორემ, მისი არასწორი ციტატები, უბრალოდ, კურიოზია, რომელიც მას სულ მოსდის, ყველაფერი ეშლება, თვით დაწერილიც კი“.

დავით ზურაბიშვილის აზრით, პრობლემა ისაა, რომ პრეზიდენტს, შეიძლება, წარმოესახოს, რომ ლიტერატურული პერსონაჟი შეიძლება ცხოვრობდეს ახალციხეში და ეს სერიოზულად ამტკიცოს. ეს უკვე ლოგიკის არქონასა და საკუთარი ვირტუალური რეალობის დამკვიდრებაზე მიუთითებს.

„სადაც ის თქვა, რომ ფერეიდნელი ქართველები 300 წელია, „სულიკოს“ მღერიანო, ახლა იმის მერე რა უნდა გაგვიკვირდეს?!“ — კითხულობს დავით ზურაბიშვილი.

ექსპერტი გია ხუხაშვილი იხსენებს, რომ რაბათის ციხესთან ციტირებისას შეიმჩნეოდა მაჟორული მომენტი, როცა „მაღალზე“ იყო საუბარი და, ეტყობა, ეს „მაღალი“ იმდენად მნიშვნელოვანი ფრაზა იყო სააკაშვილისთვის, რომ ამის შემდეგ ყველაფერი დაავიწყდა და ნათქვამი ველარ გააგრძელა.

„საერთოდ, მას საკმაოდ კარგი მეხსიერება აქვს და არ უნდა გასჭირვებოდა ციტატის თქმა, მაგრამ სიტყვა „მაღალის“ ხსენებაზე, ეტყობა, გაახსენდა ვასიკო ოდიშვილი და სხვა სასიამოვნო ასოციაციები გაუჩნდა. ამიტომ ცოტა აერია ყველაფერი. საერთოდ, მისი საუბარი არასერიოზულია, ლოგიკის ფარგლებს სცილდება. იმედია, ეს ე.წ. „აღმშენებლობის“ ხანა დიდხანს არ გასტანს და კიდევ დიდხანს არ მოგვიწევს ამ არასწორი და ოდიოზური ციტატების მოსმენა“, — აცხადებს გია ხუხაშვილი.

მისი თქმით, სააკაშვილის მთელი ადრინდელი მოღვაწეობა იქითკენ იყო მიმართული, რომ, საერთოდ, გაეუქმებინა საქართველოს ისტორია. ამიტომაც, პირველი 7-8 წლის განმავლობაში ვისმენდით, რომ საქართველოს ისტორია, თურმე, 2003 წელს დაიწყო.

„ეს რომ არ გამოუვიდა, ახლა ცდილობს, ისტორია მთლიანობაში დაისაკუთროს და ნაციონალურ მოძრაობასთან გარკვეული ისტორიული თუ ლიტერატურული გმირების ასოციაციები გააჩინოს, საკუთარ თავთან იდენტიფიცირება მოახდინოს“.

გია ხუხაშვილს არც ის გაუკვირდება, თუ მალე სააკაშვილის მონა არქეოლოგები დაადასტურებენ, რომ პირველი ნაციონალები თურმე ზეზვა და მზია ყოფილან.

„ალბათ, მალე უფრო ღრმა ისტორიაში წავლენ. ძალიან სასაცილოა, თუმცა ამასთანავე, სატირალია, რადგან ეს ადამიანები მართავენ ქვეყანას, უფრო სწორად, თვლიან, რომ მართავენ ქვეყანას და ფლობენ იმ ბერკეტებს, რომლითაც ისტორიასაც ანგრევენ და არასწორ მიმართულებას აძლევენ, დღევანდელობასაც უპერსპექტივოდ ტოვებენ და, ფაქტობრივად, მომავალ თაობებს ტვინს ურეცხავენ,“ — აცხადებს გია ხუხაშვილი.

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ვასილ მაღლაფერიძე მიიჩნევს, რომ მიხეილ სააკაშვილს „ვეფხისტყაოსნის“ ციტატები ეშლება არა მარტო მაშინ, როცა ზეპირად ამბობს, არამედ მაშინაც, როცა კითხულობს. ეს იმას ნიშნავს, რომ ეს პოემა არც თავის დროზე ჰქონდა წაკითხული, არც შემდეგ წაუკითხავს. თუმცა, მას ეხერხება თანამედროვე პოეზია, კერძოდ, კარგად იცნობს კაკალაშვილის პოეზიას. ამასთან, სავალალოა, რომ მეფე როსტევანზე საუბრისას სააკაშვილს არ ჰქონდა წაკითხული ის ადგილი, როცა როსტევანი ხელისუფლებას შეელია და გადადგა.

„არ ვიცი, ეს ტექსტი ვინ დაწერა, მაგრამ, ვინც ეს სააკაშვილს დაუწერა, ისიც სრულიად უადგილოდ იყენებდა „ვეფხისტყაოსნის“ ტექსტს. იქ ისეთი სტროფები იყო ჩაწერილი, რომლებიც სააკაშვილს ნამდვილად შეეშლებოდა. როგორც ჩანს, სააკაშვილის სიტყვის დამწერიც დიდად გარკვეული არ არის „ვეფხისტყაოსანში“, — აცხადებს ვასილ მაღლაფერიძე და სამწუხაროდ მიიჩნევს იმ ფაქტს, რომ ჩვენს ხელისუფლებაში მხოლოდ პრეზიდენტი არ არის ერთადერთი ადამიანი, რომელსაც ეს ტექსტი არ წაუკითხავს.

ვასილ მაღლაფერიძის აზრით, შესაძლოა, პრეზიდენტის პიარის ხელმძღვანელებმა ჩათვალეს, რომ კარგი იქნებოდა, თუ იგი ისაუბრებდა „ვეფხისტყაოსანზე“ და ამით ხაზს გაუსვამდა, როგორ კარგად იცნობდა ქართულ კულტურას. თუმცა, ტექსტის ავტორმა ვერ გათვალა, რომ ეს ტექსტი სააკაშვილს სკოლაში არ ექნებოდა წაკითხული.

მარიამ ლოლაშვილი

პოზიცია

გოგი ხუციშვილი: პოლიტიკური მხარდაჭერის გარეშე სახალხო დიპლომატიას შედეგი ვერ ექნება

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ხონის რაიონის სოფელ გორდაში, მოსახლეობასთან შეხვედრაზე განაცხადა, რომ მისი რწმენით, რუსეთთან ურთიერთობა სახალხო დიპლომატიის გზით აღდგება.

„საქართველოს ბევრი რუსი ტურისტი ეწვია. ეს ადამიანები უკვე თავისუფალ ქვეყანაში ჩამოდიან. ჩვენ დამპყრობელთან არ გვინდა კავშირი, მაგრამ ხალხთან ურთიერთობის დიდი სურვილი გვაქვს. ჩვენ გვსურს, რომ აღგვიქვამდნენ წარმატებულ ქვეყნად და არა როგორც მათ მიერ დაპყრობილ რაღაც ობიექტს. მჯერა, რომ რუსეთთან ურთიერთობას სახალხო დიპლომატიით აღვადგენთ. მან, ვინც ამბობს, რომ საქართველოს გზა უკეთესი ცხოვრებისკენ უთავმოყვარეობაზე გადის, ჩვენი ისტორია არ იცის. თავმოყვარეობით, განვითარებითა და ღირსებით, სიღარიბისა და უმუშევრობის დაძლევით, სოციალურად დაუცველი ადამიანების რაოდენობის მინიმუმამდე შემცირებით მოვიგებთ ყველას, მათ შორის, დამპყრობელი ქვეყნის მოსახლეობის გულს, იმ დამპყრობლის, რომელიც დღეს ამდენ პრობლემას უქმნის საქართველოს და ჩვენი რეგიონების მოსახლეობას“, — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

ექსპერტთა შეფასებით კი, რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობების მოსაგვარებლად სახალხო დიპლომატია არ არის საკმარისი და ამისათვის ისინი პოლიტიკური დიალოგის არსებობის აუცილებლობასაც მიიჩნევენ.

კერძოდ ექსპერტ გოგი ხუციშვილის თქმით, სახალხო დიპლომატია ურთიერთობის აღდგენის მნიშვნელოვანი ფაქტორია, თუმცა, მისი მოსაზრებით, უფრო მნიშვნელოვანი პოლიტიკური დიალოგია.

„როგორი აქტიურიც არ უნდა იყოს სამოქალაქო დიალოგი, მას მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება ჰქონდეს შედეგი, თუ პოლიტიკურად იქნება მხარდაჭერილი. თუ ასეთი მხარდაჭერა იარსებებს, სახალხო დიპლომატიას უკვე მართლაც შეეძლება რაღაც შედეგზე გავიდეს. მანამ კი ის, რასაც ჩვენ ვაკეთებთ, აუცილებლობის მიუხედავად, არ არის საკმარისი“, — აცხადებს ხუციშვილი.

მისი განმარტებით, საქართველოს ხელისუფლების მიმართ რუსეთთან ურთიერთობების აღდგენის თვალსაზრისით, ამ ეტაპზე სერიოზული საერთაშორისო ზეწოლა არსებობს.

ექსპერტის თქმით, ურთიერთობების აღსადგენად დაბრკოლებას ქმნის როგორც რუსეთის, ასევე საქართველოს ხელისუფლება. ამ პრობლემის დასაძლევად კი ხუციშვილის განცხადებით, საქართველო-რუსეთის სპეციალური საექსპერტო დიალოგი დაიწყო, რომელსაც თავად ხელმძღვანელობს.

„არსებობს ძალიან სერიოზული საერთაშორისო ზეწოლა, იმ მიმართულებით, რომ რუსეთთან ქვეყნებს შორის არსებული პრობლემების მოსაგვარებლად დიალოგი და მოლაპარაკებები დაიწყოს. აქამდე ეს ვერ ხერხდებოდა, რადგან დიალოგის დაწყებასთან დაკავშირებით ორმხივი სურვილის ნაკლებობა იყო. ასეთ ვითარებაში მსგავსი დიალოგები მნიშვნელოვანია მაგრამ მეორე მხრივ, პოლიტიკური მხარდაჭერის ანუ სწორი პოლიტიკის და ხელშეწყობის გარეშე, ცალკე სახალხო დიპლომატიას შედეგი ვერ ექნება და ის იქნება აუსრულებადი“, — განაცხადა მან.

From.ge

ინფორმაცია

ისრაელის ელჩი ოფიციალურად შეუდგა მუშაობას

ისრაელის სახელმწიფოს ახლადდანიშნულმა ელჩმა საქართველოში იუვალ ფუქსმა რწმუნებათა სიგელების ასლები გადასცა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილეს ნინო კალანდაძეს.

რწმუნებათა სიგელების ასლების გადაცემის ცერემონიის შემდეგ გაიმართა შეხვედრა, რომლის დროსაც მხარეებმა განიხილეს ორმხრივი ურთიერთობის შემდგომი გაღრმავებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში თანამშრომლობის განვითარების პერსპექტივები.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო განსაკუთრებით მიესალმება ისრაელის სახელმწიფოს გადაწყვეტილებას საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის ფარგლებში შემუშავებული ნეიტრალური სამგზავრო დოკუმენტის აღიარების შესახებ, რის თაობაზეც ისრაელის ელჩმა აცნობა ნინო კალანდაძეს და გადასცა შესაბამისი ოფიციალური ნოტა.

მხარეებმა გამოთქვეს იმედი მომავალში მჭიდრო თანამშრომლობის შესახებ.

ინტერპრესი

განგაში!

ასეთ ვითარებაში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ერთობის მიღწევას. მაგრამ ისევ მოგვნახა ჩვენმა უკურნებელმა სენმა. როგორც შუა საუკუნეების ერთი დოკუმენტის მინაწერი გვამცნობს **„საქართველოს დარბაისელნი... არც ერთმანეთს ასვენებდნენ და არც ქვეყანას და ამით მტერმა უფრო ძალა წამოატანა და დაჩაგრა, თორემ, თუ ამათ ერთი პირი ჰქონოდათ, ვერც არას უზამდნენ, ვერც არას მტერი წაართმევდა რასმე, ამათი საქმე ნიადაგ ასე ერთმანეთის მესისხლეობით გათავებულა და წამხდარა, მაგრამ ამ საქმეს არც მოკლებიან და არც მოუშლიათ"**. ისტორიკოსი ფარსადან გორგიჯანიძე კი აღნიშნავს: **„საქართველო თავად ცოტა იყო და მერე მრავალთ გაყოფილი და ერთმანეთის ურჩნი და ქიშპნი მტერნი, ერთმანეთისა მარბევნი და მაწყინარნი"**.

ამ დიდი საფრთხის ჟამს, როდესაც წყდება საქართველოს ბედისწერა, ისევ ცალ-ცალკე გვინდა ავისრულოთ სანუკვარი ოცნება. ზოგმა ეშმაკს მიჰყიდა სული და ხელისუფლებას გაურიგდა, თან თავს მამა აბრამის ბატკნად გვიჩვენებს, ზოგს კიდევ პირველობის კვიმატი არ ასვენებს. სხვას ვერაფერს მივაწერთ ამდენი პარტიის დარეგისტრირებას საარჩევნო კომისიაში. საზოგადოება მაინც ყველაზე მეტად მემარჯვენეებისგან არ მოელოდა ამას. ჩემთვის ძალიან ძნელია, მაგრამ მაინც უნდა ვთქვა: რა მოუვიდათ ფიქრია ჩიხრაძესა და მანანა ნაჭყებიას! რაც შეეხება ლეიბორისტებს, მათი უაზრო გამოსვლები საყოველთაოდ ცნობილია, ოღონდ ესაა, ბოლო დროს ლანძღვასა და ყვირილს მოუმატეს. გიორგი გუგავა სხვას რომ უწოდებს პინგვინს, ვურჩევ სარკეში ხშირად ჩაიხედოს – აზრს აუცილებლად შეიცვლის!

ნაციონალებმა იმდენი ავგი საქმე ჩაიდინეს ქვეყნისა და ხალხის წინაშე, რომ ძნელია ყველას ჩამოთვლა, მაგრამ მთავარ პრობლემას კიდევ შევეხები. მათ ხალხი ორ ნაწილად გაყვეს: ერთნი არიან ხალხის მტრები, ქვეყნის დამაქცევარნი, მეორენი კი სოფლის ამშენებლები, რომლებშიდაც თავიანთ თავს მოიაზრებენ. „სოფლის შენებას რა უნდას" პრინციპით მართავენ ისინი ქვეყანას და შედეგიც სათანადო გვაქვს. ისინი არ ინდობენ არავის ნაციონალების გარდა. თუ მათ დაყნოსეს, რომ, მაგალითად, ვინმე „ქართულ ოცნებას" თანაუგრძნობს, მაშინვე სამსახურიდან ათავისუფლებენ არა მარტო მას, არამედ მისი ოჯახის წევრებს, ნათესავებს, მეგობრებს... მეტად საშიშია, რომ მათ ქართველი ხალხი ერთმანეთს სამკვდრო-სასიცოცხლოდ დააპირისპირეს. ამ მხრივ საზოგადოებისთვის საინტერესო იქნება კოტე გაბაშვილის ინტერვიუ გაზეთ „ახალი ვერსიის" (№60, 2002წ კორესპონდენტთან, რომელიც „ვარდების რევოლუციამდე" 10 თვით ადრეა გაკეთებული. ამ ინტერვიუში კოტე გაბაშვილი შევარდნაძის შესახებ აღნიშნავს: შევარდნაძეს **„ვალდებული ვარ მხარში ვედგე. ჩვენ ერთად ვიყავით აფხაზეთში და ყუმბარებით გვბომბავდნენ. ერთხელ ყუმბარა ჩვენს საწოლებს შორის აფეთქდა და შემთხვევით გადავრჩით. ბევრჯერ ვყოფილვართ სნაიპერების მიზანში ამოღებული. ჩემთვის ედუარდ შევარდნაძის აღქმა, გარდა იმისა, რომ იგი პრეზიდენტია და ჰალსტუხით ზის კაბინეტში, სხვაგვარიც არის – ის არის ცოცხალი ადამიანი, მოვლენა, თავისი ძლიერი ემოციებით და გეგმებით, რომ ქვეყანა გადაარჩინოს. მინდა კარგად გამიგოთ. ერთად ვისხედით თვითმფრინავში და ვხედავდით, როგორ მოფრინავდა რაკეტა და ჩვენგან ასორმოცდაათ მეტრში აფეთქდა"**.

ფრიად საინტერსოა ისიც, რომ კორესპონდენტის კითხვაზე **„თქვენსა და პრეზიდენტის ურთიერთობას თქვენი შვილის – გოკას ჟვანიას გუნდში ყოფნა ჩრდილს არ აყენებს?"** კოტე გაბაშვილმა უპასუხა: **„ჩვენ ამ თემაზე ვისაუბრეთ. მან აბსოლუტურად დემოკრატიული პასუხი გამცა. ახალგაზრდა კაცს აქვს თავისი უფლება და ვის გაუგია, მამა შვილის აზრზე პასუხისმგებელი იყოს და პირიქითო"**.

თქვენ კიდევ, მამაშვილ გაბაშვილებს და თქვენი გუნდის წევრებს დღეს რა კვიმატი შეგიჯდათ ისეთი, რომ მზად ხართ განსხვავებული აზრის მქონე ადამიანები ჩაქოლოთ, ჩარეცხოთ და არსებობის საშუალება მოუსპოთ?

ხშირად მმართველი პარტიის წარმომადგენლები მიუთითებენ იმის შესახებ, რომ პენსიები ადრე არსებული 14 ლარის ნაცვლად 6-7-ჯერ გაიზარდა, მაგრამ „ავიწყდებათ" იმის თქმა, რომ მსყიდველობითი უნარიანობის თვალსაზრისით ბევრი არაფერი შეცვლილა. მათ ისიც „ავიწყდებათ", რომ ათიოდე წლის წინათ საქართველოში პენსიების მოცულობა მეტი იყო, ვიდრე სომხეთში და ოდნავ ჩამორჩებოდა აზერბაიჯანში პენსიების რაოდენობას, ამჟამად კი პენსიების მოცულობით მკვეთრად ჩამოვრჩებით არა მარტო სომხეთსა და აზერბაიჯანს, არამედ პოსტსაბჭოთა სივრცის თითქმის ყველა ქვეყანას.

ყოველდღიურად ტელევიზიის არხები გადმოსცემენ განცხადებებს ავადმყოფი ბავშვებისა და მოზარდების მკურნალობის დახმარების შესახებ. მრავალჯერ ითქვა, რომ ჩვენთან მაღალია ჩვილთა და ბავშვთა მოკვდაობის მაჩვენებლები. ცნობილი ფრანგი დემოგრაფი ა. სოვი აღნიშნავს: **„ვერც ერთი ფინანსისტი, როგორი მკაცრი არ უნდა იყოს იგი, უარს ვერ იტყვის სახსრებზე, რომლებიც აუცილებელია ბავშვთა მოკვდაობის შესამცირებლად.. რაც არ უნდა დიდი იყოს ამ შემთხვევაში დანახარჯები, არ შეიძლება ბავშვს გამოვუტანოთ სიკვდილის განაჩენი, რათა უზრუნველვყოთ ცოცხლად დარჩენილთა უფრო უკეთესი ცხოვრება"**. ჩვენ კი უაზროდ ვხარჯავთ ძვირადღირებულ კონცერტებში ათეულ მილიონებს, უზარმაზარ სახსრებს პოტიომკინის სოფლების მოსაწყობად და დაღვლარჯნილი შემინული შენობების ასაგებად. ეს ყველაფერი ხომ ვალით და დახმარებით კეთდება, რაც უპირველესად სხვა მიზნებისთვის არის განკუთვნილი. სამართლიანად აღნიშნავს მეცნიერი ევან ეზარი: **„უცხოური ქვეყნისათვის დახმარება ის ფულია, რომელსაც მდიდარი ქვეყნის ღარიბები იხდიან და ღარიბი ქვეყნის მდიდრები იღებენ"**.

ქართველთა ცხოვრების წიგნი სამუდამოდ რომ არ დაიხუროს!

SOS!

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთმოსახლეობის ფონდი აქვეყნებს მონაცემებს ამა თუ იმ ქვეყნის მოსახლეობის რამდენი პროცენტი ცხოვრობს დღეში 1,25 დოლარზე (ორ ლარზე) ნაკლები შემოსავლის პირობებში. სომხეთში ასეთი მოსახლეობის წილი მთელ მოსახლეობაში 4 პროცენტს შეადგენს, აზერბაიჯანში – 2 პროცენტს, ხოლო საქართველოში – 13 პროცენტს. ეს იმას ნიშნავს, რომ თითქმის 600 ათასი საქართველოს მოქალაქე დღეში 2 ლარსაც ვერ ხარჯავს საარსებო მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად, ესე იგი, ფაქტობრივად შიმშილობს!

ქვეყანაში როდესაც ასეთი გაჭირვებაა, ამდენი მძიმე ავადმყოფი გვყავს, კონცერტების მოწყობა, რომლებიც ათეულ მილიონობით ლარი ჯდება, დანაშაულია. მეტად საგულისხმოა შემდეგი ფაქტი. 1060 წელს ბაგრატ IV-ემ საქართველოში მოიპატიჟა უცხოეთში დიდი ქართველი საეკლესიო მოღვაწე გიორგი მთაწმინდელი თავისი თხზულებებისა და თარგმანების გასავრცელებლად. ამ დროს საქართველოში დიდი შიმშილობა ყოფილა. მიუხედავად ამისა გიორგი მთაწმინდელს შეუმჩნევია, რომ ერთი მდიდარი ეპისკოპოსი ეკლესიებს ამკობდა და ამშვენებდა, „რათა მონასტერთა შინა ალაპი დაიდვასო". როგორც ივ. ჯავახიშვილი აღნიშნავს, **„იმ დროს, როდესაც ქვეყანა და ხალხი შიმშილობისგან იღუპებოდა, გაჭირვებული, მომაკვდავი ხალხის ნივთიერი დახმარების მაგიერ ეკლესიების აგებასა და გამშვენიერებაზე ფიქრი და ზრუნვა, რომ ამ გზით თავისთვის საუკუნო ალაპი გაეჩინა და სახელი განეთქვა, გ. მთაწმინდელის აზრით, ბოროტი სულის და ეშმაკის ჩანაგონებია, რადგან იესო ქრისტეს არასდროს არ უთქვამს „ეკლესიანი შეამკუენით"-ო, არამედ მშიერ-მწყურვალთა და გაჭირვებულთა დახმარებას ასწავლიდა ის ყველას"**.

ცოტა ხნის წინათ ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის სოფლებში – წევაში, ვაჭევში, ილემში მოსახლეობას შევხვდი. საშინელ მდგომარეობაშია ხალხი – უგზოობას, უწყლობას, უგაზობას ვინ ჩივის – ხალხი შიმშილობს, ხალხი ტირის თავის უმწეო მდგომარეობაზე, ახალგაზრდა თუ მოზრდილ ავადმყოფებს იმედი გადაწურული აქვთ უსახსრობის გამო.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთმოსახლეობის ფონდი აქვეყნებს მონაცემებს, ამა თუ იმ ქვეყნის მოსახლეობის რამდენი პროცენტი ცხოვრობს დღეში 1,25 დოლარზე (ორ ლარზე) ნაკლები შემოსავლის პირობებში. სომხეთში ასეთი მოსახლეობის წილი მთელ მოსახლეობაში 4 პროცენტს შეადგენს, აზერბაიჯანში – 2 პროცენტს, ხოლო საქართველოში – 13 პროცენტს. ეს იმას ნიშნავს, რომ თითქმის 600 ათასი საქართველოს მოქალაქე დღეში 2 ლარსაც ვერ ხარჯავს საარსებო მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად, ესე იგი, ფაქტობრივად შიმშილობს!

თქმა ნათქვამიდან. ვაჟა-ფშაველამ, ჩვენმა გენიოსმა პოეტმა, შესანიშნავად აღნიშნა: **„პრეზიდენტობა საქვეყნო საქმეა და საქვეყნო საქმის მმართველად ვინც გინდა, არ გამოდგება. იმას ქვეყანა სთხოვს თანხას გონებრივს და ზნეობრივს. თუ ერთი ამათგანი აკლია, მაშინ უნდა თავისთვის იჯდეს საკუთარ კერაზე და არ ეჩხირებოდეს საქვეყნო საქმეში"**. თუ ვინ უნდა იჯდეს „საკუთარ კერაზე", ამის დაკონკრეტების საჭიროება ნამდვილად არ არსებობს.

დღევანდელი უმძიმესი პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და სულიერი კრიზისიდან გამოსავალი ხელისუფლების სათავეში ბიძინა ივანიშვილის მოსვლაა, რომელიც თხემით ტერფამდე ქართველია და თავის სამშობლოსა და ხალხს ზრუნვას არ აკლებს. მას სრული უფლება აქვს, გაიმეოროს ნაპოლეონის შესახებ ნიკოლოზ ბარათაშვილის ნათქვამი სიტყვები: „ჟამი ჩემია და ჟამისა მე ვარ იმედი". თუ ქართველმა ხალხმა ამ იმედს ხელი არ შეუწყო და მის გვერდით არ დადგა, მაშინ ქართველთა ცხოვრების წიგნიც შეიძლება სამუდამოდ დაიხუროს და ქართველის სისხლით მორწყულ მიწაზე სხვა რელიგიური აღმსარებლობის, სხვა კულტურის, სხვა ეროვნული ცნობიერებისა და ცხოვრების წესის მატარებელმა ხალხმა დაიდოს სამუდამო ბინა.

ანზორ თოთაძე,
პროფესორი, დემოგრაფი.

დასასრული. დასაწყისი იხ. № 162

საარჩევნო სიები

ჩამონგრეული და მიტოვებული სახლები, სადაც ათობით ამომრჩეველია რეგისტრირებული

ამერიკულმა ორგანიზაცია „ღია დემოკრატიის კომიტეტმა" წინასაარჩევნო პროცესების შესასწავლად ამერიკიდან პროფესიონალი პოლიტიკური კონსულტანტი ტერი ბენჰემი მოიწვია. ეს უკანასკნელი ჟურნალისტებს დაჰპირდა, რომ მათ „რამდენიმე საინტერესო ფაქტს" გააცნობდა.

როგორც იგი ამბობს, სამართლიანი არჩევნების ჩატარებისთვის ორი ფაქტორია გადამწყვეტი: საარჩევნო სიებზე წვდომა და კანონმდებლობის პატივისცემა.

ორგანიზაციას ამომრჩეველთა სია კი დაავადებინებით, მხოლოდ რამდენიმე დღის წინათ გაამჟღავნეს, რაც საერთაშორისო ორგანიზაციებს საშუალებას არ აძლევს, დამატებით შეამოწმონ სიები. პრესკონფერენციაზე, რომელიც „ღია დემოკრატიის კომიტეტმა" ჟურნალისტებისთვის გამართა, წარმოდგენილი იყო დაპირებული „რამდენიმე საინტერესო ფაქტი", კერძოდ ფოტომასალა მიტოვებული შენობებისა, სადაც ათობით ამომრჩეველია რეგისტრირებული. მაგალითად:

ჯავახიშვილის ქუჩა 13-19, ჩამონგრეული სახლი, დარეგისტრირებულია 46 ამომრჩეველი.

დადიანის 22, მიტოვებული შენობა, რეგისტრირებულია 42 ამომრჩეველი.

ბარნოვის 82, ცარიელი პარკინგის ადგილას 8 ამომრჩეველია დარეგისტრირებული.

News.ge დაინტერესდა, შედარებულია თუ არა ეს მონაცემები ამომრჩეველთა ახალ სიასთან, სადაც ყველა ეს მისამართი სიიდან ფიზიკურად კომისიამ გადაამოწმა და ხარვეზები აღმოჩნდა?. ტერი ბენჰემმა News.ge-ს უპასუხა, რომ მონაცემები შედარებული არ არის ახალ სიასთან, ფოტოებზე ასახული მისამართები ძველი სიიდან არის. ორგანიზაციაში იმედოვნებენ, რომ ამ ეტაპზე ეს პრობლემები უკვე აღმოფხვრილია.

შეგახსენებთ, რომ დაახლოებით ორი თვის წინათ „ღია დემოკრატიის კომიტეტის" წარმომადგენელმა „ქართული ოცნების" ლიდერს შეხვედრა და მომავალ საპარლამენტო არჩევნებზე და წინასაარჩევნო გარემოზე ისაუბრეს. ამას გარდა, ორგანიზაციის წარმომადგენლები ხელისუფლების მიერ „ქართული ოცნების" წინააღმდეგ განხორციელებულ ქმედებებზე. ადგილობრივ ასევე ცენტრალურ ხელისუფლებას კი მოუწოდებდნენ, რომ დარღვევები საფუძვლიანად გამოეძიებინათ.

ფიქრები საქართველოზე

რატომ არ უნდა აჰყვეს საქართველოს პრეზიდენტი ავტორიტარიზმის ცდუნებას?

წარსულის ცუდ დღეებში პრეზიდენტმა ფრანკლინ დელანო რუზველტმა ერთ-ერთ სამხრეთამერიკელ დიქტატორზე თქვა: „ის ძაღლიშვილია, მაგრამ ჩვენი ძაღლიშვილი“. ეს განცხადება იმ დროს საკმაოდ დესტრუქციული აღმოჩნდა, რადგან შეაფერხა დემოკრატიის განვითარება რეგიონებში, რომლებმაც დასავლეთს მისი ორმაგი სტანდარტები დღემდე ვერ აპატიეს. ახლა ეს თითქმის შეუძლებელია. დემოკრატიული ქვეყნებისთვის სულ უფრო და უფრო რთულია, ღიად დაუჭირონ მხარი იმ ქვეყნებს და ლიდერებს, რომლებიც თავისუფლებას უარყოფენ და დემოკრატიას ზღუდავენ.

საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს დასავლეთის კეთილგანწყობა ჯერ არ დაუკარგავს. მან წამყვანი როლი ითამაშა 2003 წლის „ვარდების რევოლუციაში“, ამ პატარა ქვეყნის პრეზიდენტი პირველად 2004 წელს, ხელმეორედ კი 2008 წელს გახდა. ამ ხნის განმავლობაში მან დაიწყო იმ ტოტალური კორუფციის ამოძირკვა, რომელმაც დაამახინჯა ქვეყანა, ასევე ეკონომიკის ლიბერლიზაცია, რათა გაეთანაბრებინა საქართველო დასავლური დემოკრატიებისთვის. შედეგად, მაშინ როდესაც მის კავკასიელ მეზობლებთან ბიზნესის წარმოებას ყველა გაურბის, საქართველო ინვესტიციების განხორციელებისთვის კარგ ადგილად მიიჩნევა.

თუმცა, ამ ქვეყნის დიდი პრობლემა მისი არასტაბილურ და სადავო რეგიონში მდებარეობა, რუსეთთან სიახლოვე და მასთან ურთიერთობაა. 2008 წელს რუსეთის არმიამ მხარი დაუჭირა გამოყოფილ სამხრეთ ოსეთის რეგიონს, რასაც საქართველოს მოსალოდნელი მარცხი მოჰყვა. ხუთდღიანმა ომმა დასავლეთს და მოსკოვს შორის ურთიერთობა გაამწვავა; ომმა ბუნებრივად შეაშფოთა რუსეთის სხვა პატარა მეზობლები, რომლებსაც სხვადასხვა დროს საკუთარ თავზე აქვთ გამოცდილი ის მეთოდები, რომელსაც მოსკოვი მის მოსაზღვრე ქვეყნებთან ურთიერთობისას იყენებს.

ასე რომ, საქართველოს დემოკრატიულ პრეზიდენტს უამრავი საზრუნავი აქვს, თუმცა, ამ პატარა და ხმაურიანი ქვეყნის მართვასთან ერთად, მისი ერთ-ერთი საზრუნავი თანამდებობიდან დროული წასვლა უნდა იყოს. მომავალ წელს (2013წ) სააკაშვილს პრეზიდენტობის მეორე და ბოლო ვადა უსრულდება. ბოლო რამდენიმე წელია გაჩნდა შიში იმისა, რომ კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებებით, რომლის მიზანიც პრეზიდენტის ძალაუფლების შეზღუდვა და პრემიერ-მინისტრის უფლებამოსილების გაზრდა იყო, ის პუტინის ნაბიჯის გამეორებას გეგმავს და შესაბამის მომენტში ერთი თანამდებობიდან მეორეზე გადაინაცვლებს.

გარდა ამისა, არსებობს დამაჯერებელი პრეტენზიები იმასთან დაკავშირებით, რომ ბოლო საპარლამენტო არჩევნების დროს, მთავრობამ ბოროტად გამოიყენა სახელმწიფო მედია-საშუალებები და ადმინისტრაციული რესურსი მმართველი პარტიის სასარგებლოდ. ახლა, 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების წინ, ოპოზიცია ჩივის, რომ პრეზიდენტი და მისი პარტია მათი ფონდების კონფისკაციით ძირს უთხრიან ოპოზიციის არჩევნებში ბრძოლის შესაძლებლობას. რუსეთიდან კი აშკარა კმაყოფილება იგრძნობა იმით, რომ მათი მტერი ახლა სწორედ მათსავით შეირცხვენს თავს.

ქართული ოპოზიცია საკმაოდ უცნაურია. მის სათავეში მილიარდერი ოლიგარქი ბიძინა ივანიშვილია, რომელიც რუსეთში გამდიდრდა და რომლის პირადი ქონებაც, როგორც ამბობენ, საქართველოს ეკონომიკის წლიური მოცულობის ნახევრის ტოლია. ეს სერიოზული რესურსია.

მაგრამ საქართველოს რეპუტაციაც და დასავლეთში მისი მხარდაჭერაც ცალსახად დამოკიდებულია იმაზე, რომ მან უნდა დაიცვას და რეალურად განახორციელოს დემოკრატიის წესები. იმისთვის, რომ ბ-ნ სააკაშვილს და მის მემკვიდრეებს ჰქონდეთ სრულყოფილი მხარდაჭერა, მათ უნდა შემოგვთავაზონ უფრო უკეთესი რამ, ვიდრე არის მტკივნეული უკანდახევა ავტორიტარიზმისკენ და პოლიტიკური კორუფცია. ოქტომბრის არჩევნები სამართლიანად უნდა ჩატარდეს და ის აღქმული უნდა იყოს სამართლიან არჩევნებად.

სარედაქციო წერილი,
„acs.thetimes.co.uk“

მილიარდერის არჩევნებში მონაწილეობის პრეტენზია პუტინის ჩარევის შიშს ბადებს

საქართველოს პრეზიდენტ სააკაშვილს, ქვეყნის ანტიკომუნისტური ვარდების რევოლუციის ერთ-ერთ გმირს, გუშინ მისმა მთავარმა მეტოქემ არჩევნების გამყალბებლის იარლიყი მიაწება, არჩევნებამდე ექვსი კვირით ადრე ოპოზიციის რესურსების დაყადაღების მცდელობის გამო.

„სააკაშვილს ისე ეშინია ჩვენი, რომ ყოველ ღონეს ხმარობს ჩვენ ჩასაძირად“, — განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა თაიმსთან ინტერვიუში.

ბატონმა ივანიშვილმა, მილიარდერმა, რომელიც თავის ქვეყანაში უმდიდრესი კაცია, დააფუძნა კოალიცია „ქართული ოცნება“, რათა ბატონი სააკაშვილი პირველ ოქტომბერს დანიშნულ საპარლამენტო არჩევნებში გამოეწვია. ორი გამოკითხვის შედეგად კოალიცია 9-დან 15 პროცენტი სხვაობით წინ უსწრებს პრეზიდენტის გაერთიანებულ ნაციონალურ მოძრაობას.

პრეზიდენტი, როგორც მისი მეტოქე ამტკიცებს, იყენებს ეროვნული აუდიტის კომისიაში მომსახურე პირებს აქტივისტების დასაკითხად და დასაკავებლად. საქართველოს მთავრობამ ბატონ ივანიშვილს (რომელმაც ქონება მოიპოვა რუსეთის საბანკო სექტორში, ლითონებსა და უძრავ ქონებაში), ქართული ოცნების პარტიასა და პარტიის ათობით შემომწირველს დააკისრა ჯარიმა, რომელიც თითქმის 125 მილიონ დოლარს (79 მილიონ ევროს) შეადგენს.

„ის დიქტატორივით იქცევა,“ — განაცხადა ბატონმა ივანიშვილმა. **„მას ამ არჩევნების გაყალბება აქვს გადაწყვეტილი.“**

მას შემდეგ, რაც ბატონმა ივანიშვილმა გასულ ოქტომბერში განაცხადა, რომ აპირებდა არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას, მას საქართველოს მოქალაქეობა ჩამოართვეს. საქართველოს ხელისუფლება უარყოფს პარტიის ანგარიშების გაყინვას და აცხადებს, რომ ჯარიმებს საფუძვლად უდევს უტყუარი მტკიცებულება, რომელიც მოიპოვა ეროვნული აუდიტის კომისიამ.

სააკაშვილის კამპანიის მონაწილენი შეშფოთებული არიან, რომ „ქართული ოცნება“ მათზე მეტს დახარჯავს და თავის მხარეზე გადაიყვანს ამომრჩეველს, რომელსაც ყელში აქვს ამოსული 2003 წლიდან დაწყებული რეფორმების ნელი ტემპი მას შემდეგ, რაც „ვარდების რევოლუციამ“ ბატონი სააკაშვილი მოიყვანა ხელისუფლებაში. თუმცა, ამ შიშს უფრო ღრმა საფუძველიც აქვს: რადგან „ქართული ოცნება“ წინასწარ ეჭვობს მომავალი არჩევნების სამართლიანად ჩატარებას, წაგების შემთხვევაში, შესაძლებელია მიმართოს ქუჩის აქციებს.

ეს, თავის მხრივ, გარკვეულ რისკს ბადებს, რომ, შესაძლოა, რუსეთის მხრიდან რაიმე სახის ინტერვენცია მოხდეს. თითქმის ოთხი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც რუსეთი იარაღით შეიჭრა საქართველოში და გაიმარჯვა ხუთდღიან ომში, რომელსაც რუსი ეროვნული უმცირესობის დაცვის სახელით აწარმოებდა.

პრეზიდენტი, რომელიც ხშირად მიუთითებს ბატონი ივანიშვილის რუსეთთან საქმიან ურთიერთობაზე, თვლის, რომ რაღაც მსგავსი შეიძლება განმეორდეს, თუ „ქართული ოცნება“ არჩევნებში დამარცხდება.

გუშინ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ორმა წარმომადგენელმა გამოაქვეყნა განაცხადი, რომელშიც, როგორც მათ აღნიშნეს, შეშფოთება გამოხატეს ეროვნული აუდიტის სამსახურის მიერ ძალაუფლების გადაჭარბების გამო.

„სულ უფრო იზრდება შიში, რომ შედეგი შეიძლება ქაოტური იყოს,“ — განაცხადა ერთ-ერთმა დასავლელმა დიპლომატმა, — **„განსაკუთრებით მაშინ, თუ გავითვალისწინებთ ბატონი პუტინის არაპროგნოზირებად ხასიათს და იმასაც, რომ მას არ უყვარს საქართველოს პრეზიდენტი“.**

როჯერ ბოიესი,
ბრიუსელი
2012 წლის 22 აგვისტო
THE TIMES

დედამიწის ზურგზე

აშშ სპეცნაზელმა დაწერა წიგნი იმის შესახებ, თუ როგორ მოკლეს ბინ ლადენი

გამომცემლის სიტყვებით, ყოფილი სპეცნაზელის მეტ ბესონეტის წიგნი „რთული დღე“, რომელიც გამოქვეყნდა ფსევდონიმით მარკ ოუენი, „გვიამბობს სიმართლეს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მომენტზე ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ისტორიაში“. ავტორს იმედი აქვს, რომ მისი ნაწარმოები დაარწმუნებს ახალგაზრდობას, შევიდეს სპეცნაზში.

რუსეთის თავდაცვის სამინისტროში უარყოფენ სირიაში სამხედრო ბაზიდან ევაკუაციას, თუმცა, მის დაცვას ფლოტით არ აპირებენ

ნატოს ქვეყნების საზღვაო დაჯგუფებათა ფონზე ხმელთაშუა ზღვაში რუსეთის სახომალდო დაჯგუფება ჯუჯად გამოიყურება და მას არ შეუძლია „სამხედრო მეთოდებით წინააღმდეგობა გაუწიოს ქვეყნებს, რომლებიც მხარს უჭერენ სირიის ოპოზიციას“. მოსკოვი მხარს უჭერს დამასკოს დაზვერვის ხაზით, აგრეთვე სამხედრო-დიპლომატიური მეთოდებით.

დასავლელი მოკავშირეები მხარს უჭერენ ობამას პოზიციას სირიასთან დაკავშირებით. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები: კოალიციის შეტაკება რუსეთთან გარდუვალია

წინა დღით დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრმა დევიდ კემერონმა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტთან და საფრანგეთის პრეზიდენტთან ფრანსუა ოლანდთან მოაწყო სატელეფონო კონსულტაცია სირიაში სიტუაციის გამწვავებასთან დაკავშირებით. მოკავშირეები ერთმანეთს უთანხმებდნენ ბრძოლის ერთიან სტრატეგიას პრეზიდენტ ბაშარ ასადის გადადგომისთვის, მოილაპარაკეს, გააძლიერონ შეიარაღებული ოპოზიციის მხარდაჭერა.

ბელარუსში საინფორმაციო სააგენტო „ბელტას“ ჟურნალისტი გადმოხტა მეცხრე სართულიდან თავის ორ შვილთან ერთად

მილენა ანუფრიენოკის მეზობლები გვიამბობენ, რომ ჟურნალისტი ქალბატონის ოჯახი მიჩნეული იყო მშვიდ და კეთილსაიმედოდ, თუმცა, ცხოვრობდნენ ხელმოკლედ, არც დიდად შეძლებულად. ტრაგედიამდე რამდენიმე ხნით ადრე დედა თავის უფროს შვიდი წლის ვაჟიშვილთან ერთად დასასვენებლად იმყოფებოდა უკრაინაში, მისი მეორე, ორი წლის ვაჟი დარჩა მინსკში. ერთ-ერთი ვერსიით, თვითმკვლელობის მიზეზი დედის შობის შემდგომი დეპრესია იყო.

და მაინც, როგორი იყო იგი — ჯერ ამიერკავკასიელი ჩეკისტი, მერე ამიერკავკასიის ლიდერი, სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი, პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის წევრი და კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, სპეციალური კომიტეტის თავმჯდომარე, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, სოციალისტური შრომის გმირი, ხუთი ლენინის ორდენის, სუვოროვის პირველი ხარისხის ორდენის, ორი წითელი დროშის ორდენის კავალერი, პირველი ხარისხის სტალინური პრემიის ლაურეატი, საბჭოთა კავშირის მარშალი ლავრენტი პავლოვიჩ ბერია?

როგორი იყო არა ლიდერი, არა ორგანიზატორი, არა ხელმძღვანელი, არამედ ადამიანი?

სწორედ ეს შეკითხვა მისცა 1953 წელს ი.ა.გუსევმა, „ჩელიაბინსკი-40“-ში პლუტონიუმის კომბინატის ერთ-ერთმა ახალგაზრდა ხელმძღვანელმა, თავის დირექტორს ბ.გ.მუზრუკოვს.

ბორის გლებოვიჩ მუზრუკოვი, სამხედრო ხანის ურალმაშის დირექტორი, 1955-დან 1972 წლამდე უკვე საკავშირო ელექტრონული ფიზიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის — „არზამას-16“-ში ბირთვული ცენტრის ხელმძღვანელი გახლავთ საბჭოური ატომური პროექტის ერთ-ერთი ყველაზე უმწიკვლო და ადამიანური ფიგურა; და აი, რას იხსენებდა ი.გუსევი, მასთან 1948 წლიდან მომუშავე ჯერ პლუტონიუმის კომბინატში, შემდეგ კი — ელექტრონული ფიზიკის ინსტიტუტში:

„ლ.პ. ბერიას დახვრეტის მერე მოვიკრიბე სითამამე და მუზრუკოვს მივმართე შეკითხვით — რა კაცი იყო ლავრენტი პავლოვიჩი, როგორ წყვეტდა კომბინატის მუშაობის საკითხებს? ბორის გლებოვიჩმა ამნაირი ისტორია მომითხრო. ბერიას ერთ-ერთი მორიგი ჩამოსვლის წინ, 1951-ში, მუზრუკოვს კომბინატში დაურეკეს მოსკოვიდან და აცნობეს, რომ წინა დღით, ერთ საწარმოში, ლავრენტი პავლოვიჩმა სამუშაოდან მოხსნა დირექტორი — ობიექტის სოციალური სფეროს განვითარებისადმი უყურადღებობისთვის (SIC! — **ს.კ**). საპატიო სტუმარს რომ დახვდა, ბორის გლებოვიჩი მისი მხრიდან აგრეთვე ვარაუდობდა შეკითხვებს პირველ რიგში სოციალური სფეროდან, მაგრამ მან ჯერ წარმოების ჩვენება სთხოვა. შემდეგ, სასტუმროში მიმავალ გზაზე, მშენებლობა დაინახა და იკითხა „ეს რაღაა?“. მასპინძელმა აუხსნა, რომ აქ ახალი საცხოვრებელი სახლები იქნება. ბერიამ თქვა: „აი, ეს კარგია. ძალიან კარგია“.

პატივცემულო მკითხველო! ერთმა კაცმა ჰკითხა მეორეს — რა კაცი იყო მესამეო? და აი, ცხოვრების კარგად მცოდნე და ბევრის განმცდელი კაცი ასეთი შეკითხვის პასუხად ჰყვება ისტორიას, რომელსაც შენ ახლახან გაეცანი... ამასთან ჰყვება იმაზე, ვინც ცოტა ადრე ოფიციალურად იქნა გამოცხადებული ხალხის მტრად.

არ ვიცი, ვის როგორ, ოღონდ პირადად მე ისეთი კაცის ერთი ამგვარი მონათხრობიც, როგორც მუზრუკოვია, მეყოფა აი, რაში დასარწმუნებლად: ყველაფერი უარყოფითი, 1953 წლის 26 ივნისის შემდეგ ნათქვამი ლავრენტი პავლოვიჩ ბერიაზე, — საზიზღარი და ბოროტგანზრახული ცილისწამებაა; თუმცა შეიძლება განა ცილისწამება არ იყოს საზიზღარი და ბოროტგანზრახული?

იგი იყო თავმდაბალი, ლუბიანკაზე სახალხო კომისარიატის შენობაში შედიოდა სამსახურებრივი შესასვლელით და ცენტრალურით არ სარგებლობდა. სახალხო კომისრის შინელის შესაკერად ნაჭერს რომ მიიღებდა, მონარჩენს, რაც თითქმის მთელი ნაჭერი იყო, თანამშრომლებს სჩუქნიდა ხოლმე.

1941 წლის თებერვალში მან შემდეგი შინაარსის წერილი გააგზავნა კინემატოგრაფიის კომიტეტში:

„ერთ ადგილზე კინოფილმში „მეგობრობა“, რომელსაც თბილისის კინოსტუდია იღებს (რეჟისორი ამხ.დოლიძე), სრულდება სიმღერა ჩემი გვარის მოხსენიებით.

დაბეჯითებით გთხოვთ ფილმიდან ამ სიმღერის ამოჭრას, რამდენადაც სურათში იმის ჩართვას უადგილოდ ვთვლი, რომ აღარაფერი ვთქვათ საერთოდ ამ ფილმის არსებით ნაკლოვანებებზე.

სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი ლ.ბერია

1941 წლის 15 თებერვალი.“

ეს ტექსტი ა.სუხომლინოვმა მოიყვანა თავის წიგნში და განაცხადა: „ვეჭვობ, რომ აქ ბერია უმთავრესად პუბლიკაზე „მუშაობდა“; ოღონდ რად არ „მუშაობდნენ“ ამნაირადვე „პუბლიკაზე“ იგივე „ძვირფასი ნიკიტა სერგეევიჩი“, „ძვირფასი ლეონიდ ილიჩი“ და სხვანი, „ლიდერები“, ვინც ძალიან ძვირად უჯდებოდა და უჯდება რუსეთს?..

ლავრენტი პავლოვიჩის კიდევ ერთ შეფასებას გავეცნოთ — ყოფილი სოფლის მეურნეობის სახკომისა და მინისტრის ი.ბენედიქტოვისა (მერე მან 10 წელზე მეტი იმუშავა საგარეო საქმეთა სამინისტროშიც, ინდოეთსა და იუგოსლავიაში ელჩად):

„კი, ნაკლოვანებები ჰქონდა, უწესო, უპატიოსნო კაცი იყო, — როგორც სხვა სახკომებმაც, მეც ცოტა როდი გადავიტანე მისგან; მაგრამ თავისი ყველა უდავო ხარვეზის მიუხედავად, ბერიას ჰქონდა ძლიერი ნებისყოფა, ორგანიზატორის თვისებები, საკითხის არსის სწრაფად ჩავლებისა და რთულ ვითარებაში უმალვე ორიენტირების უნარი“.

ივან ბენედიქტოვი სამი წლით უმცროსი გახლდათ ლავრენტი ბერიაზე და „უძრაობის“ 1983 წელს გარდაიცვალა; ნაკლოვანებათა თაობაზე — ეს ცოტა „იქითაა“, ეს ჩვეულებრივი „ნომერია“ გამოცდილი აპარატული „მგლისა“, მით უფრო, რომ „უპატიოსნობის“ კონკრეტული მაგალითები არ მოჰყავს; მაგრამ იცით, ფასეული რა არის მის სიტყვებში? ბენედიქტოვს ხომ დაზვერვის საქმეებში არ ექნებოდა საქმე ბერიასთან, არც მრეწველობისა თუ სახანძრო დაცვისა, — საქმე ექნებოდა სოფლის მეურნეობის პრობლემებში; და ირკვევა, რომ „ლპ“ აქაც ამ-

სერგეი კრემლიოვი

დიდი ბერია

რამდენიმე თავი ახალი წიგნიდან

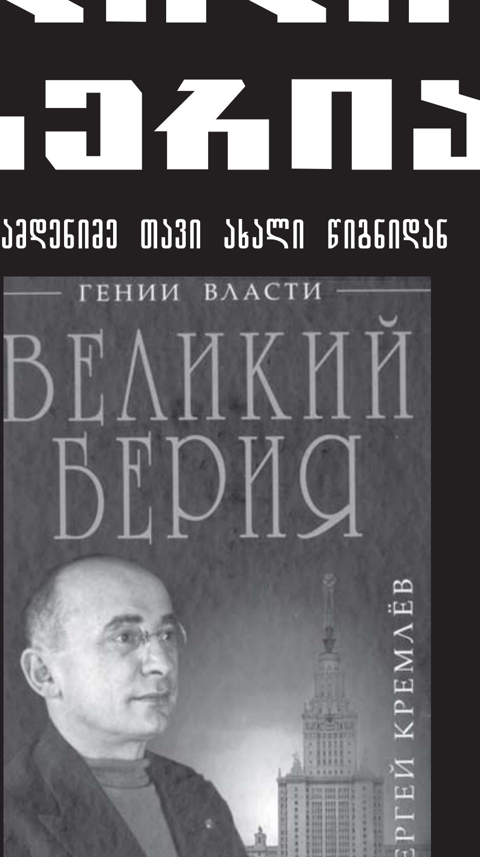

ჟღავნებდა საკითხის არსის სწრაფად წვდომის უნარს...

პოლიტგამომცემლობის ანტიბერიული პასკვილური კრებული „ბერია: კარიერის დასასრული“ გამოვიდა 200 000 (ორასი ათასი!) ცალიანი ტირაჟით. პროზით გადმოცემულ საძაგლობათა და სიცრუესთან ერთად იქ ერთი საზიზღარი „ლექსიც“ შევიდა ვინმე „პოეტ“ პიოტრ ვეგინისა...

იმავე კრებულში მოთავსდა კონსტანტინ სიმონოვის ნარკვევიც, სადაც „ლპ“-ზე აგრეთვე უნამუსოდ და ცრუდ არის ნათქვამი.

ამ ორის ბუნება და ბედ-იღბალი გარეგნულად აბსოლუტურად სხვადასხვაა, განწყობა კი — თანხვედრილი. გასაკვირია, თუმცა „ახსნადი“. ვეგინი — „დემოკრატია“, მაგრამ სიმონოვიც ხომ სტალინის სიკვდილის შემდეგ მის პარტიაში კი არ დარჩა, — „პარტოკრატების“ პარტიაში გადავიდა.

ხოლო ბერია, 1917 წელს რომ ლენინის პარტიაში შევიდა, ასევე დარჩა თავისი ბედისწერის ბოლომდე ლენინ-სტალინის პარტიის წევრი; ანუ კაცად იცხოვრა და კაცად გარდაიცვალა.

1953 წლის 16 მაისს — დაპატიმრებამდე ორმოცი დღით ადრე — ლავრენტი პავლოვიჩმა „არზამას-16“-ში საკონსტრუქტორო ბიურო-11-ის დირექტორს, გენერალ ალექსანდროვს გაუგზავნა ერთ-ერთი უკანასკნელი საქმიანი წერილი, სხვა წერილთა მსგავსად მისი ნამდვილი ბუნების, საქმისა და ცხოვრებისადმი მისი დამოკიდებულების ბრწყინვალე ანაბეჭდის მატარებელი.

ეს დოკუმენტი, 1996 წლის 13 აგვისტოს გამჟღავნებული, ახლა წინ მიდევს — ფაქსიმილურ საარქივო ასლად, მას გაცნობილი სბ-11-ის ხელმძღვანელთა მონიშვნებითა და ხელმოწერებით. აი მისი ტექსტი — შეუმოკლებლად, ყველაფრის შენარჩუნებით.

„სრულიად საიდუმლოდ
(განსაკუთრებული საქაღალდე)
ამხ.ა.ს. ალექსანდროვს
ასლი: ამხანაგებს ბ.ლ. ვანიკოვს, ა.პ. ზავენიაგინს, ი.მ. კლოჩკოვს

ბოლო დროს სბ-11-ში გახშირდა ავარიები, რომელთა განმეორებას შეუძლია, რომ უფრო მძიმე შედეგებამდე მიგვიყვანოს.

ამა წლის 9 აპრილს საცდელ რეაქტორზე გაზომვების წარმოებისას (რეაქტორს მაშინ ერქვა „ფიზიკური რეაქტორი სწრაფ ნეიტრონებზე“ — ს.კ.) მეცნიერმა თანამშრომელმა დაუშვა ერთობ უხეში შეცდომა, რის შედეგადაც ეს რეაქტორი მწყობრიდან გამოვიდა.

ამა წლის 11 მაისს სპეციალური ტვირთის გადატანისას მოხდა ავარია, იმიტომ, რომ ეს საქმე დაავალეს გადატანის წესების არმცოდნე და ამის უფლების არმქონე მუშაკებს, მძღოლი კი მთვრალი იყო.

9 აპრილის ავარია იმას მოწმობს, რომ კონტროლი უმნიშვნელოვანესი ცდების შემსრულებელი ლაბორატორიების საქმიანობაზე შესუსტდა და თანამშრომლები უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან მათზე დაკისრებულ სამუშაოებს.

11 მაისს მომხდარი ავარია მეტყველებს სბ-11-ის განსაკუთრებული რეჟიმის ობიექტებზე დაშვებათა სისტემის არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაზე, განსაკუთრებული ტვირთების გაცემისა და ტრანსპორტირების ინსტრუქციათა არასრულყოფილებაზე, ობიექტის ზოგიერთი მუშაკის დანაშაულებრივ უდისციპლინობაზე.

ეს ფაქტები იმაზე მეტყველებენ, რომ თქვენ და ობიექტის ზოგიერთი სხვა ხელმძღვანელი ჯერ კიდევ სრულად არ აფასებს თქვენს პასუხისმგებლობას სახელმწიფოსგან (შევნიშნავ, რომ პარტიის მხარეს არაა მინიშნება — **ს.კ**) მონდობილ საქმეზე და ყოველთვის როდი გახსოვთ, რომ ობიექტის პერსონალის მუშაობაში უმცირეს შეცდომას ან უზუსტობას არაჩვეულებრივად სერიოზული შედეგების გამოწვევა შეუძლია.

აუცილებელია, რომ სახელმწიფოს წინაშე განსაკუთრებული პასუხისმგებლობის გრძნობა მოთხოვნილებად ექცეს თავის მუშაობაში ყოველ ხელმძღვანელ მუშაკს, ყოველ მეცნიერ მუშაკს, ინჟინერს, ტექნიკოსს, მუშასა და მოსამსახურეს ობიექტის ნებისმიერ უბანზე.

წარმოდგენილი წერილი გააცანით ამხანაგებს ხარიტონს (სბ-11-ის მთავარი კონსტრუქტორი, აკადემიკოსი — **ს.კ**), ალფიოროვს (მთავარი კონსტრუქტორის მოადგილე აფეთქების ავტომატიკაში, აკადემიკოსი — **ს.კ**), დეტნიოვს (სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს რწმუნებული — ს.კ.), შჩიოლკინს (აკადემიკოს ხარიტონის მოადგილე), ბესარბენკოს (საცდელი ქარხნის დირექტორი), ლავრენტიევს (აკადემიკოსი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ციმბირის განყოფილების მომავალი ორგანიზატორი), ილიუშინს (მყარი ტანის მექანიკის დარგის მკვლევარი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი), დუხოვს (მთავარი კონსტრუქტორის მოადგილე დამუხტვაში), ერშოვს, ასევე ამხანაგებს ბრონიკოვსა და პასტუხოვს.

მათთან და ობიექტის სხვა ხელმძღვანელ მუშაკებთან ერთად განიხილეთ მოცემული საკითხი, შეიმუშავეთ და ცხოვრებაში გაატარეთ ავარიათა აცდენის უზრუნველმყოფი დამატებითი ზომების სისტემა, გადახედეთ სბ-11-ის განსაკუთრებული რეჟიმის ობიექტებში საშვის მქონე პირთა სიებს და ობიექტზე დაამყარეთ მსგავსი ავარიების განმეორებების გამომრიცხავი საჭირო წესრიგი.

მიღებულ ზომებზე მომახსენეთ.

ლ.ბერია.
16 მაისი, 1953 წ.“

„საბჭოთა ატომური პროექტის დოკუმენტების“ მეორე ტომის მეშვიდე წიგნში გამოქვეყნებული ეს დოკუმენტი ახასიათებს სწორედ ლავრენტი ბერიას სტილსა და პიროვნებას და არა იმისი აპარატის რომელიღაც თანამშრომლისა, ვინც წერილის პროექტს ამზადებდა.

წერილი მთლიანად ლავრენტი პავლოვიჩის ნაკარნახევია და თუმცა ის საქმიანი „ქაღალდია“ — ნაკარნახევია მაღალი აზრით სამართლიანი და ჰუმანური კაცის მიერ; და არა უბრალოდ კარგი კაცის მიერ, არამედ იშვიათი ტალანტის მქონე სახელმწიფო მოღვაწისგან, ვისაც შესწევს „ხეებისაც“ და „ხეებს იქით ტყისაც“ დანახვის უნარი... თუმცა იგივე ეს წერილი მართვის დარგში სახელმძღვანელოებშიც შეიძლება მოიყვანო, როგორც ნიმუში.

პირველ აბზაცს საკითხის არსში შევყავართ. მეორე და მესამე — ავარიების მოკლე და ზუსტი გადმოცემაა. მეოთხე და მეხუთე — ავარიათა მიზეზების მოკლე და ზუსტი ანალიზი.

შემდეგ მოდის ანალიზის განვითარება და პასუხისმგებლობისა და პროფესიონალიზმის გრძნობების ჭკვიანური, არაკანცელარიული შეხსენება იმ კონკრეტულ ხელმძღვანელთა ჩამოთვლით, ვინც დოკუმენტს უნდა გაეცნოს.

თარგმნა
თამაზ ებანოიძემ

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. სრ. № 138-152, 154-161

მკითხველის თხოვნით

რამდენიმე ხნის წინათ „მაესტროს“ ეთერით გადაიცა ინტერვიუ ბიძინა ივანიშვილის მეუღლესთან, ქალბატონ ეკა ხვედელიძესთან. ამ დიალოგმა მაყურებლის დიდი ინტერესი გამოიწვია. რედაქციაში რამდენჯერმე დაგვირეკეს და გვთხოვეს, გამოგვექვეყნებინა ეს საუბარი. ინტერვიუ საგულისხმოა იმით, რომ ბატონი ბიძინა ივანიშვილის ოჯახის ცხოვრების საინტერესო ნიუანსებს წარმოაჩენს.

მაყურებელთა თხოვნის გათვალისწინებით და ტელეკომპანია „მაესტროს“ ხელმძღვანელობის თავაზიანი თანხმობით, გთავაზობთ ამ დიალოგის სრულ ჩანაწერს.

— გამარჯობათ! ეთერშია გადაცემა „ჩვენ“. მე თამარ ჩიქოვანი ვარ. დღეს ჩვენ ერთ ოჯახზე ვისაუბრებთ, ოჯახზე, რომლის მიმართაც ინტერესი დღითი დღე იზრდება. რატომ ჩაერთო ქართულ პოლიტიკაში, რას ფიქრობს მეუღლეზე? როგორია მისი ქართული ოცნება?

ჩვენი სტუმარია **ეკა ხვედელიძე.**

ეკატერინე ხვედელიძე:

„ერთი კაცი ვერაფერს შეძლებს, თუ ქვეყანა ერთ მუშტად არ შეიკვრება და ყველას ერთი მიზანი და სურვილი არ გაუჩნდება...“

— საღამო მშვიდობისა! ძალიან დიდი მადლობა, რომ დამთანხმდით გადაცემაში მონაწილეობაზე. ალბათ, თქვენც ძალიან კარგად იცით, რომ უდიდესი ინტერესია თქვენი ოჯახის, ბიძინა ივანიშვილის, თქვენს მიმართ, თქვენი შვილების მიმართ და შევეცდებით, რომ ოდნავ მაინც დავაკმაყოფილოთ ეს ინტერესი. მაინც მინდა გკითხოთ, იმ ყველაზე უფრო ეფექტური და ყველაზე უფრო შთამბეჭდავი დღის 27 მაისის შესახებ, როდესაც ქუჩაში უამრავი ადამიანი გამოვიდა. თქვენ პირველად მონაწილეობდით, საერთოდ, აქციაში?

— დიახ...

— ანუ მანამდე გამოცდილება არ გქონიათ?

— არა... 1991 წლიდან უკვე საქართველოში არ ვცხოვრობდი და... 9 აპრილის ამბების დროს რეგიონში, მშობლებთან ერთად ვცხოვრობდი. შესაბამისად, სკოლაში დავდიოდი და იქიდან არავინ გამომიშვა, მაგრამ 27 მაისი განსაკუთრებით დამამახსოვრდა, რადგან ძალიან თბილი და ძალიან ემოციური დღე იყო. ასეთი ხალხმრავლობა, მართლაც, შთამბეჭდავი იყო, ძალზე დიდი მუხტი იგრძნობოდა.

თავიდან, სიმართლე გითხრათ, ცოტა ვნერვიულობდით, რა თქმა უნდა, ბიძინა დარწმუნებული იყო, რომ ამდენი ხალხი მოვიდოდა. იმედიც ჰქონდა და ყოველივე ამას ელოდა. ჩვენი სახლიდან კარგად ჩანს თავისუფლების მოედანი. დილით რომ გადმოვიხედეთ, ვერ ვნახეთ ხალხმრავლობა: ცოტა ავნერვიულდით, მაგრამ როცა მოვედით და ჩამოვედით, რაც ვნახეთ, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. ძალიან ემოციური დღე იყო.

— რაც მთავარია, ძალიან დადებითი ემოცია მოდიოდა ხალხისგან...

— ძალიან...

— თქვენგან განსხვავებით, ბევრ მიტინგზე ვყოფილვარ. ძალიან დამთრგუნველი, აგრესიული მიტინგები ყოფილა. ეს იშვიათი შემთხვევა იყო... სხვათა შორის, თქვენმა მეუღლემ თქვა, რომ ეს საარჩევნო კამპანია ევროპული, დასავლური ტიპის იქნება. შეიძლება ჩავთვალოთ, რომ თქვენ, ანუ ოჯახის წევრებიც ამ საარჩევნო კამპანიის მონაწილენი იქნებით?

არსებობენ პოლიტიკოსთა მეუღლეები, რომელთაც დიდად არ უყვართ პოლიტიკურ კამპანიაში მონაწილეობა, ჩართვა, ამომრჩევლებთან შეხვედრა. სხვათა შორის, ჟაკლინ კენედი ცნობილია იმით, რომ ძალიან არ მოსწონდა ეს ყველაფერი. ქუთაისშიც მიიღებთ მონაწილეობას თუ არა?

— ჩვენ რომ ჟაკლინ კენედისნაირ ქვეყანაში ვცხოვრობდეთ, გარწმუნებთ, რომ პოლიტიკაში მონაწილეობის მიღების არანაირი სურვილი არ გამიჩნდებოდა. ეს სურვილი არც ბიძინას ჰქონდა და მით უმეტეს — მე. მაგრამ ეს არ მოდის ჩვენი სურვილიდან, არამედ — ვალდებულების გრძნობიდან. რა თქმა უნდა, ბიძინას პოლიტიკაში შემოსვლა საკმაოდ მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იყო მთლიანად ჩვენი ოჯახისთვის. ძალიან ბევრი ვიფიქრეთ, დისკუსიაც გვქონდა. კამათიც იყო, რადგან საფრთხე არსებობდა და ამას კარგად ვგრძნობდი, ბიძინა — განსაკუთრებით, იმიტომ რომ კარგად იცნობს ამ ხელისუფლების წარმომადგენლებს და იცის, რაზე არიან წამსვლელები. ამიტომ ეს ძალიან დიდი ნაფიქრი იყო და ბევრი ემოცია დაიხარჯა ამ ნაბიჯის გადადგმამდე. ახლაც 27-მა მაისმა ეს სიტუაცია უფრო ნათლად გამოაჩინა. თუ 27 მაისამდე იმის საფრთხე არ არსებობდა, რომ შეიძლება რამე მომხდარიყო, 27 მაისის მუხტმა ყველას დაანახვა, თუ რა განწყობაა ხალხში, საქართველოში მცხოვრებ ჩვენს მოსახლეობაში და, შესაბამისად, საფრთხეც გაიზარდა. თუნდაც ბატონი კომახიძე რასაც ამბობდა. თუ ეს ჩვენ მანამდე გავიცნობიერეთ, 27 მაისის შემდეგ ეს საფრთხე უკვე რეალური გახდა.

აქედან გამომდინარე, 10 ივლისს უკვე ქუთაისში აღარ ვიქნები. ძალიან ემოციური თემაა და ცოტა მიჭირს ამაზე საუბარი. მაგრამ თუ ღმერთმა არ ქნა და ბიძინამ ვერ განაგრძო პოლიტიკური მოღვაწეობა, მაშინ მე ვიტვირთებ და გავაგრძელებ. ამიტომ უკვე ჩვენი ერთად ყოფნა აღარ არის სასურველი.

— ანუ ეს საფრთხე ასეთი სერიოზულია, ქალბატონო ეკა?

— მე მგონი, ყველა კარგად გრძნობს, რომ ძალიან სერიოზულია, რადგან 27-მა მაისმა ამ მთავრობას ძალიან კარგად დაანახვა ხალხის განწყობა. ეს არ იყო მხოლოდ რაოდენობაზე დამოკიდებული. არ აქვს მნიშვნელობა, ვინ რამდენს იტყვის, რამდენი იყო იმ დღეს გამოსული. ჩვენ, იქ მდგომელებმა, ყველამ კარგად დავინახეთ, თუ რა ძალა ვართ, რამდენნი ვართ და რა შეგვიძლია. შესაბამისად, ეს ხომ მთავრობამაც დაინახა. მათ კარგად ნახეს, რომ პროცესი გარდაუვალია. რაც არ უნდა გააკეთონ, ეს პროცესი უკვე აღარ შეჩერდება, და ამიტომ მაქსიმალურად მოინდომებენ ლიდერისთვის ხელის შეშლას.

— როგორია ამ გრძნობით ცხოვრება? თუნდაც თეორიულად რომ წარმოიდგინოთ, ეს ეხება თქვენი ოჯახის წევრს, მეუღლეს... თან როგორც ვიცი, იშვიათია ოჯახები, სადაც ასეთი ურთიერთობაა ერთმანეთის მიმართ. ხომ არ ნანობთ?.. თქვენ „მიაწექით“ ბიძინას, რომ გინდა თუ არა, ჩაერთე და აიღე ეს პასუხისმგებლობაო. და ახლა უცებ — ასეთი საფრთხე, რომელიც სერიოზულია...

— ეს, მართლაც, სერიოზული საფრთხეა, მაგრამ ემოციები დაიხარჯა მანამდე, სანამ ბიძინა განცხადებას გააკეთებდა. მართლა ძალიან გვიჭირდა, ყველა კარგად ვხედავდით, მაგრამ უტას პოლიტიკური ამბიციები აქვს და არ ისვენებდა, არ ჩერდებოდა და ძალიან კარგადაც იქცეოდა. უტა დღესაც აგრძელებს პოლიტიკურ მოღვაწეობას და დიდი სურვილი აქვს, რომ მომავალში პოლიტიკაში ნახოს თავისი ადგილი.

ემოციურად მართლა ძალიან ძნელია, უბრალოდ არ მინდა ამაზე ფიქრი. ახლა უფრო თითქოს თავისუფლად ვსაუბრობ, მაგრამ ღრმად, გულის სიღრმეში ჯერ ამ ემოციას არ ვუშვებ. ვცდილობ, ემოციას არ ავყვე, თუმცა, საშიშროება ძალიან დიდია.

— საფრთხე არსებობს, მაგრამ გამარჯვების სურვილი, ალბათ, უფრო დიდია, რის გამოც ადამიანი საფრთხეზე თვალს ხუჭავს. პოლიტიკაში თქვენი და თქვენი ოჯახის შემოსვლის შემდეგ რა დაკარგეთ? ეჭვი მაქვს, რომ თავისუფლება დაკარგეთ. ვიცი, რამდენჯერმე თქვენ ისე დაესწარით სადღაც, რომ არავინ არ იცოდა, ვინ იყავით და ამ თვალსაზრისით თავისუფლება გქონდათ. ახლა, როცა ყველა თქვენც გიცნობთ, ბიძინა ივანიშვილზე არაფერს ვიტყვი, არც შვილებზე, თქვენი თავისუფლება შეიზღუდა?

— რა თქმა უნდა, თავისუფლება შეიზღუდა. თუ ვიტყვით, რომ საჯაროობა ძალიან არ მიყვარს, თუმცა ბერაზე ამას ვერ ვიტყვი, იმიტომ რომ საჯაროობა ძალიან მოსწონს.

— არტისტია...

— დიახ, მაგრამ ოჯახის დანარჩენი წევრებისთვის ცხოვრება მნიშვნელოვნად შეიცვალა, გარკვეული წილი თავისუფლებაც დავკარგეთ. მაგრამ ისევ ვიმეორებ — ეს ყველაფერი ვალდებულების გრძნობიდან გამომდინარეობს. ბიძინამ ეს ნაბიჯი შეგნებულად, გააზრებულად გადადგა და გადაწყვიტა იმის გაკეთება, რისი ვალდებულიც არის — თავის ქვეყანას, ჩვენი შვილების მომავალს უნდა დაეხმაროს! შესაბამისად, აქ უკვე აღარ არის იმაზე ფიქრის დრო, რამდენად შეიზღუდა ჩვენი თავისუფლება, ან რამდენად დავკარგეთ კომფორტი და ა. შ. მეტსაც გეტყვით, ყოველთვის განებივრებული ვიყავი, რადგან ბიძინას და ჩემი უფროსი ვაჟების — უტას და ბერას სახით იმდენად ძლიერი მამაკაცები მიდგანან გვერდით, რომ შემეძლო, როგორც მინდოდა, ისე მეცხოვრა. მეკეთებინა, რისი სურვილიც მქონდა. საკმაოდ თავისუფლად და დაუცველად ვცხოვრობდი.

დღეს სიტუაცია შეიცვალა, შესაბამისად, არა მარტო ბიძინასი, მთელი ოჯახის ცხოვრება შეიცვალა და მეც შემეცვალა განწყობა. ამიტომ ყველაფრისთვის მზად ვარ. მე გვერდში ვუდგავარ ბიძინას და, იმედია, ჩემი მხარდაჭერა და პოლიტიკაში ჩემი შემოსვლა არ დასჭირდება, მაგრამ მე მაინც ყველაფრისთვის მზად ვარ.

— ბატონი ბიძინა ვახსენეთ. საქართველოში მეუღლეებს შორის ხშირად დიდი ასაკობრივი სხვაობაა. 35 წლისა იყო, როცა დაოჯახდით. ამ ასაკში მამაკაცი ან მოიყვანს ცოლს, ან — არა. არჩევანსაც უფრო სხვანაირად აკეთებს. ეს არ არის იმპულსური გადაწყვეტილება. იშვიათად უმართლებთ ხოლმე. თქვენ ძალიან გაგიმართლდათ იქიდან გამომდინარე, რასაც ვხედავ ეკრანზე, როგორი დამოკიდებულებაც გაქვთ... ეს სხვაობა იგრძნობოდა? როგორ შეძელით ამის მოგვარება თუ უფროსი მეუღლე უკეთესია?

— გაცნობის პირველი დღიდანვე ვერ მივხვდი ბიძინას ასაკს და არასდროს არ მიგრძვნია ჩვენს შორის ასაკობრივი სხვაობა, რადგან ბიძინას საოცარი ხასიათი აქვს — ძალიან უყვარს იუმორი, მუდმივად ხუმრობს და ნებისმიერ ადამიანთან მისი ასაკის ხდება. მაგალითად, ცოტნე დარწმუნებულია, რომ არაფრით არ განსხვავდება მამამისი მისი ასაკისგან. ამ მხრივ ძალიან მსუბუქი და იოლი პიროვნებაა. არასდროს არა აქვს დეპრესიული განწყობა, არასდროს შინ არ მოდიოდა იმ განწყობით, რომ დავიღალე და მომასვენეთო. ყოველთვის ხუმრობს, ლაღია, მსუბუქი, ბედნიერი განწყობა აქვს. რა პრობლემაც არ უნდა ჰქონდეს, სახლის გარეთ ტოვებს... ოჯახში ის პრობლემიანი არ არის, ამიტომ ეს არასდროს არ მიგრძვნია, პირიქით — ისე ცელქობს და ხუმრობს, საკუთარი თავი მასზე უფროსი მგონია. ვაჩერებ და ამაზე ბიჭები სიცილით კვდებიან...

— ძალიან გაგიმართლათ... იშვიათად გაგიმართლდათ, რადგან ქართველი მამაკაცები ცნობილნი არიან ცოტა მძიმე ხასიათით, განსაკუთრებით — ოჯახში, ვითომ გარეთ კარგები, ოჯახში კი — მძიმეები...

ჰილარი კლინტონი ჩამოვიდა საქართველოში და რამდენიმე დღის წინ გაემგზავრა. იგი საუბრობდა იმაზე, რომ უნდა უფრო მეტი ქალი მონაწილეობდეს საქართველოში პოლიტიკაში. თქვენ რამდენჯერმე განაცხადეთ, ქართველი ქალები აქტიურები არიან და ამის კარგი მაგალითები ჩვენს ისტორიაში მრავლადაა. როგორ ფიქრობთ, მამაკაცებს პოლიტიკა სათავისო, მამაკაცური თამაში ჰგონიათ და ამიტომაა ქალთა ნაკლებობა პარლამენტში, საკრებულოში, იმ ადგილში, სადაც გადაწყვეტილებას იღებენ ხოლმე? თორემ პარტიებში ბევრნი არიან ქალები. როგორ შეიძლება, მართლაც, ხელი შეეწყოს იმას, რომ მეტი ქალი გამოჩნდეს იქ, სადაც გადაწყვეტილებებს იღებენ? ქალი, თქვენი აზრით, პოლიტიკაში რამეს ცვლის? ძნელი სათქმელია, რომ მარგარეტ ტეტჩერი ქალი იყო, უფრო მამაკაცი იყო, მამაკაცურზე მამაკაციც კი. თქვენ როგორ წარმოგიდგენიათ ქალი პოლიტიკაში — რამეს შეცვლის?

— ვფიქრობ, ძალიან კარგი იქნება, თუ მეტი ქალბატონი აღმოჩნდება პოლიტიკაში. თუ არ ვცდები, ექვთიმე თაყაიშვილი წერდა, რომ ქალი ყოველთვის საზოგადოების გამაერთიანებელი იყო, ქართველ ქალს მაინც ძალიან დიდი დატვირთვა აქვს. ასე მგონია, ოჯახში ქართველი ქალი გამორჩეულ როლს ასრულებს. იგივე მამაკაცები შეიძლება ამასაც ამბობდნენ, რომ ოჯახში უფროსები არიან და ა. შ. მაგრამ სინამდვილეში ოჯახის ღერძი ქალია და კარგად ესმის, როგორ უნდა მართოს იგივე ის მამაკაცი, შვილები. როგორ აგრძნობინოს, რომ ისინი არიან ლიდერები და, შესაბამისად, ასეთი სტრატეგიის მქონე ქალბატონები პოლიტიკისთვის ძალიან კარგები არიან.

იხ. 8 გვ.

◉ მკითხველის თხოვნით

ეკატერინე ხვედელიძე: „ერთი კაცი ქვეყანა ერთ მუშტად არ ერთი მიზანი და

(მეშვიდე გვერდიდან) რატომაც არა... ვფიქრობ, ეს გამოწვეული იყო შიდა პრობლემებით, თუნდაც იმით, რომ საქართველოდან ძალიან ბევრი ადამიანია გასული. ყველამ, ვინც კი შეძლო, შეეცადა, საზღვარგარეთ მოეძებნა სამუშაო ადგილი... ძნელია, როცა ეკონომიკურად გიჭირს, ხვალინდელ დღეზე ფიქრობ, შვილს რა აჭამო, როგორ უმკურნალო, როგორ შეხვდე ხვალინდელ დღეს... ძნელი სათქმელია, რომ პოლიტიკით მოაგვარებ, მაინც ვფიქრობ, რომ ეკონომიკურად ძლიერ ქვეყნებს ახასიათებს ბევრი ქალბატონის პოლიტიკაში არსებობა. იმედი მაქვს, საქართველო ისე გაძლიერდება, რომ მალე ქალბატონები თავიანთ კუთვნილ ადგილს დაიკავებენ.

— ქალბატონი რომ არის „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე, ესეც რაღაცის ნიშანია — როგორც ჩანს, ქალები ფართოდ უნდა იყვნენ წარმოდგენილნი ქართულ პოლიტიკაში. ეგება პოლიტიკაც არ იყოს აგრესიული, რადგან მამაკაცები არაჩვეულებრივად აგრესიულ პოლიტიკოსებად წარმოჩინდნენ, ამ 20 წელს რომ თვალი გადავავლოთ, ასე გამოდის და...

— ვფიქრობ, ბიძინა ამ თვალსაზრისითაც შეცვლის მამაკაცი პოლიტიკოსების იმიჯს — აგრესიული პოლიტიკოსი არ არის და, შესაბამისად, შეცვლის საქართველოში იმ იმიჯს, რომ მამაკაცები აგრესიულები არიან და, ვგონებ, ჰუმანურობით ბევრ რამეს შეცვლის.

— ძალიან კარგი იქნება. სხვათა შორის, ერთ-ერთ ბოლო ინტერვიუში, რომელიც „ქრონიკაში“ გამოქვეყნდა, თქვენი მეუღლე ამბობს, რომ არ მიყვარს დაპირებების მიცემაო. თუ რაღაცას დავპირდი, მერე აუცილებლად უნდა შევასრულოო. დავიჯერო, არაფერს არ დაგპირებიათ, რომელიც მერე არ შეუსრულებია, თუ დაპირებებს იძლევა მძიმედ და იშვიათად?

— მართლა მიჭირს გახსენება, თუ რამეს დამპირდა. ასეთი რამ არ ყოფილა, იმიტომ, რომ რასაც ამბობს, ყველაფერს აკეთებს. მაგალითად, ბიძინას არ ახასიათებს, რომ დაბადების დღე მოგილოცოს, ან რამე დღე აღნიშნოს, რადგან ფიქრობს, რომ ყოველი დღე ძალიან ბედნიერია და დღესასწაულად უნდა იქცეს. შესაბამისად, შეუძლია დაივიწყოს დაბადების დღე, მაგრამ ნებისმიერ სხვა დღეს ისეთი სიურპრიზი, საჩუქარი გაგიკეთოს, რომ გაგაოცოს, მაგრამ დაპირებები — ეს ხომ ძალიან დიდი პასუხისმგებლობაა.

კვლავ 27 მაისს დავუბრუნდები. ამ დღეს, მართლაც, ძალიან ბედნიერები ვიყავით, არაჩვეულებრივი განწყობა სუფევდა, მაგრამ ეს ხომ უდიდესი პასუხისმგებლობაა. ბიძინა მთელი საღამო მაგით იყო, რამხელა ნდობა გამოგვიცხადა ხალხმა, პასუხისმგებლობა დამეკისრაო. ამას მანამდეც აცნობიერებდა, მაგრამ 27 მაისის შემდეგ ეს ძალიან აშკარა გახდა. მაგალითს გეტყვით, ჩემმა მეგობარმა, რომელიც 27 მაისს მსვლელობაში მონაწილეობდა, ვიდეოთი გადაიღო ასეთი ფრაგმენტი — ასაკოვანი ქალბატონის ფეხსაცმელს ქუსლი მოსძვრა. შვილი სთხოვდა, დედა, შინ წავიდეთო... არაო, მე აქედან არ წამოვალო. ფეხზე გაიხადა და მსვლელობა ხალხთან ერთად ფეხშიშველმა განაგრძო.

ამის შემდეგ როგორ შეიძლება პასუხისმგებლობა ათჯერ და ასჯერ არ გაგეზარდოს? და თუნდაც მარტო ამ ქალბატონის წინაშე. და იქ რამდენი ასეთი ადამიანი მოვიდა... თუნდაც ინვალიდები...

— და ძალიან ბევრი ასაკოვანი იყო... დიდი მანძილი ფეხით გაიარეს. მეც ვარ ამის მოწმე. წინა მიტინგზე ეს არ ხდებოდა — უამრავი ახალგაზრდა მოვიდა. უწინ ისინი თითქოს ინდეფერენტულად იყვნენ განწყობილნი და ფიქრობდნენ, რომ მათ არ ეხებათ, რაც ქვეყანაში ხდება. ახალგაზრდები, ვფიქრობ, მაინც დამრტყმელი ძალაა, ჩვენი მომავალია.

— რა თქმა უნდა, ეს ფაქტი ძალიან კარგია. თუნდაც ის, რომ ბერა აქტიურად ეხმარება მამამისს და გვერდში უდგას, ძალიან მომწონს, რადგან ეს მათი მომავალია. ახალგაზრდებმა უნდა შექმნან ეს ქვეყანა და მოითხოვონ, განაცხადონ პრეტენზია იმ ქვეყანაზე, როგორ ქვეყანაშიც სურთ ცხოვრება. შესაბამისად, მშობლების გვერდზე აუცილებლად უნდა იდგნენ ასეთი ახალგაზრდები.

— თქვენ რამდენჯერმე ბიძინა ივანიშვილის ხასიათის თვისებებზე ბრძანეთ. საგულისხმოა საქართველოში პრეზიდენტების არჩევის ტენდენცია: ირჩევენ ვიღაცას — 90-93, ძალიან მაღალი პროცენტით, მერე თითქოს რაღაც მას უნდა გაეკეთებინა და თითქოს პრეზიდენტი ცალკეა და იმან უნდა მოაგვაროს ქვეყანაში არსებული ყველა პრობლემა, და საზოგადოება — ცალკე.

როგორ ფიქრობთ, ამ ტენდენციის შეცვლა თუ მოხერხდება? ამ ქვეყანაში მცხოვრებლები მივხვდებით, ვიღაცა არ მოგვიგვარებს, ჩვენ, თვითონ უნდა ვიყოთ მართლები, ძალიან ბევრი რამ ჩვენზეა დამოკიდებული, და უჩვენოდ ერთი კი არა, ასი ადამიანი ვერც ერთ პრობლემას ვერ გადაწყვეტს. წინ ისევ არჩევნები გველოდება, ძალიან საინტერესოა არჩევნების შემდეგი პერიოდი. ისევ ხომ არ მივაჩეჩებთ ვიღაცას მთელ ძალაუფლებას და ვიტყვით, მიხედე. თუ ვერ მიხედავ, მერე მოგთხოვთ პასუხს — ან ჯოხით მოვალთ, ან მიტინგს მოგიწყობთ... შეძლებს ბიძინა ივანიშვილი, რომ ადამიანებს გაუჩინოს გრძნობა, რომ ეს მათი ცხოვრებაა? რომ ხვალინდელზე უნდა იფიქრო, მაგრამ დღეს უნდა იცხოვრო.

— ბიძინას პირველივე განცხადებაში აღნიშნული იყო — მას სურს, საზოგადოება იმდენად გაძლიერდეს, რომ ყველა ვალდებულად მიიჩნევდეს თავს, მოსთხოვოს ხელისუფლებას, მის წინაშე პასუხი აგოს... დარწმუნებული ვარ, კარგად ვიცნობ ბიძინას და რომ ის ამას აუცილებლად განახორციელებს. ამითაც არის განპირობებული, რომ ბიძინას არ აქვს პოლიტიკური ამბიცია როგორც ხშირად უყვართ პოლიტიკოსებს, ერთხელ აირჩევიან და შემდეგ ჰგონიათ, რომ მუდმივად უნდა იყვნენ. ამიტომაც აცხადებს ბიძინა, რომ მაქსიმუმ 2-3 წლის შემდეგ მსურს წასვლა, რათა ჩავდგე საზოგადოების სამსახურში, გავაძლიერო საზოგადოებრივი სექტორიო. ჩვენ უნდა მოვთხოვოთ მთავრობას, ჩვენ უნდა ვმართოთ და არ მივცეთ იმის გაკეთების უფლება, რასაც აკეთებენ, რადგან რაც დღეს ხდება, გარკვეულწილად ჩვენი ბრალიცაა. თუნდაც ის, რომ რაღაც მოხდება და ვამბობთ, რა მოხდა, ეს ქართული ხასიათია. იქ იჩხუბეს და აპატიეს, რა მოხდა, ძმაკაცები არიან... ასე აღარ უნდა გაგრძელდეს, მე მგონი, ამ ოცწლიანმა ისტორიამ ქართველებს ნათლად დაგვანახვა, რომ ეს მართლაც ასეა. ვფიქრობ, ბიძინას გარეშეც დღეს საზოგადოება უკვე აღარ გაჩერდება და მოითხოვს იმას, რისი უფლებებიც აქვს.

— მეც ძალიან დიდი იმედი მაქვს, რომ რადიკალური ცვლილება მოხდება ჩვენს აზროვნებაში, აქ მაცხოვრებელი ადამიანების აზროვნებაში.

— მინდა გავიხსენო ბიძინა ივანიშვილის პირველი წერილი. მაშინ კითხულობდნენ, ვინ დაეხმარა დაწერაში? სხვადასხვა გვარები სახელდებოდა. ახლა გაირკვა, რომ თქვენ გადაგიბეჭდავთ. ისევ თვითონ აღიარა — ეკამ გადაბეჭდაო... რედაქტირება გაუკეთეთ, ეს იყო ის, რასაც ის ფიქრობდა და ამაში არც არავინ არ უნდა ჩარეულიყო. თქვენს რჩევებს ითვალისწინებს? თუ დაიბეჭდა ისე, როგორც დაწერა?

— ცოტა შევეწინააღმდეგე ბიძინას, რადგან იმ ტექსტის მარტო მბეჭდავი ნამდვილად არ ვიყავი, რა თქმა უნდა, ვმონაწილეობდი შედგენაში. მაგრამ ჩემი გარკვეული აზრები მქონდა და ვუზიარებდი. შესაბამისად, ვცდილობდი, ჩემი იდეებიც მოხვედრილიყო და გახმიანებულიყო იმ წერილში.

ბიძინას აქვს არაჩვეულებრივი თვისება პირადად ჩემთვის. როდესაც მოსკოვში ვცხოვრობდით და ბიზნესს მისდევდა, მაშინაც კი არ ვერეოდი მის ბიზნეს-საქმიანობაში, მაგრამ აბსოლუტურად ყველაფრის საქმის კურსში ვიყავი. საღამოობით სეირნობისას ყოველთვის მიყვებოდა, სად, რა, როგორ ხდებოდა... იყო რაღაც ფრაგმენტები, მომენტები, რაღაც საქმეები, როდესაც საჭირო იყო ჩემი ჩარევა და მე იმ საქმეს ვახორციელებდი. ცოტა დავიტრაბახებ კიდეც, მაქებდა, კარგი მენეჯერული თვისებები გაქვსო. ახლაც ასეა... ბიძინას ხასიათიდან გამომდინარე, ოპონენტების გარეშე არ შეუძლია და როდესაც ოცი წელი ერთად ცხოვრობ სახლში, გაიძულებს, მისი ოპონენტი გახდე. ამ წერილის დაწერის დროსაც ვოპონირებდი, ვუწევდი წინააღმდეგობას. ვცდილობდი, გამერკვია, სად რა, როგორ იყო და ა. შ. საერთოდ, ეს ბიძინას თვისებაა, ყველასთან და ყველაფერში მოითხოვოს ოპონირება, უამისოდ არ შეუძლია. შეუძლია თუნდაც ქუჩაში კაცი გააჩეროს და ჰკითხოს, როგორ ფიქრობ, ეს ასე სჯობს თუ ისე? მართლა ასეთია.

დღესაც, როცა პოლიტიკაში მოღვაწეობს, რა თქმა უნდა, არ ვესწრები იმ თათბირებს, იმ ყველა ღონისძიებას, რომელშიც ის მონაწილეობს, მაგრამ ყველაფრის საქმის კურსში ვარ. თავს ვალდებულადაც მიიჩნევს და საჭიროებაც მოითხოვს, რომ ყველაფერი ვიცოდე და ვაანალიზებდე, რა ხდება.

— იგი თქვენ თანამოაზრედ მოგიხსენიებთ და თანამოაზრეს, ალბათ, უნდა ინფორმაციაც მიაწოდო. როდესაც ორი ადამიანი ფიქრობს და ერთმანეთში აზრებს ცვლიან, ალბათ, უფრო კარგი გადაწყვეტილებები მიიღება...

— დიახ, ეს ბიძინას პრინციპია, რომ აუცილებლად საპირისპირო აზრი მოისმინოს და ასევე გადაწყვეტილების დროს მხარდაჭერა მიიღოს... მის ბიზნეს-საქმიანობაშიც ასე იყო.

ზოგჯერ არაკეთილად განწყობილი მედიის წარმომადგენლები წერენ, რაღაც გაუგებრობებს რომ დიქტატორია... ნამდვილად ასეთი არ არის, რადგან უყვარს, როდესაც მის ჯგუფში ოპონირებენ, საწინააღმდეგო აზრს გამოთქვამენ, კამათობენ... ძალიან მოკამათეა, შეუძლია გონების წასვლამდე გეკამათოს, მაგრამ აუცილებლად ყველას აზრს გაითვალისწინებს, მიიღებს გადაწყვეტილებას. როდესაც რაიმე გადაწყვეტილებას იღებს ყველა კმაყოფილია.

— თქვენ ახსენეთ არაკეთილისმსურველი მედია. თუ ადევნებთ თვალყურს მინიმუმ ორი ვებგვერდი ვიცი, რომლის მთავარი მოქმედი გმირი თქვენ და თქვენი მეუღლე ხართ და ძალიან საინტერესო აღმოჩენები გაქვთ ხოლმე. მოქმედებს ეს თქვენზე? კითხულობთ? ცდილობთ თვალი მიადევნოთ, თუ უბრალოდ არც გაინტერესებთ, ნერვებს არ იშლით და არც კითხულობთ...

— ვადევნებ თვალყურს, იმიტომ რომ უნდა იცოდე, რას მოქმედებს შენი მოწინააღმდეგე და, შესაბამისად, ინფორმირებული იყო.

დასაწყისში, ოქტომბერში, ნოემბერში გულახდილად გეტყვით, რომ ვნერვიულობდი, განვიცდიდი და ვერ წარმომედგინა, როგორ შეიძლებოდა ასეთი სიცრუე დაწერილიყო მედიაში. წაკითხული მქონდა ჟურნალისტთა კოდექსი და ვფიქრობდი, რომ საქართველოში ეს მოქმედებდა, არსებობდა და ა. შ.

თავიდან ძალიან ვნერვიულობდი. ძალიან არა, მაგრამ განვიცდიდი. დღეს აღარ... დღეს ვცდილობ, იუმორით შევხედო და გულწრფელად გეტყვით, მართლა ბევრ სასაცილო ფრაგმენტს ვპოულობ, ვკითხულობ, ბევრ რამეს ვგებულობ ჩემი ოჯახის შესახებ და... არც ისე არ ვიქცევი, რომ ყველაფერზე მაზოხისტივით, მაგრამ ვცდილობ, თვალი ვადევნო და რატომაც არა, საინტერესოა.

— თქვენ პირდაპირი კავშირი გაქვთ მე-9 არხთან, ტელევიზიასთან, მედიასთან და სხვათა შორის ესეც ერთ-ერთი სადისკუსიო თემაა, — რამდენად შესაძლებელია პოლიტიკურად აქტიური ადამიანის ხელში არსებული მედია იყოს ობიექტური. რაღაც კითხვები ჩნდება... ბევრს მოსწონს, ვიღაცას კი ჰგონია, რომ მეტი უნდა გაკეთებულიყო. თქვენ რამდენად მონაწილეობთ პრინციპული გადაწყვეტილებების მიღებაში?

— არ ვიცი, რამდენად დამიჯერებ, მაგრამ საერთოდ არ ვმონაწილეობ. ეს არის ჩვენი მთავარი პრინციპი. ჩვენი მთავარი ღირებულება სიმართლით ცხოვრებაა. სხვათა შორის, ბიძინამ ერთ-ერთ გამოსვლაში განაცხადა, რომ ის მაქსი-

მკითხველის თხოვნით

„ვერაფერს შეძლებს, თუ შეიკვრება და ყველას სურვილი არ გაუჩნდება...“

მალურად შეეცდება, მონაწილეობა არ მიიღოს მე-9 არხის მმართველობაში. მეც ვუერთდები ბიძინას განცხადებას და გარწმუნებთ, რომ ჩვენი მიზანი არ არის, ჩავერიოთ ამ ტელევიზიის მართვაში, ხელი შევუშალოთ, ან პირიქით – შევუწყოთ. ისინი აბსოლუტურად დამოუკიდებლები არიან და თავისი მიზნების განსახორციელებლად თვითონ მოქმედებენ.

მეტსაც გეტყვით. იმის მიუხედავად, რომ საცდელი მაუწყებლობაა და ძალიან შეზღუდულია, ხელი შეგვიშალეს, ბევრი აპარატურა დაიწვა და ა. შ. ბუნდი, მართლაც გულწრფელად ვიტყვი, რომ ბევრს მუშაობს, ბევრს ცდილობენ. თუმცა, არის გადაცემა, რომელიც პირადად მე არ მომწონს, მაგრამ არც მითქვამს, ახლა პირველად ვაცხადებ და იმედია, არ მიწყენენ მე-9 არხის თანამშრომლები, მაგრამ არ მომწონს და არ ვერევი, არც ვაცხადებ, არც ვცდილობ, რომ ან ვუკარნახო, ან რამე მოვითხოვო... არავითარ შემთხვევაში.

– რა ინფორმაცია გაქვთ? როდიდან ამოქმედდება სრული შესაძლებლობებით. რაც უფრო დამოუკიდებელი ტელევიზია იქნება, მით უკეთესია, ადამიანებს უნდა ჰქონდეთ არჩევანის გაკეთების უფლება, რომელ არხს და რომელ გადაცემას უყურონ... როდის ამუშავდება მთლიანად ეს ტელევიზია? გეგმით გათვალისწინებული როგორაა?

– ვფიქრობთ, ივლისის ბოლოს უფრო აქტიურად უნდა გამოჩნდეს მე-9 არხი თავისი გადაცემებით, მაგრამ არ ვიცი, რადგან კვლავ არის ხელის შეშლა და კვლავ ხდება გაუგებარი მომენტები ხელისუფლების მხრიდან. ამიტომ ასე პირდაპირ ვერ იტყვი, მაგრამ ჩვენ ძალიან დიდი იმედი გვაქვს, რომ ივლისის ბოლოდან, მაქსიმუმ აგვისტოს შუა რიცხვებიდან უკვე მე-9 არხი თავის სახეს წარმოაჩენს.

– ძალიან დიდი ინტერესით დაველოდები. არ შემიძლია, არ გკითხოთ ერთ იდეაზე, რომლის სურვილიც ჰქონდა ბიძინა ივანიშვილს და მერე ამაზე საუბარი აღარ იყო. ვგულისხმობ თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმს, რომელიც თბილისში უნდა გახსნილიყო და, როგორც ვიცი, ეს თქვენი იდეაც იყო. იქნება ეს მუზეუმი თბილისში?

– ვფიქრობ, აუცილებლად იქნება, უბრალოდ ყველაფერს თავისი დრო აქვს. ჯერჯერობით, სამწუხაროდ, საქართველოში იმდენი პრობლემა და უფრო მნიშვნელოვანი საკითხია გადასაწყვეტი, რომ, ალბათ, თანამედროვე ხელოვნების პროექტი ცოტა გადაიწევს, თუმცაღა, აუცილებლად იქნება. ყოველ შემთხვევაში ამის ძალიან დიდი სურვილი და იმედიც მაქვს, რომ ერთ მშვენიერ დღეს საქართველოში გაიხსნება თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმი და ჩვენ შევძლებთ ამით სიამაყეს.

– თქვენ პრობლემები ახსენეთ. თუ გაიმარჯვა „ქართულმა ოცნებამ“, პრემიერ-მინისტრი თუ იქნება ბიძინა ივანიშვილი, არის ხოლმე ასეთი ტრადიცია, რომ მეუღლე რომელიღაც საკითხზე, ან პრობლემაზე იღებს შეფობას. თქვენ თუ გიფიქრიათ, რომელი პრობლემის მოგვარებაზე იმუშავებდით სიამოვნებით, ანუ არის რაიმე სფერო, სადაც ფიქრობთ, რომ რაიმე პრობლემის მოგვარებაა შესაძლებელი. იქნება თქვენი ჩარევით, ზედამხედველობით. ამასთან დაკავშირებით იდეები გაქვთ?

– კონკრეტულად არ მიფიქრია, რადგან, ჩვენდა სამწუხაროდ თუ საუბედუროდ, საქართველოში ყველა სფეროში ძალიან დიდი პრობლემაა, ყველა სფერო მოითხოვს ჩარევას, სუბსიდირებას, დახმარებას... მაგრამ თუ ახლა დავფიქრდები, პირველი რაც შეიძლება აზრად მომივიდეს, ძალიან განვიცდი უნარშეზღუდული ბავშვების, ასევე ზრუნვამოკლებული ბავშვების, ინვალიდების და ომის ვეტერანების მდგომარეობას. ძალიან მიტოვებულნი არიან... თუ შესაძლებლობა მომეცემა, ალბათ, უფრო ამ თვალსაზრისით გავუწევდი შეფობას. ჩემი მეგობარია დათო აბესაძის მეუღლე – ნინო, რომელიც მუშაობდა უნარშეზღუდული ბავშვებისთვის არსებულ სკოლაში, და ის ერთადერთი სკოლაც კი დაიხურა. ეს, ალბათ, ქვეყნისთვის ძალიან დიდი სირცხვილია, როდესაც ასეთი ბავშვები აბსოლუტურად მოკლებულნი არიან ხელისუფლების მზრუნველობას. თუ გავითვალისწინებთ, რომ 21-ე საუკუნეა, ეს ყველას სირცხვილია, არა მარტო ხელისუფლების, არამედ – მთელი საზოგადოების.

– მინდა ბიძინა ივანიშვილის ერთ-ერთი პირველი წერილიდან პატარა ციტატა გავიხსენო – ეკამ მირჩია, მიხეილ სააკაშვილს ორუელის „ცხოველთა ფერმა“ გაუგზავნეო... ახლაც იგივეს ურჩევდით – ამ წიგნზე შეაჩერებდით ყურადღებას თუ რაიმე ახალს გაუგზავნიდით?

– არა, ნამდვილად დაგვიანებულია უკვე ჯორჯ ორუელის ამ ნაწარმოების გაგზავნა მიხეილ სააკაშვილთან. ვფიქრობ, დღესდღეობით, ახლობელი, ან მეგობარი რომ ვიყო, ვურჩევდი ათი მცნების გახსენებას. თუ წაკითხული აქვს, თუ არადა, წაკითხვას შევთავაზებდი... იქნებ და ჯერ ყველაფერი დაკარგული არ არის...

– სხვათა შორის, თქვენი მეუღლეც სულ ამბობს, ჯერ კიდევ არის შანსი, რომ წავიდნენ, რომ ამას რაღაც დიდი პრობლემები არ მოჰყვესო. თქვენც გგონიათ, რომ შეიძლება მიხეილ სააკაშვილი, დღევანდელი ხელიუფლება მიხვდეს, რომ წასვლის დროა?

– მე მგონი, ისინი დიდი ხანია ამას ხვდებიან, უბრალოდ არ სურთ აღიარება და მაქსიმალურად ცდილობენ ამის შენარჩუნებას. ამიტომ გვყავს დღეს მოძალადე ხელისუფლება. რა თქმა უნდა, ისინი ასე იოლად არ დათმობენ, მაგრამ ვფიქრობ, ჩვენ ძლიერი საერთაშორისო დახმარება გვექნება, ქართველი ხალხი არც ისეთი მშიშარა ვართ, რომ მოძალადე ხელისუფლებას წინ ვერ დავუდგეთ.

საბედნიეროდ თუ საუბედუროდ, არ ვიცი, მაგრამ ამ ხელისუფლების ძალადობამ თითოეული ქართველის ოჯახში შეაღწია. ძნელია საქართველოში ოჯახის პოვნა, რომელშიც ერთ-ერთი წევრი მაინც არ იქნება ამ მოძალადე ხელისუფლების მსხვერპლი. ამ ხალხმა გარკვეული პერიოდი ითმინა, ითმინა... ახლა ალტერნატივა ნახა, რომ არსებობს გზა, რომელიც ბედნიერების მომტანი იქნება და როგორ დათმობს? ვერ დათმობს და, შესაბამისად, ეს იქნება საკმაოდ მძაფრი ბრძოლა, მაგრამ იმედი მაქვს, რომ ჩვენ ყველანი ერთად გავიმარჯვებთ.

– მინდა მცირე ნაწყვეტი წავიკითხო რამდენიმე წლის წინ „ცხელ შოკოლადში“ გამოქვეყნებული ბერას ინტერვიუდან. ყველაზე მეტ ინვესტიციას, გრძნობას, დროს, ემოციას შვილებში ვდებთ და მერე ან ამართლებს შვილი, ან – არა, მაგრამ მგონი ეს იშვიათი შემთხვევაა, როცა... არაჩვეულებრივი შვილები გყავთ. ბერა ამბობს: „მამაჩემი ცნობილი პიროვნებაა და რაღაც მომენტში დედიკო ჩრდილში ექცევა. ძალიან ბევრმა არ იცის, რომ დედაჩემი ოჯახის ფუნდამენტია. დედიკო რომ არ ყოფილიყო, მამაჩემი დღეს არ იქნებოდა იქ, სადაც არის“. ჩრდილიდან გამოხვედით? შვილები თუ აპროტესტებენ, განსაკუთრებით – უმცროსი, იმდენ დროს, ალბათ ვეღარ უთმობთ?

– ჯერჯერობით მაინც ვახერხებ, რომ შვილებს დავუთმო ის დრო, რასაც ვუთმობდი და მაქსიმალურად ვცდილობ, რადგან მამის ყურადღება ძალიან მოაკლდათ და მართლა ძალიან განიცდიან. სეირნობა არც ერთს არ უყვარდა, იმდენად განიცდიან, ახლა ბიძინა საღამოს რომ ბრუნდება, მოსწრებაზე არიან, რომელი დაასწრებს, ცოტნე თუ გვანცა, რომ პირველი გავიდეს მამიკოსთან სასეირნოდ. რაც არ უყვარდათ, ახლა ცდილობენ, აინაზღაურონ – ის ყურადღება, სითბო, რაც მამისგან მოდიოდა. მაქსიმალურად ვცდილობ, რაც მამისგან დააკლდათ, ისიც შევუვსო, თუმცა, ეს შეუძლებელია... თუმცა, ბავშვებმა და პატარა ცოტნემაც კარგად გაიგო, რა ხდება, და მაქსიმალურად ცდილობენ, ჩვენ მხარი დაგვიჭირონ და შეეგუონ იმას, რაც ხდება... საკმაოდ პოლიტიზებულნიც გახდნენ, იმდენად, რომ... რამდენიმე დღის წინ ბიძინა შეხვედრიდან რომ დაბრუნდა, ცოტნე საკმაოდ სერიოზული სახით გამოვიდა და ჰკითხა: ჯონ ბასს შეხვდიო და... ჩვენთვის ეს იმდენად მოულოდნელი იყო – ცოტნემ საერთოდ რომ იცოდა, ვინ იყო ჯონ ბასი, სახტად დავრჩით.

– საინტერესოა, პოლიტიკური თვალსაზრისით ცოტნე თუ აძლევს მამას რჩევებს?

– როდესაც მოქალაქეობა ჩამომართვეს, ცოტნემ ერთი-ორი კომენტარი გააკეთა, გაოცდა, როგორ შეიძლება, შენ ქართველი აღარ ხარო? ქართველობა წაგართვესო? ამიტომ გაბრაზებული იყო და ყველას ნიანგებიან ორმოში უპირებდა ჩაგდებას.

დღეს უკვე ასეთი განწყობა აქვს – მამიკო, აუცილებლად გაიმარჯვებს, უფრო სწორად – „ქართული ოცნება“ გაიმარჯვებს და მაქსიმალურად რეკლამას უკეთებს „ქართულ ოცნებას“, მაისურით დადის, „კეპკა“ აქვს, საწერ-კალამი... არიგებს, მასწავლებლებს, მეგობრებს, ჩუქნის... საკმაოდ საბრძოლო განწყობა აქვს პატარა ცოტნესაც კი, უფროსებზე ხომ აღარ ვლაპარაკობ...

– ბერა ძალიან აქტიურად არის ჩართული პოლიტიკაში...

– უტა არ ჩანს, მაგრამ უტაც აქტიურად მონაწილეობს, ყველაფრის საქმის კურსშია. უტას აქვს პოლიტიკური ამბიციები, მომავალში სურს, თავისი თავი პოლიტიკოსად იხილოს და, შესაბამისად, ძალიან მეომრული განწყობითაა. მამამისს ეუბნებიან – ნუ გეშინიაო. ბიძინას არ ეშინია, მაგრამ ესენი გვერდში უდგანან.

– ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს, როცა ოჯახის ყველა წევრი შენს გვერდითაა...

სხვათა შორის, სანამ პოლიტიკაში გამოჩნდებოდით, მანამდე ბერა ძალიან ცნობილი ადამიანი – მუსიკოსი, არტისტი იყო. ვიცი, რომ დიჯეიდაც მუშაობდა.... ანუ სულ არ უნდა უჭირდეს, ხომ? ამის საჭიროება არ უნდა ყოფილიყო. შვილებში მაინც ცდილობთ, ის გრძნობა ჩადოთ, თვითონ რომ უნდა მიაღწიონ ბევრ რამეს?

– არ ვიცი, რამდენად შეიძლება ასეთი ოჯახური ამბის მოყოლა, მაგრამ გარკვეულ პერიოდში ბავშვებს, რა თქმა უნდა, ამბიციები აქვთ, ლიდერები არიან – განსხვავებული ხასიათით, მაგრამ თითოეულს აქვს ლიდერული თვისებები. ერთხანს, 11-12 წლის ბერას ძალიან აღელვებდა მამამისის ასეთი პოპულარობა. ერთხელ ბიძინამ უთხრა – ძლიერი ხე გავხდი, ჩრდილქვეშ მოექეცით, მაგრამ თქვენ გაქვთ უფრო მეტი შესაძლებლობა, რომ ამ ჩრდილიდან გამოხვიდეთო.

ერთი პერიოდი იმასაც ეუბნებოდა, რად გინდოდა ამხელა ხე რომ გახდიო... ამბიციები და ლიდერის თვისებები ოთხივეს აქვს. ბერამ უფრო ადრე გამოავლინა თავისი თავი, მოძებნა ის სფერო, რომელიც მოსწონს, უყვარს, სადაც აქვს ნიჭი და, შესაბამისად, პოპულარული ძალიან ადრე გახდა. უტას პოლიტიკური ამბიცია გამოარჩევს, გვანცა ბერას გზას ადგას.

– მუსიკა ხომ?

– დიახ, და ძალიან ბევრს შრომობს. დილიდან რომ იწყებს, საღამოს 10-ის ნახევრამდე დაკავებულია. მღერის, ცეკვავს, ორ ინსტრუმენტზე უკრავს. წლეულს კოლეჯს ამთავრებს, გამოცდებისთვის ემზადება და საკმაოდ ბევრი მუშაობა უწევს. ცოტნე ჯერჯერობით ხატავს.

– ჩემს ბავშვობაში კარგ ტონად ითვლებოდა, ყველას მუსიკაზე უნდა გვევლო... მუსიკალური სკოლა შვიდწლედი მაინც უნდა დაგემთავრებინა. ახლა მშობლები თითქოს უფრო პრაგმატულები არიან. უპირატესობას ანიჭებენ – კომპიუტერს, ინგლისურს, სპორტს – ტენისს, ეგება ჩემპიონი გახდეს და კარგი შემოსავალი ჰქონდეს.

– არა მარტო ამ თვალსაზრისით. დაბადებიდან ჩვენი მთავარი მიზანი იყო, კარგად გაგვეგო, ჩვენს შვილებს რა სურდათ. ყოველთვის ვცდილობდით მათი სურვილების, შეხედულებების გათვალისწინებას. არ აქვს მნიშვნელობა, ბავშვი ერთი წლისაა თუ 15 წლის. რაც მთავარია, მისი აზრი ყოველთვის უნდა მოისმინონ და გაუგონ. შესაბამისად, როდესაც ავლენდნენ სურვილებს, გვაჩვენებდნენ გზას, რომელი გზითაც სურდათ წასვლა, ჩვენ ამას ვითვალისწინებდით, ვფიქრობდით, ვკამათობდით... გვაინტერესებდა, რამდენად სერიოზული იყო და შესაბამისად, მერე მხარს ვუჭერდით. ჩვენს ოჯახში მუდმივი დიალოგია, სულ ვსაუბრობთ. მსგავსი რამ არ არის, რომ მშობლებიც რასაც იტყვიან, შვილებმა უნდა შეასრულონ...

ასეთი დამოკიდებულება არასდროს არ გვქონდა, და, შესაბამისად, სიამაყით ვიტყვი, რომ არც გარდატეხის ასაკის სირთულეები შეგვხვედრია.

– ნუთუ არ გქონიათ ეს პრობლემები?

– არა, იმიტომ, რომ ბავშვს, რომელსაც დაბადებიდან ვუსმენ, ითვალისწინებ მის აზრს. ის 7, 8, 14 წლის ასაკშიც ბუნტაობს... ასაკს არა აქვს მნიშვნელობა... როდესაც აკვირდები, უსმენ, ხვდები, რომ ნებისმიერ ასაკში ბავშვს შეუძლია გარდატეხის ასაკისთვის დამახასიათებელი ჩვევები გამოავლინოს, თუმცაღა ჩვენთან ეს არ ყოფილა, რადგან მუდმივად ვსაუბრობთ. სულ დიალოგის ფორმატი გვაქვს, გვინდა გავიგოთ, რა სურთ...

– გულწრფელები არიან და ყველაფერს გიყვებიან?

– სიამაყით ვიტყვი, რომ ძალიან თბილი დამოკიდებულება დამყარდა ჩვენს შორის. საიდუმლოსაც იოლად მეუბნებიან და მიხარია, რომ ასეთი პრობლემები არ არსებობს.

ერთი გამონათქვამი ძალიან მიყვარს და მუდმივად ვცდილობდი, ამ გამონათქვამით მეცხოვრა. თუ გინდა, რომ შენმა შვილებმა შენს საფლავზე იტირონ, გაუფრთხილდი მათ ცრემლებს დაბადებიდან!.. ეს უფრო რუსულია, ამ წუთას ვთარგმნე... მეც და ბიძინაც მართლა ვუფრთხილდებით ჩვენი შვილების ემოციებს, თავიდანვე ვსწავლობდი თბილისის უნივერსიტეტში, ბიოლოგიურზე.

იხ. 10 გვ.

მკითხველის თხოვნით

ეკატერინე ხვედელიძე:

„ერთი კაცი ვერაფერს შეძლებს, თუ ქვეყანა ერთ მუშტად არ შეიკვრება და ყველას ერთი მიზანი და სურვილი არ გაუჩნდება...“

(მეცხრე გვერდიდან) შემდეგ მოსკოვში, სახელმწიფო უნივერსიტეტში რომ გადავედი, რამდენიმე წლის მერე ჩავთვალე, რომ აუცილებელი იყო სწავლა ფსიქოლოგიის განხრით გამეგრძელებინა. ამიტომ მოსკოვის პედაგოგიურ ინსტიტუტში გადავედი და იქ ფსიქოლოგიურზე ვსწავლობდი... რომ საშუალება მქონოდა, ჩვენი შვილები თავისუფლები აღმეზარდა. არ დამეშვა შეცდომები. რა თქმა უნდა, შეუცდომელი არავინაა, ალბათ, ჩვენც დაგვიშვია პატარ-პატარა შეცდომები, ხარვეზები, მაგრამ მაქსიმალურად ვცდილობდით შვილებისთვის კომფორტის შექმნას, რომ ჯანმრთელები აღგვეზარდა და პირველ ყოვლისა – მათთვის სიყვარული მიგვეცა.

– ამ შემთხვევაში ძალიან მნიშვნელოვანია, ალბათ, ფსიქოლოგიური კომფორტი, რომ შვილი ფსიქოლოგიურად თავისუფალი იყოს და არ ფიქრობდეს, მშობლები წყვეტენ ყველაფერს... ეს ძალიან კარგია, თუ მოახერხეთ.

მაინც უნდა გკითხოთ, უტა და ბერა ძალიან იშვიათი სახელებია. ვინმეს პატივსაცემად დაარქვით თუ რატომ მოგივიდათ აზრად?

– თუ საპატივსაცემოდ ვიტყვით, შეიძლება ვთქვათ – საქართველოს საპატივსაცემოდ. როდესაც უტა და ბერა დაიბადნენ, საქართველოში არ ვცხოვრობდით და სამშობლოში არცხოვრების ძალიან მძაფრი გრძნობა გვქონდა. გვეშინოდა, რომ შვილებს ქართველობა არ დაკარგვოდათ, რომ რამე ისეთი არ მომხდარიყო, რაც ჩვენს შვილებს საქართველოსთან დააშორებდა, ჩვენ ხომ არ ვიცოდით, როდის დავბრუნდებოდით, რა მოხდებოდა და... ამიტომ ის პრინციპი, რომ შვილებს აუცილებლად ქართული სახელები უნდა ჰქონოდათ, პირველი დღიდანვე კამათს არ ექვემდებარებოდა არც ერთი მხრიდან. ამავდროულად გვინდოდა ძველი, ლამაზი ქართული სახელები. სხვათა შორის, გვანცაც და ცოტნეც ქართულია.

– გვანცა და ცოტნე უფრო ჰქვიათ... ბერა და უტა იშვიათია...

– ძალიან კარგად მესმის, როგორ უჭირთ უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებს. ძალიან ძნელია, როდესაც ბავშვს 24 საათის განმავლობაში ქართული ენის მაგივრად უცხო ენა ესმის, თან ეს ბავშვი არის 2, 3, 4 წლის, და ვერ ხვდება რატომ უნდა ისწავლოს ისეთი ენა, რომელზეც არავინ არ საუბრობს ირგვლივ. წარმომიდგენია, რა ძალისხმევა სჭირდებათ ასეთ ოჯახებს, რომ ქართული შეისწავლონ, და მართლა მოხიბლული ვარ, რადგან ვიცი, რომ ახერხებენ, ბავშვებმა ქართულად ისაუბრონ, მეამაყება, რომ ასეთი ქართველები არიან.

იმის მიუხედავად, რომ ფინანსური შესაძლებლობა საშუალებას გვაძლევდა,

ქართული ენის პედაგოგები გვყოლოდა და ქართული ენა მუდმივად აქტიურ ენად ყოფილიყო, ეს ძალიან რთულია. იმის შიშით, რომ არ დაგვეკარგა ქართველობა და საქართველო, ეს ფაქტი სახელებშიც გამოვლინდა.

ამას წინათ, თემურ ჭკუასელმა გამომიგზავნა ქართული ფოლკლორის ლექსიკონი, იქ არის სახელ ბერას განმარტება. ეს არის რიტუალური პერსონაჟი, რომელიც ცეკვითა და სიმღერით ართობს საზოგადოებას. თან აუცილებლად მამაკაცი. როგორ დაემთხვა – ძალიან გამიხარდა. ბერასაც წავუკითხე, ნახე, შენი სახელი რას ნიშნავს-მეთქი...

– ანუ ოთხივე ლიდერები არიან, თუ აქვთ ერთმანეთში გაჯიბრების სურვილი?

– ფარულად. რა თქმა უნდა, კონკურენცია არსებობს, იმიტომ რომ თავიდან თუ ეს მშობლების ყურადღებაა, შემდეგ ეს უკვე საქმეში გადაინაცვლებს და... პირიქით, ეხმარება კიდეც, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ბავშვები არიან, კონფლიქტიც მოსდით და შეკამათებაც. მაგალითად, ბერამ გვანცაზე აიღო შეფობა...

– აკონტროლებს?

– ახლა ასწავლა, მაგალითად, მუსიკაზე როგორ უნდა დაწეროს ტექსტი. გვანცა ბავშვობიდან სამ ენაზე წერს ლექსებს, ძალიან ლამაზი ლექსები აქვს. ბერამ ასწავლა სიმღერა როგორ უნდა დაწეროს, თავისი მეთოდი აქვს. სხვათა შორის, დღეს გვანცას დაბადების დღეა, 15 წლის გახდა და ბერა უკეთებს სიურპრიზს, პირველი შემთხვევაა, როდესაც მშობლები არ ვმონაწილეობთ ორგანიზებაში და მხოლოდ ტორტისთვის გვეძახიან.

– ბავშვები უკვე გაიზარდნენ და დაბადების დღის ორგანიზება თავადაც შეუძლიათ მოახერხონ...

ეკა, ძალიან ბევრი, ალბათ, ჩათვლიდა, რომ არაჩვეულებრივად გაგიმართლათ – თქვენ ცალკე, ბიძინას – ცალკე, არაჩვეულებრივი ოჯახია. ბევრს თავიდან ვერც წარმოედგინა, რატომ აიტკიეთ აუტკივარი თავი, მშვიდი, წყნარი ცხოვრება გქონდათ, არაფერი არ გაკლდათ, არამცთუ „ქართული ოცნების“ ასრულება, ის, რაც თქვენ გაქვთ, ამერიკული ოცნების ასრულებადაც კი შეიძლება ჩაითვალოს. ამის მიუხედავად, მაინც აირიეთ ცხოვრება, ჩრდილიდან გამოხვედით, რაც არ გინდოდათ, რატომ? მოტივი რა არის? რას ელოდებით? ოქტომბერ-ნოემბერში რა მოხდება, რამდენად დარწმუნებული ხართ, რომ ღირდა ამად?

– აუცილებლად ღირდა და დარწმუნებული ვარ, რომ 2012 წლის ოქტომბერში ჩვენ აუცილებლად გავიმარჯვებთ, ეს გარდაუვალია. პროცესი დაიწყო და ვერ შეჩერდება. რატომ? ეს ვალდებულებაა. ბიძინამ ერთხელ ძალიან კარგად თქვა, შეუძლებელია, ადამიანი იყოს ბედნიერი, რა ქონებაც არ უნდა ჰქონდეს, და რა ქვეყანაშიც არ უნდა ცხოვრობდეს, თუ მისი სამშობლო, მისი ქართველები, თანამემამულეები გაჭირვებულები არიან. თუნდაც ქვეყანაში არსებობდეს ერთი ადამიანი, რომელსაც ეშინია ხვალინდელი დღის გათენების, რომელსაც ეშინია შვილის სიტყვების: დედა, რამე მტკივა, იმიტომ, რომ ექიმთან წასვლის საშუალება არა აქვს, შეუძლებელია ასეთი ქვეყნიდან წამოსულმა ადამიანმა ბედნიერად იცხოვროს. ეს ვალდებულებაა. ყველამ თავისი გასაკეთებელი უნდა გააკეთოს. თუ ბიძინამ იტვირთა ეს საქმე, ბიძინამვე უნდა დაასრულოს, მაგრამ თითოეულმა ქართველმა დღეს კარგად უნდა გაარკვიოს, თავის თავს დაუსვას შეკითხვა – როგორი სამშობლო, როგორი ქვეყანა უნდა? 2012 წლის ოქტომბერში საარჩევნო ყუთთან თავისი გადაწყვეტილება უნდა გამოხატოს, როგორი მომავლის საქართველო უნდა...

– ყველამ საკუთარი პასუხისმგებლობა უნდა ვიტვირთოთ.

– დიახ, რა თქმა უნდა. ერთი კაცი ვერაფერს ვერ შეძლებს, როგორც არ უნდა მოინდომოს, რამდენი თანხაც არ უნდა დახარჯოს. თუ ქვეყანა ერთ მუშტად არ შეიკვრება, თუ ყველას ერთი მიზანი და სურვილი არ გაუჩნდება, ეს ოცნება არ ასრულდება. მაგრამ „ქართული ოცნება“ ოქტომბერში აუცილებლად ასრულდება, უფრო სწორად ოქტომბრიდან დაიწყება ოცნების ასრულება.

– ეკა, ძალიან დიდი მადლობა. წარმატებებს გისურვებ.

– დიდი მადლობა.

ბერამ საჩხერეში შეუბერა!

ჩამოხეული პლაკატები... და პირველი წარმატებული კონცერტი

23 აგვისტოს საჩხერეში ბერა ივანიშვილის პირველი სოლო კონცერტი გაიმართა.

– „ჩემს ცხოვრებაში პირველ სოლო კონცერტს ჩემს მშობლიურ მიწაზე – საჩხერეში გავმართავ! დანარჩენ თარიღებს მალე გაცნობებთ. ტურნე – „გპირდები“ – იწყება!!!“, – ამბობდა ბერა ივანიშვილი „ფეისბუქის“ ოფიციალურ გვერდზე გავრცელებული განცხადებითა და ვიდეორგოლით.

კონცერტის საინფორმაციო მხარდამჭერები იყვნენ: GDS TV და ტელეკომპანია „მეცხრე არხი“.

ბერა ივანიშვილის პირველი სოლო კონცერტი საჩხერეში მართლაც გაიმართა და მას 24 ათასზე მეტი ადამიანი დაესწრო. კონცერტის დასასრულს გრანდიოზული ფეიერვერკი გაიმართა.

უფრო „საინტერესო“ მოვლენები კი კონცერტამდე 5 საათით ადრე დაიწყო – ანტენებთან მეომრებმა ახლა პლაკატებს შეუტიეს – საჩხერეში ბერას პლაკატებს ანადგურებდნენ. საკონცერტო აფიშებს დასუფთავების სამსახურის თანამშრომლები ხევდნენ – შესაბამისი დავალება რაიონის გამგებლისგან მივიღეთ, პლაკატები ქალაქის იერსახეს ამახინჯებენო! პლაკატების ჩამოხსნის კადრები სააგენტო „ინფო-9“ გაავრცელა.

ადამიანი დროში

ნათელი პიროვნება

„ადამიანი მზეა,
დაე, ანათოს!“
სოკრატე

ბევრი ვიფიქრე, რით დამეწყო ბატონ **ავთანდილ საყვარელიძის** პიროვნებაზე საუბარი, რადგან, მისი ერთნაირად ღირსეული მრავალმხრივობიდან გამომდინარე, ძნელი აღმოჩნდა ამის გაკეთება. მრავალ ეპითეტთა შორის ჩემს ცნობიერებაში ბუნებრივად ამოტივტივდა სიტყვა – ცნება **„ნათელი“**.

ჩემი ღრმა რწმენით, სწორედ ეს სიტყვა-ცნება ყველაზე ადეკვატურად გამოხატავს მის პიროვნებას. ის ყველაფრით და ყველაფერში ნათელია: გონებით, აზროვნებით, მოქმედებით, ურთიერთობებითა და დამოკიდებულებებით ადამიანებთან, საქმესთან.

ბატონი ავთანდილის შესახებ ასეთი შთაბეჭდილება შემექმნა მასთან პირველი შეხვედრისთანავე. ეს იყო 1980 წელს, როდესაც ის ჩვენს სამსახურში, – ეკონომიკისა და დაგეგმვის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში მოვიდა კოლექტივის გასაცნობად, როგორც ქ. თბილისის კალინინის რაიკომის პირველი მდივანი. მართალია, იმ დროს რაიკომის მდივნებს და სხვა პარტიულ მუშაკებს ჯერ კიდევ არ ჰქონდათ ავტორიტეტი შელახული, მაგრამ მეცნიერ-მუშაკები მაინც განსხვავებული თვალით უყურებდნენ მათ, ვიდრე ჩვეულებრივი ობივატელი. ამ ფონზე მაშინ ბატონმა ავთანდილმა, ჩემი აზრით, მთელ კოლექტივზე, ჩემზე კი აშკარად შთამბეჭდავი გავლენა მოახდინა, როგორც განათლებულმა და თავისუფლად მოაზროვნე პიროვნებამ.

მას მერე დიდი დრო გავიდა, ბატონმა ავთანდილმა პარტიულ კარიერაში წარმატებას მიაღწია და ბოლოს აღმოჩნდა, ჩემი აზრით, მისთვის ყველაზე შესაფერის თანამდებობაზე – საქარ-

თველოს ენციკლოპედიის მთავარი რედაქტორის მოადგილედ და მთავარ რედაქტორად, სადაც, მისთვის დამახასიათებელი შრომისმოყვარეობითა და ნიჭიერებით, განათლებით, ღირსეული ავტორიტეტით, დღესაც მოღვაწეობს.

მქონდა ბედნიერება, ბატონ ავთანდილთან ერთად საქართველოს ენციკლოპედიაში მემუშავა მთელი ათი წელიწადი (1996-2006 წ.წ.ძ. ეს წლები ჩემი ხანგრძლივი (ნახევარ საუკუნეზე მეტი) მუშაობის ერთ-ერთ ყველაზე საინტერესო და სასიამოვნო პერიოდად მიმაჩნია, რაშიც, ცხადია, ბატონ ავთანდილს დიდი დამსახურება მიუძღვის, ისევე როგორც, საერთოდ, ენციკლოპედიის მთელი კოლექტივის წარმატებულ საქმიანობაში, რასაც ყველა მისი თანამშრომელი აღიარებს!

როდესაც მზადდებოდა ენციკლოპედიის სპეციალური ტომი „თბილისი“, ენციკლოპედიის განყოფილებათა გამგეებს დაგვევალა, მოგვემზადებინა მოზრდილი წერილები ისტორიულ ასპექტში თბილისის შესახებ. მე დამევალა ეკონომიკის დარგში. ბუნებრივია, როგორც ყველა, მეც სერიოზულად მოვეკიდე დავალებას. სტატია გამოვიდა 50 ნაბეჭდ გვერდამდე. ბატონი ავთანდილი არა მარტო კითხულობდა და სტილს ხვეწდა, არამედ შემოქმედებითად მუშაობდა ყველა მასალაზე. ჩემს მიერ მომზადებული მასალა დამიბრუნა. გავოცდი, იმდენი ემუშავა მასზე. კიდევაც არსებითად შეემცირებინა და კიდევაც გაეკეთილშობილებინა. მაშინ მივხვდი, თუ რამდენს მუშაობდა ბატონი ავთანდილი როგორც მთავარი რედაქტორი, თუ მთავარი რედაქტორის მოადგილე, თანაც, არავის არაფერს არ აყვედრიდა და არც არაფერს აგრძნობინებდა. აი, ასეთი ხელმძღვანელი იყო და არის ბატონი ავთანდილი.

მკითხველის ყურადღება მინდა მივაქციო ბატონ ავთანდილის კიდევ ერთ უნიკალურ თვისებას, რომელიც, ჩემი აზრით, წითელ ზოლად გასდევს მთელ მის მუშაობას ენციკლოპედიაში და, ალბათ, მთელ მის მოღვაწეობას. მუშაობის დროს იყო ძალიან მომთხოვნი და საკმაოდ მკაცრიც, შენიშვნების მიცემასაც არ ერიდებოდა, მაგრამ მისი „სიმკაცრეც“ და მომთხოვნელობაც იმდენად ბუნებრივი, გულწრფელი და ხალასი იყო, რომ სწორედ მის ამ თვისებებში ჩანდა მზრუნველობა და სიყვარული როგორც საქმისადმი, ისე თითოეული თანამშრომლისადმი. ამიტომ, იმ იშვიათ შემთხვევაშიც, როცა თითქოს ბრაზდებოდა, არც ერთი თანამშრომელი ბატონი ავთანდილის მიმართ ერთი წუთითაც არ ჰკარგავდა ღრმა პატივისცემას და სიყვარულს. პირიქით, უფრო მეტი კეთილმოსურნეობით განეწყობოდა. მოკლედ რომ ვთქვათ, რაღაც ჯადოსნური თვისება ჰქონდა და აქვს ბატონ ავთანდილს ადამიანებთან ურთიერთობაში. ეს, ალბათ, ბუნებით კეთილშობილი და ხალასი ნიჭით დაჯილდოებული ადამიანის თვისებაა. ასეთი ადამიანები ნებისმიერ სისტემაში, ნებისმიერ სიტუაციაში ღირსეულ პიროვნებებად რჩებიან და წარუშლელ, ნათელ კვალს ავლებენ ყველგან, სადაც არ უნდა იმოღვაწეონ. სწორედ ასეთი მოღვაწეა ბატონი ავთანდილი და ამიტომ მომაგონდა ბრძენი სოკრატეს ნათქვამი, რომელიც ეპიგრაფად წავუმძღვარე დიდი ადამიანის შესახებ დაწერილ ამ პატარა წერილს – **ადამიანი მზეა, დაე, ანათოს!**

დიდი ადამიანის შესახებ...

მისი გამოსვლა ჩვენი კოლექტივის წინაშე, მესამედი საუკუნის წინათ, იმდენად შთამბეჭდავი იყო, რომ დღესაც კარგად მახსოვს. ბატონმა ავთანდილმა ძალზე საინტერესოდ ილაპარაკა მეცნიერებაზე, ლიტერატურაზე, ამ სფეროებში მიღწეულ შედეგებსა და ამოცანებზე, მწერლობიდან განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია ვაჟასა და გალაკტიონის შემოქმედებას. რუსი პოეტებიდან საინტერესოდ ისაუბრა პუშკინსა და ესენინზე. მაღალი შეფასება მისცა ჩვენი ინსტიტუტის საქმიანობას და ყურადღება გაამახვილა მიმდინარე და სამომავლო ამოცანებზე. მე პირადად შემექმნა შთაბეჭდილება, რომ ბატონი ავთანდილი იყო ენციკლოპედიური ცოდნის მქონე ადამიანი.

და ბოლოს, სულითა და გულით, დიდი პატივისცემითა და სიყვარულით მინდა მივულოცო ბატონ ავთანდილს საიუბილეო 75 წლისთავი, რომელსაც იგი ღირსეულად შეხვდა და ვუსურვო ბედნიერება დიდებულ ოჯახში, შემდგომი წარმატებები შემოქმედებით მოღვაწეობაში, რომელსაც ბატონი ავთანდილი ამ ასაკშიც კი გატაცებითა და ენერგიის დაუზოგავად ეწევა.

ღმერთმა ხელი მოუმართოს!

გურამ ყუფუნია,
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სრული პროფესორი

წინასაარჩევნო ჩანახატი

ყაყიტა

სოფელ გროწეულაში, რომელსაც თურმე ოდესღაც კომშეულა ერქვა, კაცს ვერ იპოვით, ყაყიტას ხსენებაზე ფხუკუნი არ აუვარდეს. თავად ყაყიტაც ვერ არის საკუთარი მეტსახელით მაინცდამაინც ნასიამოვნები.

– რატო დამარქვეს ყაყიტა? რავი აბა, – იღრიჭება, – ალბათ იმიტო, ყაყანა რო ვარ და უთავბოლო ლაპარაკი მიყვარს.

– თუ იმიტო, ნისკარტი ყარყატისას რომ მიგიგავს? – ირიბად ეღიმება მიტუას.

– ერთიცა და მეორეც, – ასკვნის ავზეწვაანთ ქიტესა, – მუშაობაში არ უქნია ღმერთსა, თორემა, სხვა ყველაფერი ეხერხება.

– მაცლიან რო მუშაობას, – თავს იმართლებს ყაყიტა, – ე პრეზიდენტის არჩევნებიო, ე პარლამენტისაო, ე მაჟორიტარებთან შეხვედრებიო და რა ვქნა, მეც დავრბივარ იორღა ცხენივითა.

– აგე ოქტომბერიც მოგვადგა, მორჩება ეგ არჩევნები და მერე რაღა გექნება საყარყატო, მაგასაც ვნახავთ. მიხედე მაგ ნასეტყვ ვენახსა, თორემა, მარტო ამ ზამთარს კი არა, იმ ზამთარსაც მშიერი დარჩები, – აფრთხილებენ მეზობლები.

– იმ ზამთრამდე ვითომ არჩევნები აღარ იქნება? – ხმა ებზარება ყაყიტას.

– იქნება, აბა არ იქნება? ჩვენი ღრმა დემოკრატი პრეზიდენტი კარგადა გვყავდეს, თორემა, არჩევნები ყოველწლიურად არ მოგვაკლდება.

– აგაშენა ღმერთმა, – ამოისუნთქა ყაყიტამ, – ბარემ იმ წლის არჩევნებსაც მოვითავებ და მუშაობას მერე შევუდგები.

– ძალიან დაიგეშა ეს ჩვენი ყაყიტა, ნეტა მაგ არჩევნებზე ტანტალში ფულს ხო არ აძლევენ? – შეეჭვდნენ მეზობლები.

– მაძლევენ, აბა არ მაძლევენ? – გაიჯგიმა ყაყიტა.

– მერედა რაში გაძლევენ ეგ ამოწყვეტილები? – წამოენთო შავდათუაანთ მარუსა.

– მუშაობაში, ჩემო დაო, მუშაობაში. აგე ჩემნაირები პრეზიდენტთან შესახვედრად და ჩასახუტებლად ავტობუსებით რო დაყავთ, პურსაც აჭმევენ და ფულსაც აძლევენ. მე ჩემი ფეხით დავწანწალებ და გასამრჯელოზე უარი რატო უნდა ვთქვა?

– ჩვენ რა, მერსედესით დავდივართ? – არ დაიბნა მარუსა, – ყოველ არჩევნებზე ლობიოს სარივით იქა ვარ დარჭობილი, მაგრამ დღემდე კაპიკი არავის გადმოუგდია.

– შენა, ჩემო დაო, არჩევნებზე, ეტყობა, საკუთარი სურვილით დადიხარ და...

– შენა?

– მე მთავრობის დავალებით. ჰოდა რადგან მავალებენ, კეთილი ინებონ და შრომა ამინაზღაურონ.

– შენ რა, ხმის მიცემა ან პრეზიდენტთან ჩახუტება შრომა გგონია?

– რატომაც არა, ხმა მუქთად კი არ მეძლევა, კონსტიტუციითა მაქვს ნაბოძები.

– რას არ იტყვის ეს შობელგაჭიფხული, – ქუდი შეიბრუნა მიტუამ, – ესეც რო ნაციონალ ჩიორასავით კონსტიტუციაზე დაიწყებს ლაპარაკს, მოდი და ნუ გაგეცინება.

– იცინეთ რამდენიც გინდათ, – შარვალი გაისწორა ყაყიტამ, – ვიდრე არჩევნებიდან ფულის კეთებას არ მოვრჩები, თოხისა და ბარისკენ საერთოდ არ გავიხედავ.

– ჰო, იცადე, ვიდრე თავად არ გეახლებიან.

– მართალია ეს კაცი, – ენა დაიმაქრა ნიკუშამ, – ტყუილად ხომ არ ირჩევს იმ დეპუტატებს, პარლამენტარობას და ათასებს რო გაინაღდებენ, მოვლენ და მიეხმარებიან.

– დეპუტატებისა არ ვიცი, მაგრამ სააკაშვილის იმედი ნაღდადა მაქ.

– რა იმედი?

– ხო შეგვპირდა, დაუსაქმებლად არავის დაგტოვებთო, აგე ამისთვის სპეციალურად დასაქმების სამინისტროც კი შექმნა.

– და შენც ელოდები?

– მაშ როგორ, მე ვინა ვგდივარ, მთავრობას წინ გადავუხტე, როცა სამინისტრო სამუშაოს მომცემს, მეც მაშინ დავსაქმდები.

– რო მოგატყუოს? – ულვაშებში ეღიმება მიტუას, – ხო იცი, სააკაშვილს ტყუილი კვინჩხივით ასხია.

– აბა, რას ამბობ, სააკაშვილი, ოპოზიცია კი არ არის, მოიტყუოს.

– ოპოზიციამ რა მოიტყუა?

– როგორ თუ რა მოიტყუა, რამდენი ხანია იქადნება – სააკაშვილს გადავაგდებო, მაგრამ ქვეშიდან გამოვიდა.

–კიდევ კარგი, თორემ ეს მთავრობა რო გადავარდნილიყო, ვიღა დაგაფინანსებდა?

– თქვენ არხეინად იყავით, ახალი მთავრობა ყოველთვის წინაზე მეტ ფულს იძლევა.

– საიდან იცი?

– როგორ თუ საიდან, არ გახსოვს, შევარდნაძის მთავრობა არჩევნებზე როგორ ძუნწობდა? ნაციონალებს ვერ დავემდურები, იმათთან შედარებით ბევრად ხელგაშლილები არიან.

– ივანიშვილი რო მოვიდეს მთავრობაში?

– მთლად უკეთესი, ეგენი ნაცებთან შედარებით ნამდვილი ოძელაშვილები იქნებიან.

– შენ ეგეც არ იცი, არსენა ვინ იყო, – გამხიარულდა მიტუა, – ნამდვილ არსენობას ივანიშვილი კი არა, ნათელაშვილი აპირებს. არ მოისმინე, რას გვპირდება ეგ ყარაჩოხელი? – მდიდრებს წავართმევ და ღარიბებს მოგცემთო.

– ჰოდა, როგორი არსენაც ეგ იქნება, მეც ისეთი ყაყიტა ვიქნები. ეგრეა მაშა! – დაამთავრა კამათი ყაყიტამ, ჩაჩაჩული შარვალი ერთხელ კიდევ შეისწორა და ფეხსაცმლის ფლარტუნით შინისკენ უწადინოდ გასწია.

ოტია ჩართოლანი

ჩვენ

რაში ტაში?!

მეცხრე წელია მაღლა ზის (ზის, რო?) და ასე გააქტიურებული, ასე მოძრავი, ასე მიწასა და გზებს, ასე ზეცასა და ღრუბლებს გაკრული, მე ვიტყვი სიმართლეს, არ მახსოვს; რა კაცი გვყოლია, რა მძლე, რა მდინარი! ასე გახალხოსნებული, გასტუდენტოსნებული!.. დილით რომ ნასტიქიარ კახეთს დახედა, დაჰკრა ვერტმფრენი და ნაშუადღევს ანაკლიაში მოჟრიამულე ახალგაზრდობას მიეხმატკბილა...

ერთგვარად კი გამაკვირვეს იმ „დახედული“ კახური რაიონების მკვიდრებმა, სადაც სულ ცოტა ხნის წინათ სტიქიამ ითარეშა. თქვე კაი მიწა-წყლის შვილებო, პრეზიდენტი განა იმითვინ ჩამოვიდა მთავრობიან-ხელისუფლებიანა, რომ მორიგ ჯერზე „მიშა-მიშა“, ტაშიტუში, ყიჟინი და მადლობები მოესმინა; ან იმ ნადელგმარზე, ნასეტყვარზე, ნაქარბორბალარზე რა გემიშამიშავებოდათ, გეტაშიტუშებოდათ, გეყიჟინებოდათ და გემადლობებოდათ, ამის ხასიათზე რატომ უნდა ყოფილიყავით!.. „წესით“, დანას თქვენთვის პირი არ უნდა გაეხსნა... ჩამოვიდა კი იმითვინა, რომ ენუგეშებინეთ, გაემხნევებინეთ, ნაირ-ნაირი დაპირება მოეცა – ეს სახლების გადახურვაო, ეს სახურავების შეკეთებაო, ეს ელექტროენერგიის აღდგენაო, ეს კომპენსაციების გაცემაო, ეს გადარჩენილი ყურძნის სარფიანად ჩაბარებაო...

რა ვუყოთ, ბოლო პუნქტმა „ინტრიგულად“ მაფიქრებინა“ – როცა ვენახები ასე არ დაზარალებულა, იმ წლებში რატომ არ იქაჩლებდა მთავრობა თავს, საცოდავ თეთრებად რომ აბარებინებდა გლეხებს 1 კგ ყურძენს-მეთქი...

მოკლედ, გავკადნიერდები და შეგამუნათებთ, პირველი პირის დამხვდურნო: რაში ტაში? საზეიმო შეხვედრაზე ხომ არ იყავით მისულნი და არც საზეიმოდ იყო საქმე! ისე კი, დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, მიხეილ-ბატონი ამჯერად ყველა დაპირებას შეასრულებს – სხვა რომ არაფერი, არჩევნების წელია, ხოლო „არჩევნებო, ძალსა შენსა ვინ არს, რომე არ ჰმონებდეს“... თვით პრეზიდენტებიც კი... და მაინც, და მაინც, როგორც ადრე ითქვა, „რომ უნდა ვიყოთ, არ ვართ ის ხალხი, რაცა გვჭირს, ჩვენზე ახია, ახი“!..

ბერდია ბედოიძე

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ს.ს.ი.პ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს განცხადება

2012 წლის 31 ივლისს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში" საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ს.ს.ი.პ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მიერ გამოქვეყნდა ინფორმაცია „სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ". აუქციონში გამოცხადებული ობიექტიდან №3 სალიცენზიო ობიექტზე სააგენტოში არ იქნა წარმოდგენილი არც ერთი განცხადება მონაწილეობის მიღების თაობაზე. საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2008 წლის 4 აპრილის №1-1/480 ბრძანებით დამტკიცებული „სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის გამართვის, სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის საწყისი ფასის განსაზღვრისა და ანგარიშსწორების წესის შესახებ" დებულების მე-3 მუხლის შესაბამისად, აღნიშნულ ობიექტზე აუქციონი ითვლება ავტომატურად გამოცხადებულად. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ვაქვეყნებთ №3 სალიცენზიო ობიექტზე აუქციონის გამოცხადების შესახებ ინფორმაციას შესაბამისი პირობებითა და სარგებლობისათვის დადგენილი მოთხოვნებით:

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	52	6
[illegible]	[illegible]						
[illegible]	[illegible]						
[illegible]	[illegible]						
[illegible]	[illegible]						
[illegible]							
[illegible]							
[illegible]							
[illegible]							

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
ს.ს.ი.პ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს განცხადება
ხე-ტყის დამზადების ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ

№	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	I [illegible]	II [illegible]	[illegible]	[illegible]	"ბიჯი" [illegible] 20% [illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	11,12,13,14	340	[illegible]	6150	3075	3075	[illegible]	371 064	74 213
		[illegible]	[illegible]	39,40	202	[illegible]	640	320	320			
						[illegible]	60	30	30			
			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2040	1020	1020			
						[illegible]	60	30	30			
						[illegible]	1800	1260	540			
			[illegible]	44,46	[illegible]	[illegible]	900	450	450			
						[illegible]	2500	1750	750			

[illegible]	[illegible] 2012 [illegible] 25 [illegible] 2012 [illegible] 24 [illegible]
[illegible]	
[illegible]	[illegible] 200 [illegible] TRESGE22 [illegible]
	[illegible]
[illegible] "ბიჯი" [illegible]	[illegible] TRESGE22 [illegible]
[illegible]	[illegible] 2 [illegible] 2 802 [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] 2008 [illegible] 4 [illegible]
[illegible]	
[illegible]	[illegible]

ფეხბურთი

იმედი ბოლოს კვდება

გულზე ხელი დავიდოთ და ვაღიაროთ, რომ როცა კენჭისყრის შედეგები შევიტყვეთ, გორის „დილას“ პერსპექტივას — ევროპის ლიგის ჯგუფურ ტურნირში ეთამაშა — დიდი კითხვის ნიშანი დავუსვით. თურმე, უსამართლოდ.

პორტუგალიურ კუნძულ მადეირას შეუძლია იამაყოს, რომ მის მთავარ ქალაქ ფუნშალში აიდგა ფეხი კრიშტიანუ რონალდუმ, აი, კლუბ „მარიტიმუს“ შემხედვარემ კი გაოცებისგან ავიჩეჩე მხრები — როგორ მოახერხა ასეთმა უსუსურმა გუნდმა იქაურ ჩემპიონატში მეხუთე ადგილის დაკავება და საერთაშორისო სარბიელის დაჭაშნიკება.

სხვათა შორის, იმ საღამოს ციდან ვარსკვლავები არც დისკვალიფიცირებული ბომბარდირის ვაწაძის გარეშე მოასპარეზე შიდაქართლელებს მოუწყვეტიათ, თუმცა მაინც ღირსეულად გამოიყურებოდნენ.

მით უფრო დასანანია ის მარცხი, რომელიც ჩვენმა თანამემამულეებმა იწვნიეს — 0:1 (ფიდელისი, 64-ე წუთიძ, მაგრამ ეს ის შემთხვევაა, როცა ორრაუნდიანი დუელის მოსაგებად საკმარისი საფუძველი გაგვიჩნდა.

მაშ ასე, სარევანშო ბრძოლა ვაკის მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე 30 აგვისტოს გაიმართება.

დანარჩენი შედეგები: „შტუტგარტი“ — მოსკოვის „დინამო“ 2:0, „ანჟი“ — „ალკმაარი“ 1:0, „ნეფთჩი“ — „აპოელი“ 1:1, „ტრომსო“ — „პარტიზანი“ 3:2, „ეკრანასი“ — „სტიაუა“ 0:2, აიკ — ცსკა 0:1, „ატრომიტოსი“ — „ნიუკასლი“ 1:1, „შერიფი“ — „მარსელი“ 1:2, „ლეგია“ — „რუსენბორგი“ 1:1, „ლიბერეცი“ — „დნიპრო“ 2:2, „მოლდე“ — „ჰერენვეენი“ 2:0, „ბურსასფორი“ — „ტვენტე“ 3:1, ბუქარესტის „დინამო“ — „მეტალისტი“ 0:2, „ლიუცერნი“ — „გენკი“ 2:1, „ტრაბზონსფორი“ — „ვიდეოტონი“ 0:0, „დიუდელანჟი“ — „ჰაპოელი“ 1:3, „ფეიენოორდი“ — „სპარტა“ 2:2, „მიდტიულანდი“ — „იანგ ბოიზი“ 0:3, „ლოკერენი“ — „პლზენი“ 2:1, „დებრეცენი“ — „ბრიუგე“ 0:3, პაოკი — „რაპიდი“ 2:1, „ვასლუი“ — „ინტერი“ 0:2, „ჰართსი“ — „ლივერპული“ 0:1, „მოზერუელი“ — „ლევანტე“ 0:2, „ვროცლავი“ — „ჰანოვერი“ 3:5, „ჰორსენსი“ — „სპორტინგი“ 1:1, „ბილბაო“ — „ჰიკი“ 6:0, „მურა“ — „ლაციო“ 0:2, „ცრვენა ზვეზდა“ — „ბორდო“ 0:0, „ზეტა“ — „ეინდჰოვენი“ 0:5.

* * *

ესპანეთის სუპერთასი. პირველი შეხვედრა. „ბარსელონა“ — „რეალი“ 3:2.

რაგბი

21 ქართველი იწყებს

საფრანგეთის მორაგბეთა მეორე ელიტარული დივიზიონი Pro 32 სტარტს ამ უქმეებზე, 25 აგვისტოს აიღებს და მასში უპრეცენდენტოდ დიდი ოდენობით ჩაებმებიან ქართველი ლეგიონერები. ჯგუფის 16 ბინადრიდან 9-ში ქართველი მორაგბეები ირიცხებიან, მათი საერთო რაოდენობა კი 21-ს აღწევს.

ყველაზე მეტმა ჩვენებურმა „ალბიში“ მოიყარა თავი: ახალგაზრდა პირველხაზელები ვახტანგ ახობაძე და გიორგი თეთრაშვილი, ასევე პირველხაზელი კახა კობერიძე, რომელსაც გასულ ჩემპიონატში არც თუ ხშირად უწევდა გუნდის ძირითად შემადგენლობაში თამაში. ზაფხულში ფედერალ 1-ის „ლა სეინიდან“ “ალბიში“ გადავიდა „ბორჯღალოსანთა“ მეორეხაზელი ვახტანგ მაისურაძე, ხოლო თბილისის „ლელოდან“ — უკანახაზელი ალექსანდრე თოდუა. „ალბიმ“ ახლახანს გამართა ამხანაგური შეხვედრა „ოშთან“ და 17:23 დამარცხდა, მაგრამ ჩვენთვის სასიხარულო ისაა, რომ ანგარიში ლელოთი მე-9 წუთზე თოდუამ გახსნა. მან სისწრაფეში აჯობა მცველებს და ფრანგულ კლუბში თავისი პირველი ლელო გაიტანა. განვლილ მატჩში ახობაძის გარდა მონაწილეობა ყველა ქართველმა მიიღო.

ოთხი ქართველი დაიცავს „ტარბის“ ღირსებას. საქართველოს ეროვნული ნაკრების მეორე-მესამეხაზელი გიორგი ჩხაიძე იქ ფედერალ 1-ის „სენ-ჟუნიენიდან“ გადავიდა, ხოლო პირველხაზელი დავით დადუნაშვილი — „პერიგოდან“, რომელიც Pro 32-ს გასული სეზონის შემდეგ დაემშვიდობა. ასევე პირველხაზელი ირაკლი მირცხულავა ამ გუნდის ღირსებას უკვე მესამე წელია იცავს, „ბორჯღალოსანთა“ მეორეხაზელი გიორგი ნემსაძე კი ფედერალ 1-ის „ვალანს დაჟენიდან“ დაწინაურდა.

წლევანდელ სეზონს Pro 32-ში იწყებს „ბრივი“, რომელმაც Top 14-ში ადგილი ვერ შეინარჩუნა. გუნდში დარჩნენ ეროვნული გუნდის პირველხაზელები დავით ხინჩაგიშვილი და ირაკლი ნატრიაშვილი, ხოლო გოდერძი შველიძე მათ „მონპელიედან“ შეუერთდა, სადაც სათამაშო პრაქტიკის ნაკლებობას განიცდიდა. შარშანდელის მსგავსად „ორიაკში“ ითამაშებენ კარლენ ასეიშვილი, ლევან დათუნაშვილი და გიორგი ნაცარაშვილი.

ფედერალ 1-დან Pro 32-ში ალზევებულ „მასიში“ არიან პირველხაზელი დავით აშვეთია და ეროვნული გუნდის მესამეხაზელი შალვა სუთიაშვილი. Top 14-დან დაქვეითებული „ლიონიდან“ „დაქსში“ გადავიდა ვეტერანი პირველხაზელი ტარიელ რატიანიძე. სამაგიეროდ, „ლიონში“ რჩება კიდევ ერთი პირველხაზელი გურამ კავთიძე. Top 14-ის „აჟენიდან“ „ბეზიეს“ მიაშურა პირველხაზელმა ბექა შეყლაშვილმა, ხოლო ელიზბარ ყუფარაძე „კოლომიერის“ ღირსებას დაიცავს.

სკანდალი

დოპინგის კვალი

სპორტულ სამყაროში აგორებულ სკანდალებს ბოლო არ უჩანს, მაგრამ ეს უკანასკნელი მაინც განსაკუთრებულია.

საუბარია ლეგენდარულ ამერიკელ ველოსიპედისტ ლენს არმსტრონგზე, რომელსაც დოპინგის გამოყენების გამო ყველაზე პრესტიჟული მრავალდღიანი საგზატკეცილო რბოლის — „ტურ დე ფრანსის“ ჩემპიონის 7 ტიტული (1999-2005 წლები) და პროფესიონალის ლიცენზია ჩამოერთმევა.

ამის შესახებ საზოგადოებას აშშ-ის ანტისადოპინგო სააგენტოს ხელმძღვანელმა ტრევის ტაიგერტმა აუწყა და დასძინა: „ეს სპორტის ყველა მოყვარულისთვის სამწუხარო დღეა. ამავე დროს, ისიც უნდა ვაღიაროთ, რომ როცა გამარჯვების მოპოვებას ნებისმიერი ფორმით ცდილობენ და ეს დაუსჯელი რჩება, ამით, უპირველესად, სამართლიანობა და შეჯიბრების უსაფრთხოება ზარალდება“.

სხვათა შორის, აქამდე არმსტრონგმა არაერთი აპელაცია შეიტანა შესაბამის ინსტანციებში, მაგრამ საკუთარი სიმართლე, რომ აკრძალულ პრეპარატებს არ იღებდა, ერთხელაც ვერ დაამტკიცა.

ამჯერად გავრცელებულ ოფიციალურ განცხადებაში მან დაადასტურა, რომ ბრძოლას წყვეტს. „ყველამ და, მათ შორის, მეც ვიცი, ვინ მოიგო ზედიზედ შვიდჯერ ურთულესი რბოლა. ამას ვერავინ შეცვლის, მით უმეტეს — ტაიგერტი“. ესაა შერისხულის უკანასკნელი სიტყვები.

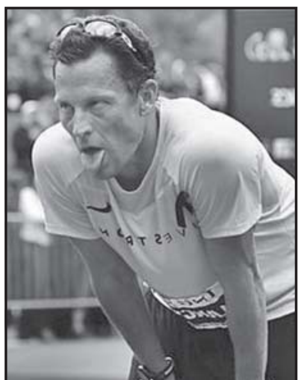

ინფორმაცია

ბრეივიკს 21 წლით პატიმრობა მიუსაჯეს

ნორვეგიის სასამართლომ ტერორისტი ანდერს ბრეივიკი ფსიქიურად ჯანმრთელად ცნო და მას 21 წლით პატიმრობა მიუსაჯა.

პატიმრობის ვადა შეიძლება გაიზარდოს, თუ სასამართლო ჩათვლის, რომ იგი საზოგადოებას საფრთხეს უქმნის.

სასამართლოს შენობას პოლიცია გაძლიერებულად იცავს. სხდომათა დარბაზში ბრეივიკი მინით შემოსაზღვრულ საკანში იმყოფებოდა, რათა დაღუპულთა ნათესავებისთვის მოერიდებინათ.

სასამართლო დარბაზი საგანგებოდ ამ პროცესისთვის განსხვავებულად მოაწყვეს — დარბაზში დამონტაჟებული იყო ვიდეოკამერები, რომელთა მეშვეობით ნორვეგიის სხვადასხვა ნაწილში მცხოვრებ დაღუპულთა ნათესავებს ვერდიქტისთვის თვალყურის დევნება შეეძლოთ.

ანდერს ბრეივიკის სასამართლო პროცესი 10 კვირის განმავლობაში გაგრძელდა.

ტერორისტმა ანდერს ბრეივიკმა 2011 წლის 22 ივლისს ნორვეგიაში ორი ტერაქტი განახორციელა.

ბრეივიკმა ოსლოსა და კუნძულ უტოიაზე 77 ადამიანი მოკლა. უტოიაზე, ახალგაზრდულ ბანაკზე თავდასხმის დროს კუნძულზე საქართველოს ორი მოქალაქეც იმყოფებოდა. თამთა ლიპარტელიანი რამდენიმედღიანი ძებნის შემდეგ გარდაცვლილებს შორის იპოვეს. მასთან ერთად მყოფი საქართველოს კიდევ ერთი მოქალაქე ნათია ჩხეტიანი კი, სიკვდილს გადაურჩა. თამთა ლიპარტელიანის მშობლები ბრეივიკისთვის სამუდამო პატიმრობას ითხოვდნენ.

ბრეივიკი მკვლელობის ფაქტს არ უარყოფს და აცხადებს, რომ მუსულმანებისგან ევროპის დასაცავად ეს აუცილებელი იყო. ტერორიზმის ბრალდება კი მისთვის მიუღებელია.

ტერორისტ ანდერს ბრეივიკს 21-წლიანი პატიმრობა სასჯელის სამუდამო გაგრძელების ნორმით მიესაჯა, — ამის შესახებ ტერაქტის შედეგად დაღუპულ ქართველ გოგონას, თამთა ლიპარტელიანის დედამ , ლეილა ასათიანმა განაცხადა.

მისივე განმარტებით, აღნიშნულის თაობაზე ოსლოდან ადვოკატმა და თარჯიმანმა აცნობეს.

— ანდერს ბრეივიკს 21-წლიანი პატიმრობა მიესაჯა, ოღონდ სასჯელის სამუდამო გაგრძელებით. ოსლოდან დამირეკეს და მითხრეს, რომ შეცდომაში არავინ შეგიყვანოთ, რადგან სასამართლოს განჩინებაში ასეთი რამ ჩაიწერაო. ეს ნიშნავს, რომ 21-წლიანი პატიმრობის გასვლის შემდეგ მას პატიმრობის ვადას ისევ გაუგრძელებენ, — აღნიშნა ლეილა ასათიანმა.

სასამართლოს გადაწყვეტილებით ოჯახი კმაყოფილია და ფიქრობს, რომ გადაწყვეტილება სამართლიანია.

— ბრეივიკი რომ დღესვე დაეხვრიტათ, ჩემთვის არაფერი შეიცვლებოდა, მაგრამ განაჩენით სამართლიანობის განცდა დამრჩა და მაინც კმაყოფილი ვარ, — განმარტა თამთა ლიპარტელიანის დედამ.

ავტოსაგზაო შემთხვევა ახალსოფელში

ავტოსაგზაო შემთხვევა მოხდა ყვარლის რაიონის სოფელ ახალსოფელში. ერთმანეთს საპირისპირო მიმართულებით მოძრავი „მერსედესისა“ და „ლექსუსის“ მარკის ავტომანქანები შეეჯახნენ, რის შედეგადაც 7 მგზავრი დაშავდა, მათ შორის ერთი ბავშვი.

ორი დაშავებული ყვარლის სამედიცინო ცენტრიდან კატასტროფის მედიცინის ცენტრის ბრიგადამ თბილისში გადაიყვანა.

— საავადმყოფოში ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაშავებული 7 პაციენტი შემოიყვანეს. განსაკუთრებით მძიმე იყო მამა-შვილის, 24 წლის ბიჭის და 3 წლის ბავშვის მდგომარეობა. ბავშვს მიღებული ჰქონდა ქალა-ტვინის დახურული ტრავმა და კომატოზურ მდგომარეობაში იმყოფებოდა. ის სასწრაფოდ იქნა გადაყვანილი თბილისში. ბავშვის მამას ბარძაყის, წვივის და იდაყვის ძვლის მოტეხილობები აღენიშნებოდა. მას ასევე მუცლის ღრუს სასწრაფო ოპერაცია ჩავუტარეთ, რის შემდეგაც თბილისში გადაიყვანეს. დანარჩენი პაციენტები სტაციონარში მოვათავსეთ, მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობა სტაბილურია, — განუცხადა კახეთის საინფორმაციო ცენტრს ყვარლის სამედიცინო ცენტრის დირექტორმა ზვიად დუშმანაშვილმა.

ინტერპრესნიუსი

ჯემალ ინჯია, ზაურ წაქაძე მწუხარებით იუწყებიან, რომ გალში გარდაიცვალა სიყრმის მეგობარი, შესანიშნავი ქართველი პოეტი და მამულიშვილი

მურმან ძველაია

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

მარიზა, რუსუდან, თინა მაზმანიშვილები, დავით, გიორგი, მონიკა, ბაია ხეჩინაშვილები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ და თანაუგრძნობენ ლიანა ნაკაიძეს, ირაკლი და ნიკა ლაითაძეებს ძვირფასი მეუღლისა და მამის, შესანიშნავი პიროვნების

გურამ ლაითაძის

გარდაცვალების გამო.

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
299-62-77; 599 32-85-76.

ინფორმაცია

ბიძინა ივანიშვილი – ტყიბულში

28 აგვისტოს, მარიამობის დღესასწაულზე, კოალიცია „ქართული ოცნების“ ლიდერი ბიძინა ივანიშვილი ტყიბულს ესტუმრება, იქაურ მოსახლეობას შეხვდება და მას გაერთიანების პროგრამას გააცნობს. ივანიშვილთან ერთად ტყიბულში კოალიციის დანარჩენი ლიდერებიც ჩავლენ.

მოწმის სტატუსით დაიბარეს

კოალიცია „ქართული ოცნების“ საგარეჯოს მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი თინა ხიდაშელი სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში მოწმის სტატუსით დაიბარეს.

„თავისუფალ დემოკრატებს“ და „კონსერვატიულ პარტიას“ ჰქონდა ფინანსური ვალდებულება და ჯამში გადავუხადე 10 000 ლარამდე, რადგან მათ ანგარიშებს ინკასო ჰქონდა დადებული,“ – განაცხადა თინა ხიდაშელმა.

სწორედ ეს დაედო საფუძვლად აუდიტში მის დაბარებას.

ინტერპრესნიუსი

ცოცხალი ბუნება

გონიერი მცენარეები

მეცნიერებმა დიდი ხნის წინათვე დაადგინეს, რომ მცენარეებს გარკვეული, ჩვენთვის, ადამიანებისთვის, ჯერ კიდევ მიუწვდომელ დონეზე აზროვნების, მგრძნობიარობის, ემოციების გამოხატვისა და სხვა ამის მსგავსი რამის უნარი შესწევთ. მიუხედავად ამისა, ბოლოდროინდელმა აღმოჩენებმა მაინც უდიდესი გაოცება გამოიწვიეს.

ნამდვილ სენსაციად იქცა ედინბურგის უნივერსიტეტის ენტონი თრუვესის სტატია ავტორიტეტულ ჟურნალ „ნიუ საიენსში“, რომელშიც იგი აცხადებს, რომ **მცენარეებს მომავლის დაგეგმვისა და წარსულის ხსოვნის უნარი შესწევთ!** გონიერმა მოქცევამ – ინტელექტის მთავარმა და უტყუარმა ნიშანმა! – მცენარეებს დედამიწაზე მსოფლიო ბატონობის დამყარების შესაძლებლობა მისცა: **ბიომასის 99 პროცენტს სადღეისოდ სწორედ ისინი შეადგენენ!** ადამიანის თვალთახედვით, მათი უნიკალური თვისებები თითქოს ნაკლად გვეჩვენება, მაგრამ ევოლუციის პოზიციიდან, ისინი, უდავოდ, ღირსებას წარმოადგენენ. კერძოდ:

● **მცენარეებს გადაადგილება არ შეუძლიათ,** მაგრამ საკვები (რომელსაც ყველა დანარჩენმა გამუდმებით უნდა სდიოს ამ სიტყვის სრული

მნიშვნელობით) ციდან უცვივათ: მათ მზის ენერგიის გადამუშავების უნარი შესწევთ!

● **მცენარეებს მეტყველება არ შეუძლიათ.** სამაგიეროდ მათ აქვთ 15 სახეობის მგრძნობიარე რეცეპტორი, რომელიც ერთმანეთთან ურთიერთობის საშუალებას აძლევს. მეცნიერებმა ექსპერიმენტულად დაადასტურეს, რომ მცენარეებს ერთმანეთისთვის ნიშნების გადაცემა-მიღება 200 კილომეტრის სიშორიდან შეუძლიათ.

● **მცენარეებს ტვინი არა აქვთ.** ენტონი თრუვესის აზრით, თავიანთი ინტელექტუალური პოტენციალის რეალიზებას მცენარეები „გონების გარეშე მექანიზმის“ მეშვეობით ახერხებენ. ყველაზე მაღალი ინტელექტით ველური მცენარეები გამოირჩევიან, ხოლო ოთახისა და ორანჟერეების მცენარეები ადამიანის ხელში ჩლუნგდებიან.

მკვლევართა უმეტესობას ეჭვი არ ეპარება: **მცენარეებს ჩვენი ესმით, მათ სიყვარულის დაფასების უნარი შესწევთ.** XIX საუკუნის ბოლოს ბოტანიკოსმა რუდოლფ შტაინერმა აღწერა, თუ როგორ შეძლო მან 43 კილოგრამის წონის... კომბოსტოს მოყვანა. წიგნის „მცენარეები გვისმენენ“ ავტორი, ცნობილი სელექციონერი ლუთერ ბერბანკი კი ამტკიცებდა, რომ „სიტყვიერ მეთოდებს“ ისეთ „სიახლეთა“ გამოყვანისას იყენებდნენ, როგორებიცაა გამჭვირვალე თუთა, გიგანტური ქლიავი და სურნელოვანი შროშანები.

● **მცენარეები შეიძლება დავიყოლიოთ, მაგრამ მათი მოტყუება შეუძლებელია.** მე-20 საუკუნის 90-იან წლებში ამერიკელმა ფსიქიატრმა ასტრიდ ესერმა და ფიზიკოსმა თომას ენტერმა სიცრუის დეტექტორად ფილოდენდრონი გამოიყენეს. საგანგებო მოწყობილობას მიერთებული მცენარე ექსპერიმენტში მონაწილე ქალბატონის პასუხებზე რეაგირებდა. აღმოჩნდა, რომ **ტყუილი ნებისმიერ, თუნდაც წინასწარ დაგეგმილ და, შესაბამისად, კარგად შენიღბულ ტყუილზე უმალ ძალიან „ემოციურად“ რეაგირებდა! სხვა ცდებმა კი აჩვენა, რომ მცენარეები არა თუ არჩევენ თავიანთ პატრონს სხვა ხალხში, არამედ, შორიდანვე იგებენ იმას, თუ რა გუნება-განწყობაზეა იგი!**

ჩვენ ყოველთვის არ ვიცით, თუ რა აკლიათ მცენარეებს და რა აქვთ ჭარბად. მაგალითად, **რატომაა, რომ ზოგჯერ ისინი გაზაფხულზე უცბად ფოთლებისგან განიძარცვებიან?** რატომაა, რომ აყვავებული მცენარე მოულოდნელად ჭკნება ანდა თავისით ალი ეკიდება? ყოფილა შემთხვევები, როცა ორმეტრიანი იუკა წუთში ფერფლის გროვად ქცეულა, რაც მეცნიერებს მოსვენებას არ აძლევს, მით უმეტეს, რომ ასეთი რამ წლიდან წლამდე სულ უფრო ხშირად ხდება: ბოლო ერთი წლის მანძილზე მარტო ამერიკაში ოთხი ათასზე მეტი ასეთი შემთხვევაა აღნუსხული! თვითაალება განსაკუთრებითაა დამახასიათებელი აფრიკული იებისა და გორტენზიებისთვის.

მეცნიერები არა მარტო სწავლობენ მცენარეთა ინტელექტს, არამედ გენური ინჟინერიის ხერხებით მის გაუმჯობესებასაც ცდილობენ, რაშიც გასაოცარ შედეგებს აღწევენ. მაგალითად, **უკვე გამოყვანილია მარცვლოვანი კულტურები, რომლებიც ნათებას იწყებენ, როცა წყალი აკლიათ, თევზების ლაყუჩებიანი პამიდორი, ასევე გენეტიკურად შეცვლილი ნაძვი და ევკალიპტი, რომელთაგან მერქნის ამოღება გაცილებით ადვილია. ცოტა ხნის წინათ კი ამერიკელმა მეცნიერებმა ბამბის გენეტიკურ სტრუქტურაში ცისფერყვავილებიანი მცენარეების გენების შეყვანა შეძლეს და ახლა ჯინსის ქსოვილს ლურჯად შეღებვა აღარ დასჭირდება...**

გაჩნდა მეცნიერების ახალი დარგი – ნუტრიცევტიკა, რომლის მიზანია სამკურნალო ეფექტის მქონე მცენარეთა გამოყვანა. მკვლევრები აცხადებენ, რომ ახლო მომავალში სიცხის დამწევი ბანანები, ჰეპატიტის საწინააღმდეგო კიტრი და უამრავი სხვა მცენარე – წამალი ჩვეულებრივი ამბავი იქნება.

ნინო ალექსანდრია

ჩვენი პრესდაიჯესტი

ვკითხულობთ გაზეთებიდან

„მირჩევნია ვიყო 4500 სოფლის რწმუნებულის პრემიერ-მინისტრი, ვიდრე – 18 მინისტრის“

– მიაჩნია ვანო მერაბიშვილს, – გაცილებით უკეთესია, გადაწყვეტილება ადგილზე მიიღებოდეს, ვიდრე ცენტრში, რადგან გამგებლებმა და რწმუნებულებმა უკეთ იციან სოფლის პრობლემები, ვიდრე მინისტრმა, რაოდენ განათლებულიც არ უნდა იყოს იგი. მინისტრი ვერასოდეს მიიღებს ისეთ გადაწყვეტილებას, რომელიც ყველა სოფელს აწყობს.

„ახალი თაობა“.

8 წელიწადში ამომრჩეველთა რაოდენობა 1,2 მილიონით გაზრდილა!

„ამომრჩეველთა ლიგამ“ საარჩევნო სიაში დაუდგენელი მისამართის მქონე პირებთან დაკავშირებით კამპანია – „სად ცხოვრობ შენ“ – დაიწყო. კამპანია ლიგის ვებ-გვერდზე მიმდინარეობს და ნებისმიერ ადამიანს შეეძლება საკუთარი თავის გადამოწმება და უზუსტობის შემთხვევაში ლიგისთვის მიმართვა. გუნცაძის განცხადებით, კამპანიის დაწყების აუცილებლობა არჩევნების სამართლიანად ჩატარების სურვილითაა განპირობებული.

„რეზონანსი“.

წინასაარჩევნო კამპანია

„ვეფხისტყაოსნის“ მოტივებზე

ზოგთათვის ადვილად დასახსომებლად

იყო კმარაბეთს მიხეილ, მეფედ კმარასგან დასმული,
თავში სახლელად მაღალი, თავნება, თან თავგასული;
მკვეხარა, თუმცა მშიშარა, ბოროტი, ანუ ავსული,
ვინც სანატრელი გახადა აწ გარდასული წარსული.

სხვა შნო არ ჰქონდა მიშასა, იშანსა ოდენ პიარი;
ბრძანა და დააწყებინა სახლთა ფასადებს პრიალი;
საცა გამოჩნდის, ხუთჯვრიან დროშებს გაუდის ფრიალი,
არს „მიშა-მიშას“ ძახილი, ჩაწერილ ტაშთა გრიალი...

თუმცა მხდალია, ხელმწიფედ მართ ნაცთა დანაბადია;
პირველობა და მაგრობა სულ მაგის დანაძადია;
ხალხს და ხაზინას წაჰგლიჯა, საჭურჭლე რაც აბადია;
შაუდის სულში და ხორცში სუში, შოთი და მწვადია...

რამაზ ილმელი

რაბათის ციხესთან ნაპოვნი უძველესი ხელნაწერიდან

(გაგრძელება იქნება)

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

ანეკდოტები

საქართველოს მთავრობის აპარატში ახალგაზრდა კაცი მივიდა სამუშაოზე მოსაწყობად.

– რისი გაკეთება შეგიძლიათ? – ეკითხებიან.

– არაფრის.

– ეს ვაკანსია უკვე შევსებულია.

* * *

საქართველოში ყველაზე მასობრივი სპორტის სახეობაა ბრძოლა არსებობისთვის.

* * *

მთავრობამ განაცხადა, რომ ფასების ზრდის საფუძველი არ არსებობს. ამიტომ ფასები უსაფუძვლოდ გაიზრდება.

* * *

თუ გინდა, რომ ადამიანი გაიცნო, ყურს ნუ დაუგდებ იმას, თუ რას ამბობენ მასზე სხვები. უმჯობესია, ყური დაუგდო იმას, თუ რას ამბობს იგი სხვებზე.

* * *

ხელი გამუდმებით გაგირბით ჭიქისკენ? თავი ვერ დაგიღწევიათ ალკოდამოკიდებულებისთვის? გაუთავებლად სვამთ? მოდით ჩვენთან, დაგეხმარებით! ჩვენთან დაბალფასიანი ალკოჰოლური სასმელების დიდი არჩევანია.

* * *

– აბა, ბურღი, საუკეთესო ბურღი იაფად, უსადენოდ მუშაობს! – აქებს გასაყიდ ნივთს ტიპი.

– კაცო, ეს ბურღი კი არა, ავტომატია!

– ავტომატია თუ რაღაცაა, არ ვიცი, საუკეთესო ნახვრეტებს კი აკეთებს და...

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი, რომელსაც რეკლამა არ სჭირდება!

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA

გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19

ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" გამომცემელი"
ტ: 599 79-76-79)
იბეჭდება „კოლორში"
(რკინიგზის ჩიხი, № 20)

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს–323
ISSN 2233-3851

მთავარი რედაქტორის მაგიერ
რუსლან რუსია
299-62-77;
599 17-21-21

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16;
სპარტაკ ქობულია 599 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24